

RÄTTSMEDICINALVERKET

Årsredovisning 2025

Innehållsförteckning

Generaldirektören har ordet	3
1 Om Rättsmedicinalverket.....	5
1.1 Rättsmedicinalverkets organisation.....	6
2 Om årsredovisningen	8
2.1 Bedömning av resultat.....	8
2.2 Statistik.....	8
2.3 Intäkter och kostnader per verksamhetsområde och per ärende	9
3 Resultatredovisning	10
3.1 Rättsgenetik	10
3.2 Rättskemi.....	15
3.3 Rättsmedicin	26
3.4 Rättspsykiatri.....	44
3.5 Övrig återrapportering.....	61
3.6 Kostnader och intäkter per verksamhetsområde	72
4 Finansiell redovisning	75
4.1 Sammanställning över väsentliga uppgifter.....	75
4.2 Resultaträkning	76
4.3 Balansräkning	76
4.4 Anslagsredovisning	78
4.5 Tilläggsupplysningar.....	78
4.6 Noter	81
5 Tabell- och figurförteckningar.....	90
5.1 Tabellförteckning	90
5.2 Figurförteckning	92
6 Årsredovisningens undertecknande.....	93

Generaldirektören har ordet

Rättsmedicinalverkets uppdrag är att bistå rättsväsendet med medicinsk expertis. Under 2025 har vi fortsatt att genomföra undersökningar, utredningar, bedömningar och analyser av hög kvalitet.

Det gångna året har tydliggjort att myndigheten genom ändrad lagstiftning får utökade uppgifter inom flera av våra verksamhetsområden. Rättsmedicinalverkets rättspsykiatriska verksamhet ska ansvara för två nya typer av utredningar. Den ena gäller särskilda riskutredningar inom ramen för den nya påföljden säkerhetsförvaring. Påföljden träder i kraft i april 2026. En annan viktig förändring är de skärpta regler om villkorlig frigivning som trädde i kraft den 1 januari 2026. Skärpningen innebär bland annat att en villkorlig frigivning kan skjutas upp om det finns risk för återfall i brottslighet av allvarligt slag. Rättsmedicinalverket har fått uppdraget att bedöma denna risk. Från den 1 juli 2025 har myndighetens rättsgenetiska verksamhet uppdraget att ta fram utökade dna-profiler som kan nyttjas i dna-baserad släktforskning för att hjälpa polisen att identifiera en person misstänkt för mord eller vissa typer av grova sexualbrott. Rättsmedicinalverket står nu redo att ta sig an dessa nya uppgifter.

Myndigheten har också tagit emot historiskt många regeringsuppdrag. Det visar på Rättsmedicinalverkets betydelse för rättsväsendet och för genomförandet av regeringens omläggning av kriminalpolitiken. Myndigheten bidrar även inom andra områden. Här kan särskilt nämnas regeringsuppdrag som avser insatser för att utveckla arbetet mot suicid, att förbättra beroendevården och att stärka arbetet med barn som utsatts för våldsbrott.

Ett särskilt uppmärksammat regeringsuppdrag som genomförts under året är att förstärka kunskapen om strypvåld. Detta uppdrag har förbättrat myndighetens och rättsväsendets kunskap om strypvåld, vilket väntas bidra till ökad kvalitet i förundersökningar, men också till det viktiga arbetet med att förebygga och förhindra våld, inklusive dödligt våld, i nära relationer.

De nya kunskaperna om strypvåld har uppmärksammats även utanför rättsväsendet. Förutom nyhetsartiklar om ämnet har frågan också diskuterats på ledarplats och på kultursidor. Det visar på myndighetens förmåga att bidra med kunskap till det offentliga samtalet om komplexa och angelägna frågor.

Betydande kraft ägnas åt teknikutveckling och att ständigt öka våra kunskaper. Det är därför glädjande att den utvärdering av myndighetens forskning som genomförts av Rättsmedicinalverkets vetenskapliga råd visar att forskningens relevans, kvalitet och betydelse för verksamheten är stark. Det borgar för att myndigheten även i framtiden kommer att vara en viktig

del av rättsväsendet och bidra till den enskildes rättssäkerhet och rättstrygghet.

Avslutningsvis vill jag rikta ett tack till myndighetens alla anställda. Rättsmedicinalverket hade inte varit en expertmyndighet utan alla engagerade och kompetenta medarbetare som från Umeå i norr till Lund i söder arbetar med att ge svar på rättsväsendets svåra frågor.

Stockholm i februari 2026

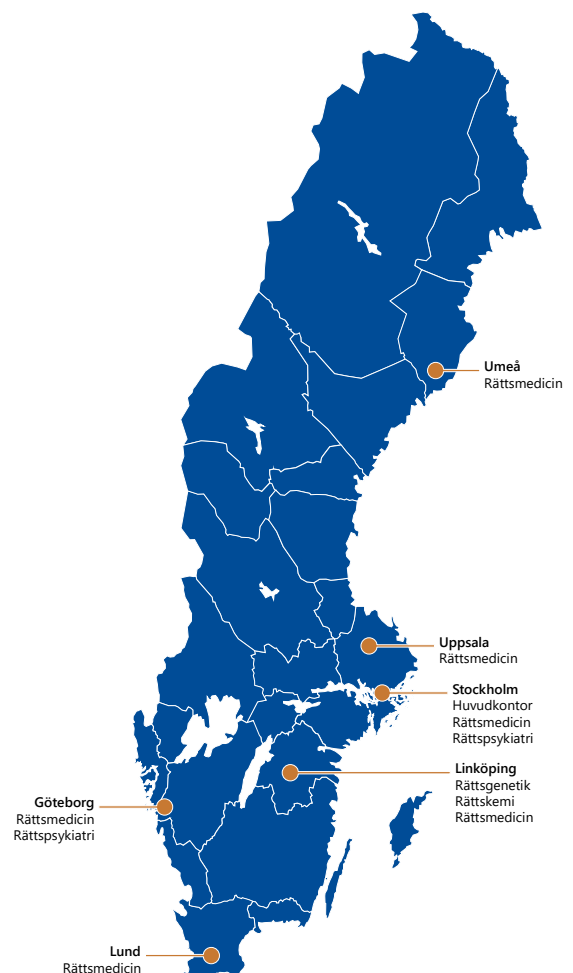
Jenny Kvarnholt
Generaldirektör

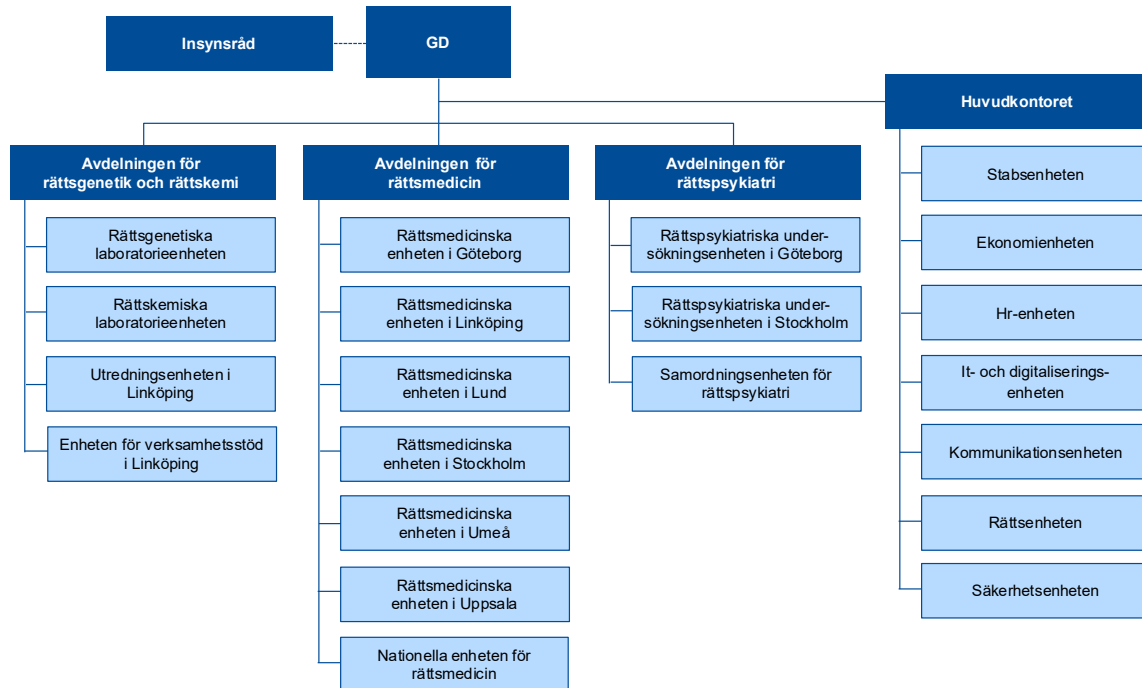
1 Om Rättsmedicinalverket

Rättsmedicinalverkets uppdrag anges i förordningen (2007:976) med instruktion för Rättsmedicinalverket. Enligt instruktionen ska Rättsmedicinalverket ansvara för verksamhet inom rättspsykiatri, rättsmedicin, rättskemi och rättsgenetik i den utsträckning sådana frågor inte ska handläggas av någon annan statlig myndighet. Vidare anges att myndigheten särskilt ansvarar för följande uppgifter.

- Rättspsykiatriska undersökningar i brottmål och läkarintyg som avses i 7 § lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m.,
- rättsmedicinska obduktioner och andra rättsmedicinska undersökningar,
- verksamhet med utfärdande av sådana intyg som avses i lagen (2005:225) om rättsintyg i anledning av brott,
- rättsmedicinska åldersbedömningar på uppdrag av domstol, allmän åklagare, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen eller Migrationsverket,
- rättsmedicinsk medverkan i övrigt på begäran av domstol, allmän åklagare, Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen,
- rättskemiska och rättsgenetiska undersökningar,
- information inom sitt ansvarsområde till andra myndigheter och enskilda,
- internationellt samarbete inom sitt ansvarsområde,
- utvecklingsarbete, forskning och stöd åt forskning av betydelse för verksamheten,
- utredningar om risk för återfall i brottslighet enligt lagen (2006:45) om omvandling av fängelse på livstid, och
- från och med 1 januari 2026 riskutredningar enligt 12 kap. 6 § fängelselagen (2010:610).

1.1 Rättsmedicinalverkets organisation

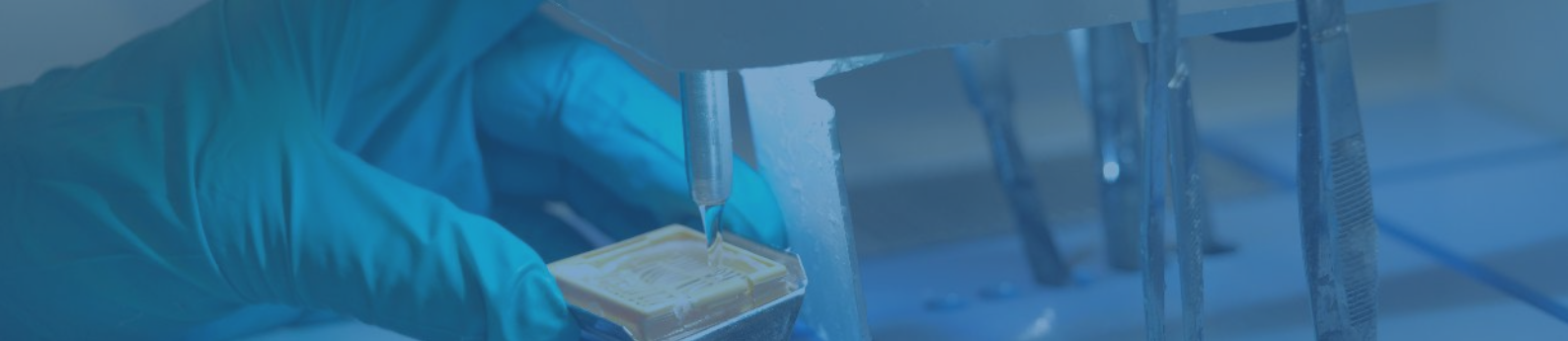
Rättsmedicinalverket består av tre avdelningar: avdelningen för rättsgenetik och rättskemi, avdelningen för rättsmedicin och avdelningen för rättspsykiatri. Därutöver finns ett huvudkontor med gemensamma funktioner för ekonomi, kommunikation, hr, it- och digitalisering, juridik, säkerhet och stab. Myndigheten har också ett insynsråd med uppgift att utöva insyn och ge myndighetschefen råd.

Avdelningen för rättsgenetik och rättskemi ansvarar för de rättsgenetiska och rättskemiska undersökningar som följer av myndighetens instruktion. Arbetet består huvudsakligen av laboratorieanalyser och tolkningar av genetiska och kemiska analysresultat. Avdelningen är placerad i Linköping och har 125 månadsanställda medarbetare. Uppdraget utförs bland annat av kemister, biomedicinska analytiker, biologer, toxikologer, civilingenjörer och läkare.

Avdelningen för rättsmedicin ansvarar för obduktioner och andra rättsmedicinska undersökningar, utfärdande av rättsintyg samt medicinska åldersbedömningar. Avdelningen bedriver verksamheten i Göteborg, Linköping, Lund, Stockholm, Umeå och Uppsala. Vid avdelningen finns 158 månadsanställda medarbetare och 44 timavlönade. Personalgruppen består bland annat av rättsläkare, läkare under specialiseringstjänstgöring, rättsodontologer, rättsmedicinska assistenter, administratörer, utredare,

statistiker, verksamhetsutvecklare och biomedicinska analytiker. I verksamheten deltar även forensiska dokumentationsläkare, sakkunniga röntgenläkare och tandläkare. Nattetid och helger finns, vid varje enhet, läkare i beredskap för att biträda vid fyndplatsundersökningar samt för att genomföra brådsakande kroppsundersökningar på begäran av polis eller åklagare.

Avdelningen för rättspsykiatri ansvarar för rättspsykiatrisk undersökningsverksamhet och utredningar av risk för återfall i brottslighet. Verksamheten är bemannad dygnet runt och bedrivs i Stockholm och Göteborg. Avdelningen har 200 månadsanställda medarbetare. Dessa utgörs i huvudsak av rättspsykiatriker, läkare under specialiseringstjänstgöring, psykologer, forensiska socialutredare, sjuksköterskor, skötare, administratörer och säkerhetsoperatörer. Därutöver finns 112 timavlönade, varav de flesta är omvårdnadspersonal.

2 Om årsredovisningen

Resultatredovisningen är indelad i myndighetens verksamhetsområden: rättsgenetik, rättskemi, rättsmedicin och rättspsykiatri. Resultatredovisningen utgår från Rättsmedicinalverkets instruktion, återrapporteringskrav i regleringsbrevet och regeringsuppdrag. Den innehåller även annan information som bedöms vara relevant för regeringens uppföljning av verksamheten.

2.1 Bedömning av resultat

Nytt för i år är att Rättsmedicinalverket inleder varje avsnitt i resultatredovisningen med en samlad bedömning av resultatet per verksamhetsområde. Resultatet för innevarande år samt hur utfallet har förändrats i jämförelse med tidigare år ligger till grund för bedömningen.

Resultatet bedöms vara antingen tillfredsställande eller inte tillfredsställande, medan utvecklingen jämfört med tidigare år bedöms vara positiv, negativ eller oförändrad.

Bedömningen av resultatet per verksamhetsområde görs utifrån indikatorer och andra faktorer av relevans. Handläggningstider redovisas för samtliga verksamhetsområden eftersom handläggningstider är viktiga för att bedöma Rättsmedicinalverkets bidrag till brottmålsprocessen. I övrigt kan de faktorer som ligger till grund för bedömningen skilja sig åt mellan verksamhetsområdena. Vad som legat till grund för bedömningen av resultatet redovisas i anslutning till respektive avsnitt.

2.2 Statistik

För varje verksamhetsområde redovisas ärendeutveckling, handläggningstider och kostnad per ärende. För vissa ärendetyper redovisas även vilken bedömning som gjorts i ärendet, till exempel dödssätt i obduktionsärenden. Statistiken som ligger till grund för resultatredovisningen baseras på uppgifter som hämtas från myndighetens ärendehanteringssystem och uppföljningssystem. Finansiella uppgifter hämtas från myndighetens ekonomisystem. Uppgifter om personal hämtas från myndighetens personaladministrativa system.

Handläggningstider redovisas genomgående som medelvärde (genomsnitt) och median. Inom den rättsgenetiska verksamheten definieras handläggningstiden som antalet dagar från att samtliga prov inkommit till dess att

ärendet expedierats. För rättskemiska ärenden definieras handläggningstiden som tiden mellan ankomstregistrering och svarsrapportering för expedierade ärenden. För rättsmedicinska ärenden beräknas handläggningstiden från det att en begäran om rättsmedicinsk obduktion, rättsintyg eller medicinsk åldersbedömning inkommit till dess att utlåtandet eller intyget expedierats. För medicinska åldersbedömningar i asylärenden redovisas även handläggningstiden från det att samtliga analyssvar finns tillgängliga till dess att utlåtandet expedierats. Inom den rättspsykiatriska verksamheten beräknas handläggningstiden från det att begäran om undersökning inkommit till dess att ärendet avslutats.

Siffror i tabeller och diagram redovisas normalt i treårsserier. I resultatredovisningen redovisas ett antal utvalda mått i tidsserier om tio år.

Individbaserad statistik redovisas uppdelad efter kön i den utsträckning det är möjligt och relevant för årsredovisningen. Fördelningen mellan antalet ärenden som avser kvinnor respektive män styrs helt av ärendeinflödet från de uppdragsgivande myndigheterna.

2.3 Intäkter och kostnader per verksamhetsområde och per ärende

Rättsmedicinalverkets totala intäkter och kostnader redovisas för myndighetens verksamhetsområden och består av såväl direkta som indirekta intäkter och kostnader. De direkta intäkterna och kostnaderna är direkt hänförliga till ett verksamhetsområde medan de indirekta fördelas med nycklar. De totala kostnaderna per verksamhetsområde används i beräkningen av kostnad per ärende.

Av förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag framgår att för ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden ska antalet och styckkostnaden för handläggningen av dessa ärenden redovisas. Rättsmedicinalverket benämner styckkostnad som kostnad per ärende.

Rättsmedicinalverket redovisar kostnad per ärende för de ärendeslag som myndigheten bedömer relevanta för att ge en rättvisande bild av verksamheten. För de ärendeslag som enbart omfattar ett fåtal ärenden redovisas inte kostnad per ärende.

3 Resultatredovisning

3.1 Rättsgenetik

Inom verksamhetsområdet rättsgenetik analyseras dna i utredningar som utförs på uppdrag av bland andra domstolar, Migrationsverket, Polismyndigheten, kommuner och privatpersoner. Uppdragen rör främst faderskapsutredningar, släktutredningar samt identifiering av avlidna personer med hjälp av dna-teknik. Vid misstanke om plötslig hjärtdöd utför verksamheten en genetisk undersökning för att ge svar på om det kan finnas genetiska orsaker till dödsfallet. På uppdrag av Polismyndigheten, eller internt från avdelningen för rättsmedicin, utförs även artbestämningar av bland annat skelettdelar.

Den 1 juli 2025 trädde ny lagstiftning i kraft som möjliggör dna-baserad släktforskning som ett verktyg för brottsutredning. Rättsmedicinalverket har efter lagändringen implementerat den metod som tidigare utarbetats av myndigheten. I processen för dna-baserad släktforskning ansvarar Rättsmedicinalverket för att ta fram och kvalitetssäkra en så kallad utökad dna-profil på uppdrag av Polismyndigheten. Den utökade dna-profilen består av hundratusentals dna-markörer och är kompatibel med de släktforskningsdatabaser som Polismyndigheten nyttjar senare i processen.

En ny metod för dna-baserad släktforskning har implementerats

Den rättsgenetiska laboratorieverksamheten är ackrediterad för provningsmetoder i enlighet med ISO/IEC 17025. Ackrediteringen ställer specifika krav på kompetens, kvalitetssystem och dokumentation och verksamheten granskas regelbundet av det nationella ackrediteringsorganet för Sverige, Swedac. Den senaste granskningen genomfördes i april 2025 och resulterade i fortsatt ackreditering.

För att säkerställa kvaliteten deltar verksamheten regelbundet i externa kontrollprogram där verksamhetens analysresultat jämförs med resultat från

andra laboratorier. Under året har den rättsgenetiska laboratorieenheten deltagit i tre olika externa kontrollprogram. Utfallen från de externa kontrollprogrammen har varit tillfredsställande.

3.1.1 Sammanfattande bedömning

Rättsmedicinalverket bedömer att resultatet för området rättsgenetik har varit tillfredsställande. Resultatutvecklingen bedöms vara positiv jämfört med föregående år.

Följande resultatindikatorer har använts för att bedöma resultatet och dess utveckling.

- Genomsnittliga handläggningstider.
- Handläggningstid i relation till interna mål.

Vikt har även lagts vid implementering av ny metodik som bidragit till säkrare svar och nya verktyg för ökad uppkläring av brott. Därutöver har utfall av kvalitetsgranskning och kvalitetssäkring bidragit till bedömningen.

3.1.2 Ärendeutveckling

Antalet expedierade ärenden avseende rättsgenetiska undersökningar har minskat med nio procent jämfört med föregående år (Tabell 1). Minskningen utgörs främst av ett lägre ärendeinflöde från kommuner men även från domstolar och privatpersoner.

Antalet ärenden beställda av kommuner har minskat med elva procent (Tabell 1). Ett lågt födelsetal och en digital tjänst för bekräftelse av faderskap kan vara en förklaring till minskningen. Den digitala tjänsten infördes 2022 och innebär att de flesta föräldrar numera kan bekräfta föräldraskap direkt till Skatteverket utan familjerättens medverkan. Fastställande av faderskap genom dna-analys initieras till största del av familjerätten. Att en förälder numera kan bekräfta faderskapet på egen hand har därmed lett till att antalet ärenden har minskat. Denna bild delas av socialsekreterare som Rättsmedicinalverket varit i kontakt med.

Antalet ärenden från domstolarna minskade med 13 procent jämfört med 2024. Myndigheten har varit i kontakt med ett antal tingsrätter för att utröna orsaken till minskningen. Någon entydig förklaring har dock inte gått att finna.

Antalet släktärenden och artärenden beställda av privatpersoner har fortsatt att minska sedan avgiften höjdes 2023. Under 2025 minskade antalet med 31 procent jämfört med 2024 (Tabell 1). År 2025 expedierades 62 ärenden beställda av privatpersoner jämfört med 189 stycken år 2022, vilket betyder att antalet ärenden mer än halverats efter avgiftshöjningen.

I ärenden om uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning erbjuder Migrationsverket den sökande att genomföra en dna-analys för att fastställa det släktskap som åberopas i ansökan. Denna typ av ärenden har minskat under flera år men nu ses istället en ökning med 14 procent jämfört med 2024 (Tabell 1). Orsaken till det ökade antalet ärenden är okänd.

Antalet identifieringsärenden beställda av Polismyndigheten har minskat med 17 procent men är relativt få till antalet (Tabell 1). När det saknas en hypotes om vem en avliden person kan vara är det möjligt för Rättsmedicinalverket att bistå med ett så kallat ett rättsgenetiskt uppslag. Det innebär att genom en dna-analys ge en fingervisning om en oidentifierad persons ögonfärg, hårfärg och biogeografiska ursprung. Ett rättsgenetiskt uppslag tas fram när andra metoder för att identifiera en person inte ger resultat och är därför få till antalet och varierar mellan åren.

Antalet identifieringsärenden beställda av den rättsmedicinska avdelningen samt ärenden om plötslig hjärtdöd ligger i princip på samma nivå som föregående år (Tabell 1).

Tabell 1. Antal expedierade rättsgenetiska ärenden per beställare och ärendetyp

Beställare	Ärendetyp	2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
Samtliga rättsgenetiska ärenden		2 266	2 031	1 843	-9,3
Migrationsverket	Släktskap	237	201	229	13,9
Kommuner	Släktskap	1 366	1 237	1098	-11,2
Domstolar	Släktskap	252	213	185	-13,1
Privatpersoner	Släktskap	120	90	62	-31,1
	Artbestämning	0	1	0	-100,0
Övriga	Släktskap	7	2	2	0,0
	Identifiering	0	0	0	0,0
Polismyndigheten	Släktskap	46	49	38	-22,4
	Artbestämning	2	0	3	-
	Identifiering ¹	53	48	40	-16,7
Rättsmedicinalverkets avdelning för rättsmedicin	Släktskap	1	1	0	-100,0
	Artbestämning	2	0	0	0,0
	Identifiering ²	110	108	108	0,0
	Plötslig hjärtdöd	70	81	78	-3,7

¹ Varav 0 avser rättsgenetiskt uppslag år 2025 (ett uppslag 2023 och två uppslag 2024).

² Varav ett avser rättsgenetiskt uppslag år 2025 (fyra uppslag 2023 och sex uppslag 2024).

3.1.3 Handläggningstider

Handläggningstiden definieras som antalet dagar från att ett ärendes sista prov inkommit till dess att ärendet expedierats.

Inför 2025 justerade Rättsmedicinalverket målen för handläggningstid avseende rättsgenetiska ärenden. Förändrad metodik och resursplanering har i vissa fall lett till att målen för handläggningstider har kunnat kortas. I andra fall har förändringar i metodik lett till svar med högre grad av säkerhet men med något längre handläggningstider.

Rättsmedicinalverkets mål är att 50 procent av föräldraskapsärendena ska expedieras inom 10 dagar, vilket uppfylldes 2025 (Tabell 2). Handläggningstiden (median) för dessa ärenden är oförändrad jämfört med 2024 och en dag kortare än 2023 (Tabell 3).

För övriga släktärenden är målet att 50 procent ska expedieras inom 21 dagar, vilket också uppfylldes (Tabell 2). Handläggningstiden (median) för övriga släktärenden har ökat med 4 dagar jämfört med 2024 (Tabell 3). Ökningen förklaras av att fler analyser utförs per ärende vilket ger en högre grad av säkerhet men längre handläggningstid. I jämförelse med 2023 är handläggningstiden för övriga släktärenden oförändrad.

För ärenden avseende plötslig hjärtdöd uppfylldes målet att 50 procent ska handläggas inom 60 dagar (Tabell 2). Handläggningstiden (median) har minskat med 4 dagar jämfört med 2024 och minskat med 35 dagar jämfört med 2023, vilket beror på att processen för denna ärendetyp har effektiviserats (Tabell 3). En ny och mer robust analysmetod för denna ärendetyp implementerades i början av 2024, vilket också har bidragit till kortare handläggningstider.

Tabell 2. Måloppfyllelse, andel (%) rättsgenetiska ärenden som expedierats inom överenskommen tidsperiod

Andel...	Mål (%)	Utfall (%)		
		2023	2024	2025
... föräldraskapsärenden som expedierats inom 10 dagar	50	74	81	76
... övriga släktskapsärenden som expedierats inom 21 dagar ¹	50	56	57	54
... ärenden avseende plötslig hjärtdöd som expedierats inom 60 dagar ¹	50	29	72	78

¹ Målnivåerna för övriga släktskapsärenden och ärenden avseende plötslig hjärtdöd har justerats jämfört med tidigare år. Uppdaterade uppgifter för utfall för 2023 och 2024 har tagits fram för att kunna jämföras med utfallet för 2025.

Tabell 3. Handläggningstid för expedierade rättsgenetiska ärenden

Ärendetyp	Genomsnitt dagar			Median dagar		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Släktskap						
Föräldraskap ¹	10	9	9	8	7	7
Övriga släktskap	27	38	32	21	17	21
Identifiering²	16	22	26	13	11	13
Artbestämning	35	35	24	42	35	22
Plötslig hjärtdöd	74	52	49	77	46	42

¹ Faderskapsärenden är inkluderade i ärenden om föräldraskap.
² Handläggningstiden för rättsgenetiska uppslag är inkluderad i handläggningstiden för identifieringsärenden.

3.1.4 Kostnad per ärende

Kostnaden per ärende för släktskapsutredningar har ökat med 3 400 kr under 2025, jämfört med 2024 till följd av ökade direkta lönekostnader och driftkostnader samtidigt som antalet ärenden blivit färre (Tabell 4). För ärendetyperna plötslig hjärtdöd och identifiering har kostnaden per ärende minskat något, vilket beror på att de direkta kostnaderna som kan hänföras till dessa ärenden minskat.

Tabell 4. Kostnad per ärende i kronor, avrundat till närmaste hundratal

Ärendetyp	2023	2024	2025
Släktskap	12 300	14 900	18 300
Identifiering	24 500	27 800	26 700
Plötslig hjärtdöd	39 200	37 000	36 900

3.1.5 Forskning

Rättsmedicinalverket ska bedriva forskning av betydelse för myndighetens uppdrag. Det innebär bland annat att genom ny kunskap stärka det vetenskapliga underlaget för verksamheten. Ett exempel på sådan ny kunskap är myndighetens forskning om nya metoder för analys av dna. Under 2025 infördes en ny rutinmetod för att ta fram utökade dna-profiler, som ska användas för dna-baserad släktforskning, vilken kan bidra till ökad brottsupplärning i brott som mord och grova sexualbrott.

Rättsmedicinalverkets vetenskapliga råd har under året utvärderat myndighetens forskningsverksamhet för perioden 2021–2024. Rådet har bland annat undersökt förutsättningarna för att bedriva forskning, dess relevans i förhållande till myndighetens uppdrag samt omhändertagande i verksamheten. Utvärderingen visade att forskningen inom det rättsgenetiska området håller hög kvalitet och genererar resultat som implementeras i

verksamheten. Som exempel på implementerade forskningsresultat lyfter det vetenskapliga rådet metoden för dna-baserad släktforskning.

Inom den rättsgenetiska verksamheten har under året en medarbetare disputerat med avhandlingen *Genomics Approaches for Increased Resolution in Forensic Investigations*. Arbetet har dels bidragit till ökad kunskap inom det rättsgenetiska fältet, dels lett fram till att ny metodik implementerats i rutinverksamheten. Den nya metodiken möjliggör att skadat dna kan analyseras med bättre resultat och att mer dna-information kan tas fram, vilket har bidragit till att en högre andel ärenden kan expedieras med en högre grad av säkerhet.

Ny forskning gör att skadat dna kan analyseras med bättre resultat

En av den rättsgenetiska verksamhetens medarbetare är adjungerad på lektorsnivå till Linköpings universitet. Medarbetare i verksamheten har under året drivit eller medverkat i forskning som genererat 12 publikationer i vetenskapliga tidskrifter.

Under 2025 har forskningsaktiva medarbetare inom den rättsgenetiska verksamheten presenterat forskningsresultat på flera vetenskapliga konferenser, bland annat English Speaking Working Group of the International Society for Forensic Genetics i Oslo, Gordon Research Conference i Newry, USA och Interpol Disaster Victim Identification Conference i Lyon.

3.2 Rättskemi

Inom verksamhetsområdet rättskemi utförs analyser av alkohol, narkotika, dopningspreparat, läkemedel och gifter i blod, urin, hår och vävnader. Analyserna utförs främst på uppdrag av Polismyndigheten, Kriminalvården eller internt från avdelningen för rättsmedicin. En mindre del av uppdragen kommer från sjukvården, kommuner och behandlingshem.

Utöver analysuppdrag skriver verksamheten rättstoxikologiska yttranden som innefattar en bedömning av rättskemiska analysresultat, exempelvis tolkningar av alkoholhalter i ärenden om rattfylleri.

Laboratorieverksamheten är ackrediterad för provning enligt ISO/IEC 17025:2018 och granskas därför regelbundet av det nationella ackredi-

teringsorganet för Sverige, Swedac. Den senaste granskningen genomfördes i april 2025 och resulterade i en fortsatt ackreditering. Ett ytterligare sätt för verksamheten att kvalitetssäkra arbetet är att regelbundet delta i externa kontrollprogram. Genom dessa görs jämförelser av verksamhetens analysresultat med resultat från andra laboratorier. Under året har rättskemiska laboratorieenheten deltagit i 31 externa kontrollprogram och genomfört 368 provningsjämförelser. Utfallen från provningsjämförelserna har varit tillfredsställande.

3.2.1 Sammanfattande bedömning

Rättsmedicinalverket bedömer att resultatet för området rättskemi har varit tillfredsställande. Resultatutvecklingen bedöms vara positiv jämfört med föregående år.

Följande resultatindikatorer har använts för att bedöma resultatet och dess utveckling.

- Antal expedierade rättskemiska ärenden.
- Genomsnittliga handläggningstider.
- Handläggningstider i relation till uppsatta mål.
- Antal utförda rättskemiska analyser i expedierade ärenden.

I bedömningen av resultatet har särskild vikt lagts vid handläggningstider. Vikt har även lagts vid ökat antal expedierade ärenden samt ökat antal utförda analyser. Därutöver har utfall av kvalitetsgranskning och kvalitetssäkring bidragit till bedömningen.

3.2.2 Ärendeutveckling

Antalet expedierade rättskemiska ärenden är fem procent fler än föregående år (Tabell 5). Ärendeutvecklingen skiljer sig åt beroende på beställare. Ärenden från Kriminalvården, som utgör en av verksamhetens största beställare, har ökat med tio procent. Det förklaras sannolikt av ett ökat antal klienter i Kriminalvårdens verksamhet.

Kriminalvården fortsätter att beställa fler droganalyser

Antalet expedierade ärenden till Polismyndigheten ligger på ungefär samma nivå som föregående år (Tabell 5). Den vanligaste beställningen från Polismyndigheten gäller ärenden som rör ringa narkotikabrott (eget bruk), följt av drograttfylleriärenden.

Antalet beställningar i rättsmedicinska ärenden har minskat med sju procent jämfört med föregående år (Tabell 5). Minskningen förklaras av att färre rättsmedicinska obduktioner har utförts.

Ärenden från vårdgivare avseende urinprov för kontroll av drogfrihet (benämns som vård, narkotika i tabellen) har ökat med elva procent (Tabell 5). En bidragande orsak till ökningen är att en vårdgivare har skickat in betydligt fler ärenden till Rättsmedicinalverket än föregående år. Det förklaras av driftstörningar i vårdgivarens egen analysverksamhet, vilket inneburit att Rättsmedicinalverket har anlitats i högre utsträckning.

Ärenden som rör kontroll av drogfrihet genom blod- och håranalyser (benämns som vård, övrig utredning i tabellen) har ökat med 41 ärenden vilket motsvarar sexton procent (Tabell 5). Ökningen bedöms utgöra en naturlig variation mellan åren.

Rättstoxikologiska yttranden, som innehåller en tolkning av analysresultat, begärs främst av polis och åklagare. Merparten av ärendena har rört missbruksdroger och narkotikaklassade läkemedel samt så kallad efter-supning i trafikärenden. Antalet expedierade rättstoxikologiska yttranden har minskat med nio procent under 2025 jämfört med 2024 (Tabell 5).

Tabell 5. Antal expedierade rättskemiska ärenden per ärendetyp

Ärendetyp	2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
Samtliga rättskemiska ärenden	97 519	98 246	103 155	5,0
Kriminalvårdsärenden	36 984	39 216	43 177	10,1
Polisärenden, drograttfylleri ¹	13 885	13 300	13 546	1,8
Polisärenden, ringa narkotikabrott, eget bruk	29 692	29 546	29 905	1,2
Polisärenden, övriga brott ²	3 743	3 702	3 811	2,9
Rättsmedicinska ärenden	5 984	5 544	5 150	-7,1
Vård, narkotika	6 243	5 921	6 575	11,0
Vård, övrig utredning	277	254	295	16,1
Rättstoxikologiska yttranden	711	763	696	-8,8

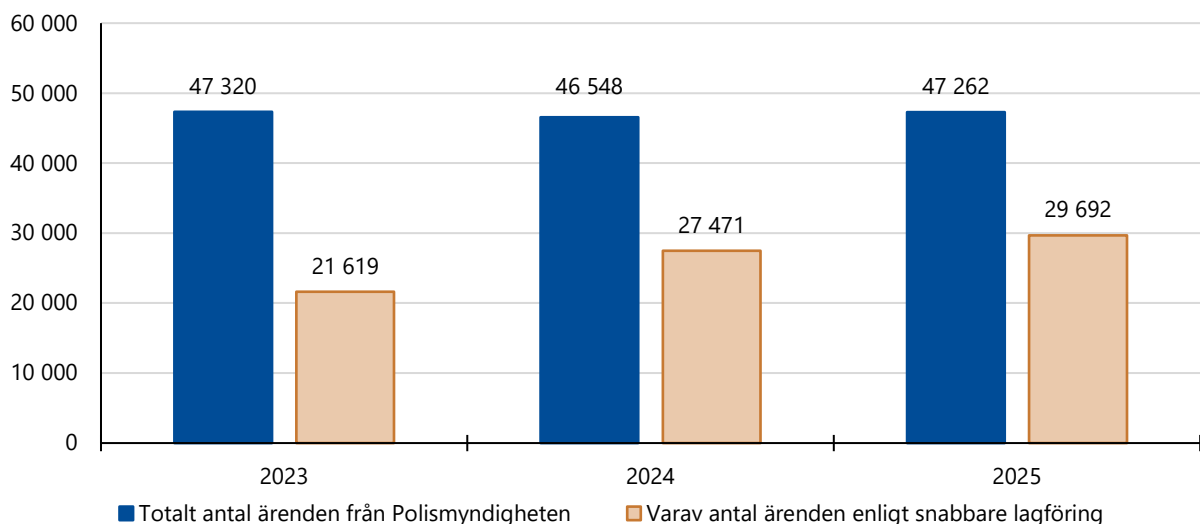
¹ Ärendetypen omfattar både alkohol och narkotika.
² Ärendetypen omfattar våldsbrott där både misstänkta och målsägande förekommer, samt dopningsbrott.

Medarbetare inom den rättskemiska verksamheten kallas ibland som sakkunniga till huvudförhandling i en rättegång. Under 2025 deltog sakkunniga vid 9 domstolsförhandlingar. Det är något färre än 2024 då antalet uppgick till 14 förhandlingar. Motsvarande antal för 2023 var 9. Sett ur ett längre

tidsperspektiv har antalet kontinuerligt minskat. En förklaring till minskningen kan vara att Rättsmedicinalverkets yttranden och informationsblad utgör tillräckligt underlag i domstolarna, vilket kan ha minskat behovet av kompletterande förklaringar.

Under 2023 blev snabbförfarande i brottmål (snabbare lagföring) för vuxna lagöverträdare utbyggt i hela landet. För Rättsmedicinalverket innebär detta att en större andel av ärendena från Polismyndigheten ska hanteras skyndsamt. Under 2025 utgjorde andelen ärenden inom ramen för snabbförfarandet (såväl unga som vuxna) 63 procent av det totala antalet ärenden från Polismyndigheten, jämfört med 59 procent 2024 och 46 procent 2023 (Figur 1). Rättsmedicinalverket har även ett pågående regeringsuppdrag om försöksverksamhet med ett snabbförfarande i brottmål för unga lagöverträdare under 18 år, se avsnitt 3.5.2 Regeringsuppdrag.

Figur 1. Antal expedierade rättskemiska ärenden till Polismyndigheten, totalt samt antal ärenden inom snabbare lagföring (ungdomar och vuxna).

Större delen av de rättskemiska ärendena avser män och könsfördelningen styrs helt av vilka ärenden som uppdragsgivarna skickar till Rättsmedicinalverket (Tabell 6). Könsuppdelad statistik för ärenden från Kriminalvården finns inte. Det förklaras av att personnummer inte anges i dessa ärenden varför kön inte kan utläsas. Även i ärenden från andra beställare kan uppgift om kön saknas, vilket oftast förklaras av att individen saknar svenskt personnummer.

Tabell 6. Antal expedierade rättskemiska ärenden per ärendetyp, uppdelat på kvinnor och män

Ärendetyp	Kön	2023	2024	2025
Polisärenden, drograttfylleri ¹	Kvinnor	1 804	1 621	1 702
	Män	11 529	11 142	11 307
	Okänt	552	537	537
Polisärenden, ringa narkotikabrott, eget bruk	Kvinnor	4 607	4 612	4 753
	Män	24 376	24 140	24 654
	Okänt	709	794	498
Polisärenden, övriga brott ²	Kvinnor	986	1 003	948
	Män	2 614	2 540	2 762
	Okänt	143	159	101
Rättsmedicinska ärenden	Kvinnor	1 600	1 442	1 318
	Män	4 068	3 789	3 588
	Okänt	316	313	244
Vård, narkotika	Kvinnor	1 632	1 577	1 608
	Män	4 201	3 973	4 668
	Okänt	410	371	299
Vård, övrig utredning	Kvinnor	80	79	103
	Män	192	170	187
	Okänt	5	5	5
Rättstoxikologiska yttranden	Kvinnor	206	223	232
	Män	474	517	444
	Okänt	31	23	20

¹ Ärendetypen omfattar både alkohol och narkotika.

² Ärendetypen omfattar våldsbrott där både misstänkta och målsägande förekommer, samt dopningsbrott.

Rättskemiska analyser

I varje rättskemiskt ärende genomförs en eller flera analyser. Antalet utförda rättskemiska analyser är knappt fyra procent fler än föregående år (Tabell 7) och följer i stort sett ärendeutvecklingen (Tabell 5).

Antalet utförda analyser i ärenden från vårdgivare avseende urinprov för kontroll av drogfrihet (benämns som vård, narkotika i tabellen) har minskat jämfört med föregående år, trots att antalet expedierade ärenden ökat.

Anledningen till det är att uppdragsgivarna begärt färre analyser i enskilda ärenden. En tänkbar förklaring till detta kan vara att flera vårdgivare på egen hand utför screeninganalyser eller patientnära tester (så kallade ”snabbtester”) för en första kontroll av drogfrihet. Endast positiva prover skickas då till Rättsmedicinalverket för analys. En begäran om analys avser i sådana fall en specifik substans för att bekräfta positiva fynd och fastställa dess koncentration.

Antal utförda rättskemiska analyser i ärenden som rör kontroll av drogfrihet genom blod- och håranalyser (benämns som vård, övrig utredning i tabellen) har ökat med knappt 33 procent vilket motsvarar 509 analyser (Tabell 7). Det förklaras dels av ett ökat antal expedierade ärenden (Tabell 5), dels av att beställarna begärt fler analyser.

Tabell 7. Antal utförda rättskemiska analyser för expedierade ärenden, per ärendetyp

Ärendetyp	2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
Samtliga rättskemiska ärenden	805 520	804 124	834 046	3,7
Kriminalvårdsärenden	255 472	271 014	291 587	7,6
Polisärenden, drograttfylleri ¹	129 354	124 299	127 579	2,6
Polisärenden, ringa narkotikabrott, eget bruk	265 129	260 878	270 085	3,5
Polisärenden, övriga brott ²	56 274	53 308	53 868	1,1
Rättsmedicinska ärenden	64 296	60 212	56 253	-6,6
Vård, narkotika	33 530	32 853	32 605	-0,8
Vård, övrig utredning	1 465	1 560	2 069	32,6

¹ Ärendetypen omfattar både alkohol och narkotika.

² Ärendetypen omfattar våldsbrott där både misstänkta och målsägande förekommer, samt dopningsbrott.

Majoriteten av de genomförda rättskemiska analyserna avsåg män (Tabell 8). Det förklaras av att rättskemiska analyser i högre grad beställs för män än för kvinnor (Tabell 6). Dessutom påverkas antalet av vilka analyser som beställaren har begärt liksom av utfallet av de screeninganalyser som genomförts. En screeninganalys utförs som en första sållning för att identifiera positiva prover. Positiva screeningresultat bekräftas med ytterligare analyser, så kallade verifikationsanalyser, som säkerställer substansens identitet och koncentration. Könsskillnaderna förklaras därmed av vad uppdragsgivarna har beställt och av vad screeninganalyserna visar. Rättsmedicinalverket ändrar aldrig en begäran om analys på eget initiativ.

Tabell 8. Antal utförda rättskemiska analyser för expedierade ärenden per ärendetyp, uppdelat på kvinnor och män

Ärendetyp	Kön	2023	2024	2025
Polisärenden, drograttfylleri ¹	Kvinnor	16 626	14 704	15 255
	Män	108 755	105 512	108 477
	Okänt	3 973	4 083	3 847
Polisärenden, ringa narkotikabrott, eget bruk	Kvinnor	41 722	41 268	43 752
	Män	217 157	212 693	221 939
	Okänt	6 250	6 917	4 394
Polisärenden, övriga brott ²	Kvinnor	18 205	18 090	16 840
	Män	35 794	32 754	35 714
	Okänt	2 275	2 464	1 314
Rättsmedicinska ärenden	Kvinnor	16 652	15 165	13 794
	Män	44 999	42 567	40 461
	Okänt	2 645	2 480	1 998
Vård, narkotika	Kvinnor	9 337	9 258	8 599
	Män	21 763	21 098	21 950
	Okänt	2 430	2 497	2 056
Vård, övrig utredning	Kvinnor	494	462	962
	Män	941	1 027	1 019
	Okänt	30	71	88

¹ Ärendetypen omfattar både alkohol och narkotika.

² Ärendetypen omfattar våldsbrott där både misstänkta och målsägande förekommer, samt dopningsbrott.

De olika ärendetyperna skiljer sig åt när det gäller frågeställningar och analysbegäran. De rättsmedicinska ärendena och polisens övriga brott är av mer utredande karaktär varför fler analyser utförs i varje enskilt ärende (Tabell 9). Antalet utförda analyser i genomsnitt och median är, inom samma ärendetyp, på ungefär samma nivå som tidigare år.

För ärenden som rör kontroll av drogfrihet genom blod- och håranalyser (benämns som vård, övrig utredning i tabellen) har antalet analyser i genomsnitt ökat de senaste tre åren (Tabell 9). Fler ärenden har blivit mer komplexa och omfattar fler analyser, vilket framgår av medelvärdet. Medianen visar däremot att majoriteten av ärendena innefattar ett fåtal analyser.

Tabell 9. Antal utförda rättskemiska analyser per expedierat ärende, uppdelat på ärendetyper

Ärendetyp	Genomsnitt			Median		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Kriminalvårdsärenden	7	7	7	7	7	6
Polisärenden, drograttfylleri ¹	9	9	9	8	8	8
Polisärenden, ringa narkotikabrott, eget bruk	9	9	9	9	9	9
Polisärenden, övriga brott ²	15	14	14	14	12	12
Rättsmedicinska ärenden	11	11	11	11	11	11
Vård, narkotika	5	6	5	4	4	3
Vård, övrig utredning	5	6	7	2	1	3

¹ Ärendetypen omfattar både alkohol och narkotika.

² Ärendetypen omfattar våldsbrott där både misstänkta och målsägande förekommer, samt dopningsbrott.

3.2.3 Handläggningstider

Med handläggningstid avses tiden mellan ankomstregistrering och svarsrapportering. De genomsnittliga handläggningstiderna är i stort sett på samma nivå, eller något kortare än föregående år (Tabell 10). Handläggningstiderna följs upp kontinuerligt och nödvändiga justeringar i analysflödet genomförs vid behov för att behålla korta svarstider till uppdragsgivaren.

Analysfrekvensen har utökats för vissa metoder, som till exempel cannabis och amfetamin. Det har gjorts i syfte att motverka att ett ökat antal ärenden inom ramen för uppdraget om snabbare lagföring medför undanträngningseffekter, i form av längre handläggningstider, för andra ärendetyper.

Dessutom har generella åtgärder genomförts för att upprätthålla och förbättra handläggningstiderna, exempelvis genom metod- och kompetensutveckling som har ökat verksamhetens kapacitet och flexibilitet. Rättsmedicinalverket har också bytt ut delar av instrumentparken för att säkra driften av verksamheten.

Ett minskat antal rättsmedicinska obduktioner har inneburit färre förfrågningar om rättskemiska analyser. Det lägre ärendeflödet har i sin tur gjort att den genomsnittliga handläggningstiden har kunnat bibehållas.

Eftersom alla ärenden hanteras i ett flöde utan kösuppdelning är skillnaderna i handläggningstid mellan könen slumpmässiga (Tabell 10).

Tabell 10. Handläggningstid för expedierade rättskemiska ärenden uppdelat på kvinnor och män samt totalt

Ärendetyp	Kön	Genomsnitt dagar			Median dagar		
		2023	2024	2025	2023	2024	2025
Kriminalvårdsärenden ¹	Kvinnor	-	-	-	-	-	-
	Män	-	-	-	-	-	-
	Okänt	5	4	4	1	3	3
	Totalt	5	4	4	1	3	3
Polisärenden, drograttfylleri ²	Kvinnor	11	8	9	9	7	7
	Män	10	8	8	9	7	7
	Okänt	9	8	8	8	8	7
	Totalt	10	8	8	9	7	7
Polisärenden, ringa narkotikabrott, eget bruk	Kvinnor	8	6	7	7	6	6
	Män	7	6	6	6	6	6
	Okänt	7	6	6	6	6	6
	Totalt	7	6	6	6	6	6
Polisärenden, övriga brott ³	Kvinnor	15	12	12	12	10	10
	Män	15	14	12	12	10	9
	Okänt	13	12	9	12	9	7
	Totalt	15	13	12	12	10	9
Rättsmedicinska ärenden	Kvinnor	24	22	21	20	18	17
	Män	22	19	19	18	15	15
	Okänt	22	20	22	19	17	16
	Totalt	22	20	20	19	16	15
Vård, narkotika	Kvinnor	8	6	5	7	4	5
	Män	6	5	5	2	3	3
	Okänt	8	6	5	6	3	4
	Totalt	7	5	5	5	3	4
Vård, övrig utredning	Kvinnor	16	16	18	12	9	13
	Män	14	13	12	10	9	9
	Okänt	17	24	21	16	19	19
	Totalt	15	14	14	11	10	10
Rättstoxikologiska yttranden	Kvinnor	22	17	13	17	12	9
	Män	20	18	13	15	13	10
	Okänt	25	15	14	15	14	11
	Totalt	21	18	13	15	13	10

¹ Uppgift om kön lämnas inte i Kriminalvårdens ärenden.² Ärendetypen omfattar både alkohol och narkotika.³ Ärendetypen omfattar våldsbrott där både misstänkta och målsägande förekommer, samt dopningsbrott.

Rättsmedicinalverket och Polismyndigheten har kommit överens om målet att 50 procent av ärendena ska expedieras inom 16 dagar. För ungdoms-ärenden är det överenskomna målet att 50 procent av ärendena ska expedieras inom 12 dagar och 90 procent inom 16 dagar. Målen har uppnåtts med god marginal (Tabell 11).

För ärenden från Kriminalvården finns ingen motsvarande överenskommelse, men Rättsmedicinalverkets interna mål, att 50 procent av ärendena ska expedieras inom 5 dagar, har uppnåtts. Detsamma gäller målen för ärendetyperna vård, narkotika och vård, övrig utredning.

Det interna målet för ärenden från den rättsmedicinska verksamheten, att 40 procent av antalet ärenden ska expedieras inom 14 dagar, har uppnåtts (Tabell 11).

För rättstoxikologiska yttranden är det interna målet att 40 procent ska vara avslutade inom 14 dagar, vilket har uppnåtts (Tabell 11).

Tabell 11. Måluppfyllelse, andel (%) rättskemiska ärenden som expedierats inom överenskommen tidsperiod

Andel ärenden...	Mål (%)	Utfall (%)		
		2023	2024	2025
... från Polismyndigheten som expedierades inom 16 dagar (enligt överenskommelse)	50	90	95	95
... från Polismyndigheten, ungdomsärenden, som expedierades inom 12 dagar	50	92	95	94
... från Polismyndigheten, ungdomsärenden, som expedierades inom 16 dagar	90	97	98	98
... från Kriminalvården som expedierades inom 5 dagar	50	62	65	64
... av typen vård, narkotika som expedierades inom 5 dagar	50	52	59	58
... av typen vård, övrig utredning som expedierades inom 14 dagar	50	63	71	67
... från rättsmedicinska avdelningen som expedierades inom 14 dagar	40	35	45	47
... av typen rättstoxikologiska yttranden (samtliga) som expedierades inom 14 dagar	40	48	57	69

3.2.4 Kostnad per ärende

För flera ärendetyper har kostnaden per ärende inte förändrats nämnvärt jämfört med föregående år.

För Polisärenden, övriga brott samt Vård, övrig utredning har kostnaden ökat med 1 100 kr respektive 2 000 kr jämfört med föregående år.

Kostnadsutvecklingen för dessa ärendetyper beror till stor del på vilka analyser som ingår i ärendena, vilket varierar. Vissa analyser är dyrare och

mer tidskrävande än andra, vilket under 2025 påverkat kostnaden per ärende för dessa specifika ärendetyper.

För ärenden från verksamhetsområdet rättsmedicin har antalet minskat jämfört med föregående år, men kostnaden per ärende har ökat från 8 400 till 9 400 kr. Detta beror till stor del på att fler resurskrävande analyser utförts.

Kostnaden per ärende avseende rättstoxikologiska yttranden redovisades för första gången år 2024. Mellan 2024 och 2025 har kostnaden per rättstoxikologiskt yttrande ökat med 800 kr vilket beror på att antalet ärenden minskat medan kostnaden inte minskat i samma omfattning.

Tabell 12. Kostnad per ärende i kronor, avrundat till närmaste hundratal

Ärendetyp	2023	2024	2025
Kriminalvårdsärenden	700	700	600
Polisärenden, drograttfylleri ¹	1 200	1 400	1 300
Polisärenden, ringa narkotikabrott, eget bruk	1 000	900	900
Polisärenden, övriga brott ²	3 300	3 000	4 100
Rättsmedicinska ärenden	6 800	8 400	9 400
Vård, narkotika	1 100	1 100	1 000
Vård, övrig utredning	4 600	4 300	6 300
Rättstoxikologiska yttranden ³		6 300	7 100

¹ Ärendetypen omfattar både alkohol och narkotika.

² Ärendetypen omfattar våldsbrott där både misstänkta och målsägande förekommer, samt dopningsbrott.

³ Kostnaden per ärende avseende rättstoxikologiska yttranden redovisades för första gången år 2024.

3.2.5 Forskning

Rättsmedicinalverket ska bedriva forskning av betydelse för myndighetens uppdrag. Det innebär bland annat att genom ny kunskap stärka det vetenskapliga underlaget för verksamheten.

En viktig prioritering inom det rättskemiska området har varit ett flerårigt samarbetsprojekt mellan Rättsmedicinalverket och Linköpings universitet. Med hjälp av artificiell intelligens och postmortal metabolomik, en metod som analyserar kroppens biokemiska spår efter döden, undersöker projektet nya möjligheter att fastställa död tidpunkt, dödsorsak och svårupptäckta förgiftningar. Projektet leds av forskare vid Rättsmedicinalverket och har sedan 2023 stöd från Vetenskapsrådets forskningsprogram om brottslighet.

Ett annat prioriterat område har varit forskning om nya psykoaktiva substanser. Rättsmedicinalverket har utvecklat ny teknik som på cellnivå kan identifiera de nya substansernas missbrukspotential och bedöma hur farliga de är. Detta har resulterat i underlag för tolkningen av dödsfall relaterade till

de nya substanserna. Genom samverkan med Folkhälsomyndigheten har forskningresultaten möjliggjort den narkotikaklassning som krävs för att förbjuda försäljningen av substanserna i Sverige.

Ytterligare ett prioriterat forskningsområde som genomförs i samarbete med Läkemedelsverket gäller läkemedelssäkerhet. Studierna syftar till att undersöka samband mellan dödsfall till följd av läkemedels- och narkotikaförgiftningar och förskrivna läkemedel. Resultaten har bidragit till ny kunskap för att kunna hantera förskrivning vid misstanke om suicidrisk och därmed minska risken för läkemedelsförgiftningar.

Rättsmedicinalverkets vetenskapliga råd har under året utvärderat myndighetens forskningsverksamhet för perioden 2021–2024. Rådet har bland annat undersökt förutsättningarna för att bedriva forskning, dess relevans i förhållande till myndighetens uppdrag samt omhändertagande i verksamheten. Utvärderingen visade att forskningen inom rättskemi/rätts-toxikologi håller hög kvalitet och genererar resultat som kan implementeras i verksamheten. Det vetenskapliga rådet lyfte fram myndighetens samarbete med Linköpings universitet som en framgångsfaktor och pekade särskilt på den strategiska satsningen med en forskningsmiljö inom forensiska vetenskaper.

Inom den rättskemiska verksamheten genomgår en medarbetare forskarutbildning i sin ordinarie tjänst. Därutöver har fem medarbetare anknytning till Linköpings universitet, varav en via en fakultetsprofessur och fyra har adjungerade anställningar på adjunks-, lektors- eller professorsnivå. Under året har en medarbetare utnämnts till adjungerad professor i rättstoxikologi och en har antagits som docent i forensiska vetenskaper. Medarbetare i den rättskemiska verksamheten har under året drivit eller medverkat i forskning som genererat 23 publikationer i vetenskapliga tidskrifter.

Under 2025 har forskningsaktiva medarbetare inom den rättskemiska verksamheten presenterat forskningsresultat på flera vetenskapliga konferenser bland annat American Academy of Forensic Sciences i Baltimore, Nordic Association of Forensic Toxicologists i Helsingfors, Society of Forensic Toxicologists i Portland, International Association of Forensic Toxicologists i Auckland.

3.3 Rättsmedicin

Den rättsmedicinska verksamheten utför i huvudsak rättsmedicinska obduktioner av personer som avlidit och rättsmedicinska undersökningar av personer som utsatts för brott eller misstänks ha begått brott. Myndigheten utfärdar obduktionsutlåtanden vad gäller avlidna och för levande personer utfärdas rättsintyg. Både obduktionsutlåtanden och rättsintyg avges framför allt på uppdrag av Polismyndigheten men även av Åklagarmyndigheten. Rättsmedicinalverket bistår också Polismyndigheten vid identifiering av

avlidna, både vid ordinarie dödsfallsutredningar och vid DVI-händelser (Disaster Victim Identification).

Även medicinska åldersbedömningar är en del av verksamheten och begärs inom ramen för asyl- och brottmålsprocesserna av Migrationsverket respektive Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten.

3.3.1 Sammanfattande bedömning

Rättsmedicinalverket bedömer att resultatet för området rättsmedicin har varit tillfredsställande. Resultatutvecklingen bedöms vara positiv jämfört med föregående år.

Följande resultatindikatorer har använts för att bedöma resultatet och dess utveckling.

- Genomsnittliga handläggningstider i relation till interna och externa mål samt i relation till ärendemängderna.
- Samverkan med bland annat Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten i rättsmedicinska frågeställningar.
- Genomförande av och slutsatser från utvärdering av forskning.

I bedömningen av resultatet har särskild vikt lagts vid utvecklingen av handläggningstider. Målen uttrycker vad myndigheten bedömer är möjligt att uppnå på sikt genom fortsatt effektivisering. Därutöver har utfall av kvalitetsgranskning och kvalitetssäkring bidragit till bedömningen.

3.3.2 Rättsmedicinska undersökningar av avlidna

Med rättsmedicinsk undersökning av avlidna avses rättsmedicinsk obduktion eller rättsmedicinsk likbesiktning i enlighet med 12 § lagen (1995:832) om obduktion m.m. En likbesiktning innebär en yttre undersökning av kroppen som kan kompletteras med provtagning och andra ingrepp. En rättsmedicinsk obduktion är mer omfattande och innebär att kroppen, utöver en yttre undersökning, även undersöks invändigt. Inom ramen för den rättsmedicinska obduktionen görs ofta undersökningar såsom röntgen och undersökning av vävnad i mikroskop (histopatologi). Vid obduktionen kan även prover tas och skickas för analys vid Rättsmedicinalverkets avdelning för rättsgenetik och rättskemi.

Den läkare inom hälso- och sjukvården som konstaterar ett dödsfall har till uppgift att avgöra om en polisanmälan ska göras. En polisanmälan ska i regel göras om det inte kan uteslutas att dödsfallet kan vara orsakat av annan person, exempelvis vid oväntade dödsfall hos individer utan känd sjukdom. En polisanmälan ska också göras om det kan misstänkas ha förekommit fel eller försummelse inom hälso- och sjukvården. Även andra så kallade onaturliga dödsfall, som självmord och trafikolyckor ska polisanmälans. Efter upprättad polisanmälan begär Polismyndigheten i regel

en rättsmedicinsk obduktion av den avlidna. Antalet dödsfall som blir föremål för en rättsmedicinsk obduktion utgör cirka sex procent av det totala antalet dödsfall per år i Sverige.

Skiktröntgen är ett viktigt stöd vid rättsmedicinsk diagnostik och är i ett internationellt perspektiv en vanligt förekommande undersökning inför en rättsmedicinsk obduktion. Den rättsmedicinska enheten i Stockholm har egen skiktröntgenutrustning sedan 2022. Enheterna i Göteborg och Umeå har tekniken sedan 2024. Under 2025 har ett förberedande arbete genomförts för att införa skiktröntgen även vid enheterna i Linköping och Lund. Vid enheter utan egen skiktröntgen utförs nödvändiga undersökningar vid regionen efter kontorstid, vilket kan fördröja obduktionen.

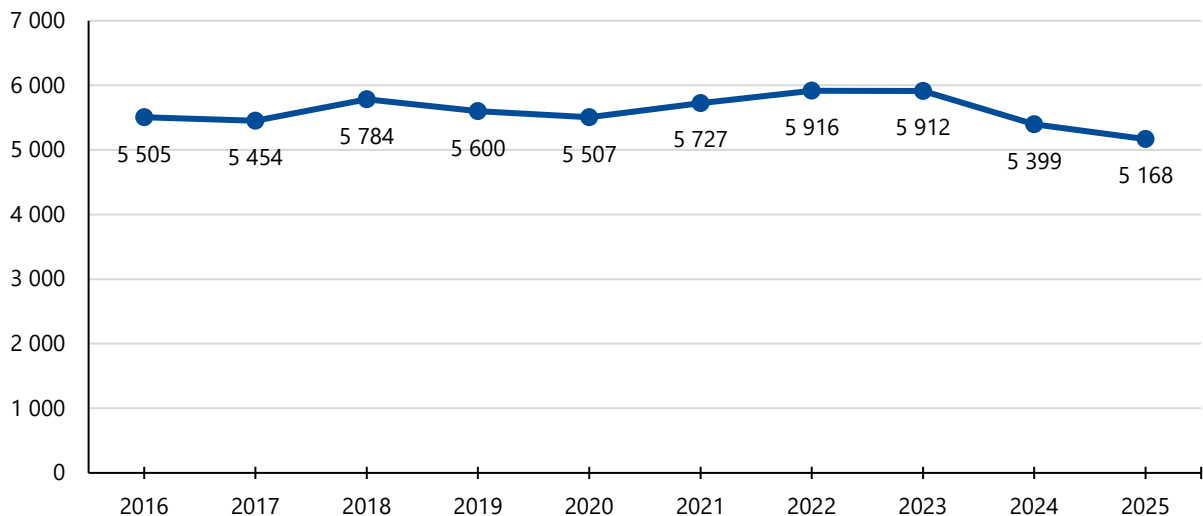
Den rättsmedicinska obduktions- och laboratriveksamheten är ackrediterad i enlighet med ISO/IEC 17020:2012. I oktober genomförde det nationella ackrediteringsorganet för Sverige, Swedac, en bedömning av avdelningens kompetens och kvalitetsledningssystem för att säkerställa kvalitet och ett säkert utförande vid två av de rättsmedicinska enheterna. Verksamheten har därefter omhändertagit de avvikelser som identifierades och därmed bibehållit ackrediteringen.

Ärendeutveckling

Under 2025 utfördes 5 168 rättsmedicinska obduktioner, vilket är 4 procent färre än föregående år och 13 procent färre än 2023 (Figur 2).

Onaturliga dödsfall har minskat under de senaste två åren, vilket bedöms vara den främsta anledningen till ett lägre antal rättsmedicinska obduktioner. Vissa typer av onaturliga dödsfall kan endast fastställas genom en rättsmedicinsk obduktion. Det finns därför en risk för att det lägre antalet onaturliga dödsfall till viss del beror på att färre avlidna genomgår rättsmedicinsk obduktion. Rättsmedicinalverket följer därför utvecklingen.

Figur 2. Antal utförda rättsmedicinska obduktioner

Under 2025 expedierades totalt 5 165 utlåtanden efter rättsmedicinska obduktioner och av dessa avsåg 74 procent män (Tabell 13). Män är alltså i mycket högre grad än kvinnor föremål för rättsmedicinsk obduktion.

I vissa fall utförs inte en rättsmedicinsk obduktion, utan endast en likbesiktning. Det kan bland annat göras i ärenden där omständigheterna är helt klarlagda och likbesiktningen förväntas vara tillräcklig för att tillgodose syftet med undersökningen. Det är dock ovanligt att en likbesiktning anses tillräcklig och under 2025 expedierades endast 7 likbesiktningar (Tabell 13).

En rättsmedicinsk undersökning av mänskliga kvarlevor som endast består av skelett benämns sedan november 2023 skelettundersökning. Ärendetypen infördes som en del i arbetet med att förtydliga processen kring hantering av skelett. Under 2025 expedierades 13 utlåtanden efter undersökningar gällande humana skelett (Tabell 13).

En fyndplatsundersökning innebär att en rättsläkare bistår polisens kriminaltekniker med att undersöka en avliden på den plats där kroppen anträffats. Det görs vanligtvis i samband med misstanke om mord eller dråp i de fall då kroppen finns kvar på fyndplatsen. År 2025 deltog myndighetens rättsläkare i 57 fyndplatsundersökningar, vilket är i nivå med föregående år (Tabell 13).

Rättsläkare kan kallas till domstolsförhandlingar för att redovisa sina bedömningar och bidra med sakkunskap i rättsmedicinska frågeställningar avseende dödsfallsutredningar. Ofta är det åklagare som föreslår att rättsläkare ska återopas som vittne, men det är domstolen som fattar beslut och kallar vittnen till huvudförhandling. Under 2025 deltog myndighetens rättsläkare vid 31 domstolsförhandlingar avseende rättsmedicinska obduktioner, vilket är 23 procent färre än föregående år (Tabell 13). En förklaring till minskningen kan vara det lägre antalet mord och dråp under 2025.

Tabell 13. Antal expedierade utlåtanden efter rättsmedicinska undersökningar av avlidna

Ärendetyp	2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
Rättsmedicinska obduktioner	5 893	5 851	5 165	-11,7
Kvinnor	1 640	1 630	1 351	-17,1
Män	4 251	4 220	3 813	-9,6
Okänt	2	1	1	0,0
Rättsmedicinska likbesiktningar	45	13	7	-46,2
Skelettundersökningar¹	1	12	13	8,3
Fyndplatsundersökningar²	71	57	57	0,0
Domstolsförhandlingar³	50	40	31	-22,5

¹ Ny ärendetyp från november 2023, tidigare har dessa ärenden registrerats som en rättsmedicinsk obduktion. Värdet för 2023 avser inte helår och är därför inte jämförbart med åren 2024 och 2025.

² Baserat på utförandedatum.

³ Baserat på rättegångsdatum. Uppgifter för 2023 och 2024 har uppdaterats genom att domstolsförhandlingar som inte avser dödsfallsutredningar har exkluderats. Vissa domstolsförhandlingar kan avse både en dödsfallsutredning och ett rättsintyg, dessa är inkluderade här. Antal domstolsförhandlingar som avser endast rättsintyg redovisas i Tabell 19.

Som ett led i kvalitetssäkringsarbetet genomgår alla rättsmedicinska ärenden en kontroll av en annan läkare än den som handlägger ärendet. Kontrollen genomförs i regel på de handlingar som finns i ärendet. I vissa fall deltar två läkare även vid själva undersökningen. Det kallas tvåläkarförfarande och blir nästan alltid aktuellt vid dödsfall med hög misstanke om bakomliggande brott. Förfarandet kan även tillämpas i andra fall. Under 2025 expedierades 224 obduktionsärenden som var utförda av två läkare. Motsvarande antal 2024 och 2023 var 258 respektive 267.

Dödssätt

I ett obduktionsutlåtande anges dödsorsaken, det vill säga vad som orsakat dödsfallet, och dödssättet som avser omständigheterna kring dödsfallet. Dödssätt delas in i kategorierna sjukdom (naturlig död), självmord, olycksfall, oklart om avsikt förelegat samt avsiktligt vållad av annan. Den senare innebär en hög misstanke om bakomliggande brott, till exempel mord eller dråp. Utöver dessa kategorier redovisas även dödsfall i samband med polisingripande.

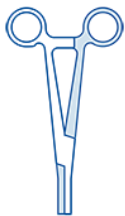
Av det totala antalet expedierade rättsmedicinska obduktioner under 2025 bedöms cirka hälften bero på sjukdom, som är det vanligast förekommande dödssättet både för män och kvinnor (Tabell 14 och Tabell 15).

Rättsmedicinalverket obducerar i princip alla personer som begår självmord. Under 2025 expedierades 1 226 obduktioner där dödssättet bedömdes vara självmord, vilket var en fortsatt minskning jämfört med 2024 och 2023 (Tabell 14). Av de obduktioner som expedierades 2025, där dödssättet bedömdes vara självmord, var 335 kvinnor och 891 män (Tabell 15).

Själv mord är alltså betydligt vanligare bland män än kvinnor. De vanligaste sätten att begå själv mord är genom hängning eller förgiftning.

Ibland är det svårt att avgöra om det rör sig om ett själv mord eller ett olycksfall. I sådana fall, där personens avsikt inte kan avgöras, anges dödssättet som oklart. Under 2025 expedierades 177 obduktionsärenden, där dödssättet bedömdes som oklart, vilket innebär en minskning med 34 procent jämfört med 2024 (Tabell 14). Merparten av de oklara dödsfallen utgörs av förgiftningar. Antalet förgiftningar har mer än halverats sedan 2023. En förklaring till minskningen av antalet oklara dödsfall kan vara att Rättsmedicinalverket under 2025 införde ett beslutsstöd för bedömning av dödssätt vid förgiftningsdödsfall i syfte att ensa bedömningen av dödssättet i dessa ärenden.

Olycksfall utgjorde en femtedel av de expedierade obduktionerna (Tabell 14). Den vanligaste typen av olycksfall är förgiftningar med till exempel alkohol, läkemedel och/eller narkotika, men även fall- och trafikolyckor är vanligt förekommande. Under 2025 expedierades 1 079 obduktioner där dödssättet bedömdes vara olycksfall, vilket är en minskning med nästan 14 procent jämfört med 2024. Minskningen bestod främst av ett minskat antal förgiftningar, fallolyckor, förfrysningar och bränder, medan antalet drunkningsolyckor ökade något. Av årets expedierade olycksfall avsåg 290 kvinnor och 789 män (Tabell 15). Olycksfall är alltså betydligt vanligare bland män än bland kvinnor.

Mord och dråp fortsätter att minska

Under 2025 expedierades 79 ärenden där dödssättet bedömts tillhöra kategorin avsiktligt vållad av annan, det vill säga mord eller dråp. Det var 24 procent färre än föregående år (Tabell 14). Av de 79 ärendena avsåg 21 kvinnor och 58 män (Tabell 15). I 7 ärenden var offret yngre än 20 år (alla var 15 år eller äldre) och samtliga av dessa avled till följd av skottskador. Det är ett ärende mer än föregående år, men en minskning sedan 2023 då 15 personer under 20 år föll offer för det dödliga skjutvapenvåldet.

Under 2025 expedierades ett obduktionsutlåtande som avsåg en person som avlidit i samband med polisingripande (Tabell 14). För att tillse att myndighetens bedömningar vilar på bästa tänkbara kunskapsunderlag har en kart-

läggning av denna ärendetyp genomförts. Arbetet, som resulterat i en vetenskaplig artikel, beskrivs närmare i avsnitt 3.3.7 Forskning.

Tabell 14. Antal expedierade rättsmedicinska obduktioner, likbesiktningar och skelettundersökningar per dödssätt

	2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
Sjukdom	2 882	2 941	2 623	-10,8
Själv mord	1 349	1 312	1 226	-6,6
Olycksfall	1 270	1 248	1 079	-13,5
Oklart om avsikt förelegat	308	268	177	-34,0
Avsiktligt vållad av annan	126	104	79	-24,0
Polisingripande	4	3	1	-66,7

Tabell 15. Antal expedierade rättsmedicinska obduktioner, likbesiktningar och skelettundersökningar per dödssätt, uppdelat på kvinnor och män¹

	Kvinnor			Män		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Sjukdom	791	800	656	2 090	2 135	1 965
Själv mord	389	381	335	959	931	891
Olycksfall	341	331	290	929	917	789
Oklart om avsikt förelegat	106	94	53	202	174	124
Avsiktligt vållad av annan	28	28	21	98	76	58
Polisingripande	0	0	0	4	3	1

¹ Ärenden där könet är okänt har exkluderats ur denna tabell. Det gäller två fall 2025, sex fall under 2024 och två fall 2023.

Handläggningstider

Under 2025 var den genomsnittliga handläggningstiden för rättsmedicinska obduktioner 56 dagar, vilket är 6 dagar kortare än föregående år och 17 dagar kortare än 2023 (Tabell 16). Rättsmedicinalverket har ett internt mål för samtliga obduktionsärenden om 50 dagar i genomsnitt, vilket överskreds med 6 dagar. För mord, dråp och trafikhändelser är målet 45 dagar i median. Medianvärdet för ärenden som bedömts som mord och dråp var 49 dagar medan ärenden som avser trafikhändelser var 42 dagar, vilket innebär att målet uppnåddes för trafikhändelser men inte för mord och dråp. Den genomsnittliga handläggningstiden är i stort sett lika lång för ärenden som avser kvinnor som män.

Tabell 16. Handläggningstid för expedierade rättsmedicinska obduktioner, uppdelat på kvinnor och män, mord och dråp samt trafikhändelser

Ärendetyp	Genomsnitt dagar			Median dagar		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Rättsmedicinska obduktioner	73	62	56	61	49	46
Kvinnor	75	65	59	63	51	49
Män	72	61	56	60	48	45
Mord och dråp	74	68	59	58	54	49
Trafikhändelser ¹	66	56	50	55	40	42

¹ Olyckor och självmord som inkluderar tåg, motorfordon eller cykel. Antal trafikhändelser var 336 under 2023, 334 under 2024 och 336 under 2025.

Myndighetens mål för handläggningstider kompletterades i oktober 2025 med målet att 75 procent av obduktionsärendena ska vara expedierade inom 60 dagar och att 95 procent ska vara expedierade inom 100 dagar. Under 2025 expedierades 65 procent av ärendena inom 60 dagar och 89 procent inom 100 dagar (Tabell 17). De kompletterande målen har tillförts utifrån att ärendena varierar i komplexitet.

Tabell 17. Måluppfyllelse, andel (%) rättsmedicinska obduktioner som expedierats inom verksamhetens interna mål¹

Andel ärenden som expedierades inom ...	Mål (%)	Utfall (%)		
		2023	2024	2025
... 60 dagar	75	49	61	65
... 100 dagar	95	75	83	89

¹ Uppgifter för utfall åren 2023 och 2024 har tagits fram för att kunna jämföras med utfallet för 2025.

Sammantaget bedöms de kortare handläggningstiderna bero på ett internt effektiviseringsarbete samt att andelen läkare med lång erfarenhet har ökat. Även det lägre antalet utförda obduktionsärenden kan ha bidragit till de något kortare handläggningstiderna.

Rättsmedicinska identifieringar

När mänskliga kvarlevor påträffas och den avlidnes identitet är oklar ansvarar Polismyndigheten för att fatta beslut om fastställande av identitet. I dessa fall bistår Rättsmedicinalverket med underlag. Detta underlag utgörs vanligtvis av en undersökning av antingen den avlidnes tänder eller dna. I vissa fall fastställs identiteten efter undersökning av den avlidna kroppen utifrån unika särdrag.

Rättsmedicinalverket förser Polismyndigheten med uppgifter till registret över försvunna personer och oidentifierade kroppar. Uppgifterna omfattar bland annat beskrivning och dokumentation av tandstatus. Registret används när identiteten på en avliden är okänd. Det används också vid

efterlysningar från Interpol när en oidentifierad avliden har påträffats, eller vid försvinnanden utomlands.

Ärendeutveckling och handläggningstider

Under 2025 utfördes 342 identifieringar genom undersökning av den avlidnes tänder, vilket är i nivå med 2024 och 2023 (Tabell 18). Handläggningstiden för tandidentifieringar mäts från det att rättsläkaren begärt en sådan identifiering till dess att identifieringsärendet avslutats. De senaste tre åren har den genomsnittliga handläggningstiden varit mellan fyra och åtta dagar med ett medianvärde mellan en och två dagar. Den genomsnittliga handläggningstiden för de rättsgenetiska identifieringsärendena redovisas i avsnittet om rättsgenetiska undersökningar (Tabell 3).

Den 4 februari 2025 inträffade en skolskjutning på Campus Risbergska i Örebro. Elva personer omkom, inklusive den misstänkta gärningspersonen som tog sitt eget liv. Händelsen hanterades som en mordutredning, men också som en DVI-insats vilket innebär att identifiering av avlidna vid en katastrof sker enligt en internationellt fastställd metodik. Örebro tillhör Polismyndighetens region Bergslagen, ett område vars dödsfall i vanliga fall hanteras av den rättsmedicinska enheten i Linköping. Tillgången till skiktröntgen i egen regi och det relativt stora antalet avlidna gjorde att Rättsmedicinalverket i samråd med Polismyndigheten beslutade att de avlidna istället skulle genomgå rättsmedicinsk undersökning vid enheten i Stockholm. Samtliga kroppar var identifierade tre dagar efter händelsen. Under 2025 var detta det enda tillfället då Polismyndigheten valde att initiera en DVI-insats.

Tabell 18. Antal expedierade tandidentifieringar

	2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
Antal tandidentifieringar	346	343	342	-0,3
Handläggningstid (genomsnittlig)	6	8	4	-50,0
Handläggningstid (median)	1	1	2	100,0

3.3.3 Rättsintyg

Rättsmedicinalverket har huvudansvaret för att utfärda rättsintyg på uppdrag av Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten. Ett rättsintyg är ett medicinskt utlåtande om skador, sjukdomar eller andra förhållanden hos en målsägande eller misstänkt gärningsperson. Ett rättsintyg används i en förundersökning och i en efterföljande brottmålsprocess. Intyget kan ha stor betydelse för utredningen, men även för den enskilde. Bestämmelser om rättsintyg finns i lagen (2005:225) om rättsintyg i anledning av brott. Hur ett rättsintyg ska utformas och dess innehåll regleras i Rättsmedicinalverkets föreskrifter (HSLF-FS 2024:21) om rättsintyg.

Rättsintyg kan baseras på en rättsmedicinsk undersökning tillsammans med handlingar som patientjournaler och fotografier, eller enbart på handlingar. Gäller intyget huvudsakligen tandskador kan det skrivas av myndighetens rättsodontologer. En undersökning är ofta ett bättre underlag för ett rättsintyg jämfört med enbart handlingar, såsom patientjournaler. En patientjournal upprättas i första hand för att bidra till en god och säker vård, inte för att dokumentera skador i ett rättsligt sammanhang. Det innebär att lindriga skador ofta beskrivs översiktligt eller inte alls. Patientjournaler utgör därför sällan ett fullgott underlag för ett rättsintyg. Detta gäller i synnerhet ärenden som rör våld i nära relationer där många av skadorna som skulle kunna styrka förekomsten av våld, inte kräver sjukvård (blåmärken och hudavskrapningar).

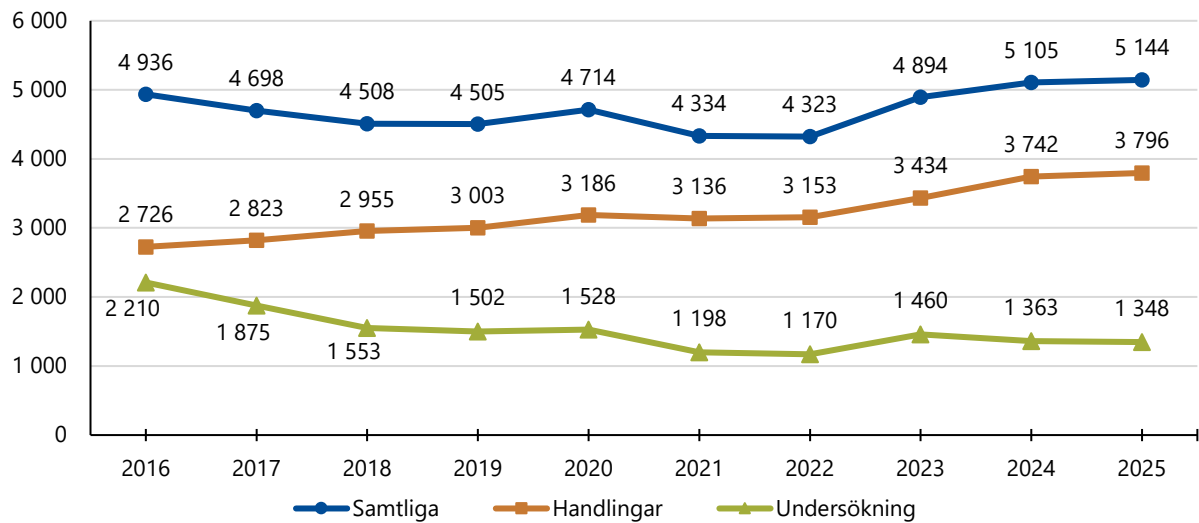
För att möjliggöra undersökningar av målsägande och misstänkta på platser långt från en rättsmedicinsk enhet har myndigheten anställt så kallade forensiska dokumentationsläkare (FD-läkare). Dessa läkare är intermittent anställda och genomgår utbildning i skadedokumentation av myndigheten. FD-läkarna har sin huvudsakliga anställning inom hälso- och sjukvården och har arbetet med att utföra undersökningar åt Rättsmedicinalverket som bisyssla. Polis eller åklagare kontaktar vid behov en FD-läkare som dokumenterar personens skador i ett protokoll och sänder detta till Rättsmedicinalverket där en rättsläkare bedömer underlaget och utfärdar ett rättsintyg.

Myndigheten slutredovisade i januari 2025 regeringsuppdraget (Ju2023/01163) om att utveckla arbetet med rättsintyg (se avsnitt 3.5.2 Regeringsuppdrag). Myndigheten har därefter fortsatt utvecklingsarbetet och bland annat publicerat en ny webbplats om rättsintyg, påbörjat införande av ett digitalt hjälpmedel för skadedokumentation, samt fortsatt dialogen med Polismyndigheten om skadedokumentation, bildkvalitet och bildöverföring.

Ärendeutveckling

Under 2025 expedierades 5 144 rättsintyg, vilket är i nivå med antalet 2024 och fem procent fler än 2023 (Figur 3). Av det totala antalet rättsintyg baserades 3 796 rättsintyg på handlingar medan 1 348 baserades på en undersökning. Av de rättsintyg som baserades på en undersökning genomfördes drygt tre fjärdedelar av en rättsläkare och resterande andel av en FD-läkare (Tabell 19). Sammantaget har antalet rättsintyg som baseras på handlingar fortsatt att öka och antalet som baseras på en undersökning fortsatt att minska sedan 2023. Förändringarna i de båda ärendeslagen är små, framförallt mellan år 2024 och 2025. Den största förändringen är antalet undersökningar av FD-läkare som 2023 och 2024 uppgick till 291 stycken, och som 2025 steg med 11 procent till 323 stycken.

Figur 3. Antal expedierade rättsintyg, uppdelat på undersökningar respektive handlingar

Om polis eller åklagare inkommer med nya uppgifter eller frågeställningar i ett redan expedierat rättsintyg kan Rättsmedicinalverket utfärda ett kompletterande rättsintyg. Under 2025 utfärdades 626 kompletteringar (Tabell 19), vilket är en ökning med 11 procent jämfört med 2024 och 38 procent jämfört med 2023. I drygt 10 procent av alla rättsintyg finns minst en komplettering utfärdad. Antalet kompletteringar är vanligare i rättsintyg som baseras på handlingar än på en undersökning. I flera fall avser kompletteringarna ytterligare förhör, patientjournaler eller fotografier som tillförts utredningen. Om kompletteringen inneburit ett betydande arbete faktureras beställaren.

Polis och åklagare kan även återkalla ett begärt rättsintyg, till exempel om en utredning läggs ned. Under 2025 återkallades 180 ärenden, vilket är en ökning med 5 procent jämfört med 2024 och 24 procent jämfört med 2023 (Tabell 19). Återkallade ärenden medför arbete även om de inte resulterar i ett utlåtande. I likhet med kompletteringarna faktureras beställaren om ett betydande arbete har utförts.

Rättsläkare kan kallas till domstol för att redovisa sina bedömningar avseende rättsintyg. Under 2025 deltog myndighetens rättsläkare med anledning av utfärdade rättsintyg vid 91 domstolsförhandlingar samt vid ytterligare 5 förhandlingar som avsåg både en dödsfallsutredning och ett rättsintyg. Deltagandet i domstolsförhandlingar i förhållande till antalet rättsintyg har legat på en relativt jämn nivå de senaste åren (Tabell 19).

Tabell 19. Antal expedierade rättsintyg uppdelat på undersökningar respektive handlingar, samt antal kompletteringar i rättsintyg, återkallade rättsintyg och domstolsförhandlingar gällande rättsintyg

Ärendetyp	2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
Samtliga rättsintyg¹	4 894	5 105	5 144	0,8
Undersökningar	1 460	1 363	1 348	-1,1
Utförda av rättsläkare	1 169	1 072	1 025	-4,4
Utförda av FD-läkare	291	291	323	11,0
Handlingar	3 434	3 742	3 796	1,4
Kompletteringar	452	566	626	10,6
Återkallade ärenden	145	172	180	4,7
Domstolsförhandlingar²	98	79	91	15,2

¹ Det finns en diskrepans mellan antal expedierade rättsintyg och antal rättsintyg som fakturerats. Skillnaden beror främst på att kompletteringar av rättsintyg och återkallade rättsintyg kan faktureras om betydande insats gjorts i ärendet.

² Baserat på rättegångsdatum. Denna ärendetyp presenterades tidigare i Tabell 13 i avsnittet om avlidna. De domstolsförhandlingar som avser både en dödsfallsutredning och ett rättsintyg (7 stycken 2023, 6 stycken 2024 och 5 stycken 2025) redovisas endast i Tabell 13 och är därmed exkluderade i denna tabell.

Under 2025 avsåg antalet utfärdade rättsintyg främst kvinnor. Antalet undersökningar ökade med 7 procent för kvinnor, medan de för män minskade med 8 procent jämfört med föregående år (Tabell 20). Samma mönster gällde för rättsintyg som enbart baserades på handlingar. För kvinnor ökade dessa med drygt 3 procent medan de för män minskade, om än i liten omfattning. Sammantaget har antalet rättsintyg ökat för kvinnor och minskat något för män under tidsperioden. Under 2025 avsåg cirka 11 procent av rättsintygen barn och för dem var det vanligast med ett rättsintyg baserat enbart på handlingar. Antalet undersökningar av barn minskade med 13 procent jämfört med föregående år.

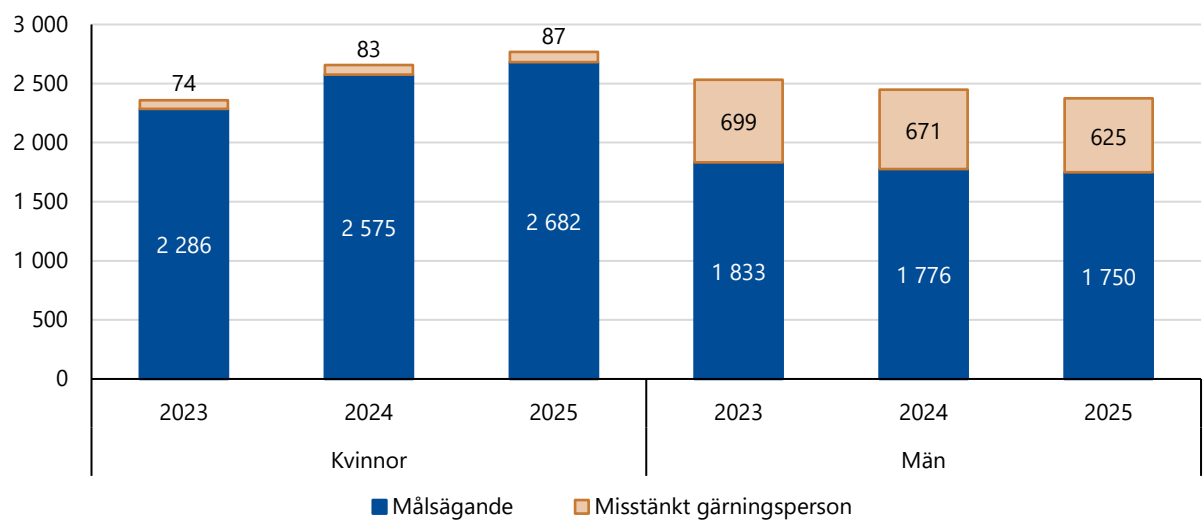
Tabell 20. Antal expedierade rättsintyg uppdelat på undersökningar respektive handlingar, samt uppdelat på kön respektive ålder

Ärendetyp	2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
Samtliga rättsintyg	4 894	5 105	5 144	0,8
Undersökningar	1 460	1 363	1 348	-1,1
Kvinnor	656	626	672	7,3
Män	804	737	676	-8,3
Barn ¹	161	141	123	-12,8
Vuxna ¹	1 299	1 222	1 225	0,2
Handlingar	3 434	3 742	3 796	1,4
Kvinnor	1 705	2 032	2 097	3,2
Män	1 729	1 710	1 699	-0,6
Barn ¹	416	473	446	-5,7
Vuxna ¹	3 016	3 269	3 350	2,5

¹ Två ärenden från 2023 saknar uppgift om ålder.

I likhet med tidigare år avser merparten av rättsintygen målsägande och inte misstänkta gärningspersoner (Figur 4). Detta gäller särskilt kvinnor där de allra flesta rättsintygen (97 procent) avser målsägande.

Figur 4. Antal expedierade rättsintyg avseende misstänkta gärningspersoner respektive målsägande, uppdelat på kvinnor och män¹

¹ Två ärenden från 2023 gäller varken målsägande eller misstänkt gärningsperson, dessa två ärenden är exkluderade i figuren.

Handläggningstider

Under 2025 var den genomsnittliga handläggningstiden för rättsintyg som baseras på en undersökning 14 dagar och medianvärdet 11 dagar, vilket uppnår myndighetens interna mål om en genomsnittlig tid på 14 dagar (Tabell 21). Längst handläggningstid har rättsintyg som baseras på en undersökning av FD-läkare. Det förklaras av att dessa intyg innefattar fler processteg och fler aktörer. Kortast handläggningstid har intyg som baseras endast på handlingar vilket förklaras av att ingen undersökning eller provtagning genomförs i dessa ärenden. Rättsintyg baserade på handlingar varierar i omfattning avseende information, men kan innehålla ett mycket begränsat bedömningsunderlag, vilket bidrar till en kortare handläggningstid.

Tabell 21. Handläggningstid för expedierade rättsintyg som baseras på undersökningar respektive handlingar

Ärendetyp	Genomsnitt dagar			Median dagar		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Undersökning	16	14	14	11	10	11
Utförda av rättsläkare	15	12	13	11	9	10
Utförda av FD-läkare	22	19	19	12	15	15
Handlingar	10	8	7	7	5	5

Handläggningstiden för rättsintyg är densamma för ärenden som avser kvinnor som för ärenden som avser män (Tabell 22).

Tabell 22. Handläggningstid för expedierade rättsintyg som baseras på undersökningar respektive handlingar uppdelat på kvinnor och män

Ärendetyp	Genomsnitt dagar			Median dagar		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Undersökning						
Kvinnor	16	13	14	11	9	11
Män	16	14	15	12	10	12
Handlingar						
Kvinnor	10	7	7	7	5	5
Män	10	8	7	7	5	5

3.3.4 Medicinska åldersbedömningar

Rättsmedicinalverket gör medicinska åldersbedömningar för att bedöma en persons ålder i förhållande till olika åldersgränser. Bedömningarna görs på uppdrag av domstol, allmän åklagare, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Migrationsverket. För att besvara de olika frågeställningarna om ålder använder Rättsmedicinalverket en sannolikhetsmodell som utifrån statistiska

beräkningar anger hur sannolikt det är att en person är över eller under 18 år. I brottmål kan frågeställningen även avse 15 eller 21 års ålder.

De vetenskapliga studier som ligger till grund för modellen anger hur olika delar av skelettets samt visdomständernas mognadsgrad (stadium) är fördelade hos individer med känd ålder. Den statistiska modellen anger i sin tur hur sannolikt det är att en person med okänd ålder som uppnått vissa utvecklingsstadier i skelett och visdomstand är över eller under 15, 18 eller 21 år.

Ärendeutveckling

Migrationsverkets behov av medicinska åldersbedömningar i asylärenden påverkas av antalet ansökningar om uppehållstillstånd från barn utan vårdnadshavare samt av i vilka länder de har sitt ursprung. Under 2025 expedierades 30 rättsmedicinska utlåtanden om ålder i asylärenden, vilket är en minskning med 57 procent jämfört med 2024 (Tabell 23) och det lägsta antalet sedan myndigheten fick uppdraget år 2017. Minskningen kan förklaras av det fortsatt minskande antalet asylsökande i Sverige. Rättsmedicinalverket har regelbundna avstämmningar med Migrationsverket och följer dess prognoser för att kunna bedöma det framtida behovet av medicinska åldersbedömningar i asylärenden.

Antalet expedierade utlåtanden om medicinsk åldersbedömning i brottmål uppgick till tre ärenden 2025 jämfört med sex ärenden föregående år och fem året dessförinnan (Tabell 23). Samtliga ärenden avsåg misstänkta gärningspersoner.

Tabell 23. Antal expedierade utlåtanden gällande medicinska åldersbedömningar i asylärenden respektive i brottmål

		2023	2024	2025	Förändring % 2024 jmf 2023
Asylärenden	Totalt	161	69	30	-56,5
	Kvinnor	42	18	4	-77,8
	Män	119	51	26	-49,0
Brottmål	Totalt	5	6	3	-50,0
	Kvinnor	0	0	1	-
	Män	5	6	2	-66,7

Handläggningstider

Handläggningstiderna för medicinska åldersbedömningar i asylärenden är långa, vilket framförallt beror på att det går lång tid mellan begäran om undersökning till att den faktiskt genomförs. Det är upp till den asylsökande och personens gode man att boka tid och genomföra undersökningen. Från att Rättsmedicinalverket mottar en begäran till att myndigheten expedierar

ett utlåtande till Migrationsverket tar det i genomsnitt 57 dagar, vilket är 14 respektive 12 dagar kortare än 2024 och 2023 (Tabell 24). När handläggningstiden räknas från att Rättsmedicinalverket mottar samtliga analyser och bilder till dess att myndigheten expedierar utlåtandet tar det i genomsnitt 4 dagar, vilket är två dagar längre än 2024 och 2023. Den begränsade ärendemängden 2025 gör att ett enskilt ärende med en lång handläggningstid får stor påverkan på handläggningstiden. Det är en förklaring till den längre handläggningstiden under året.

Handläggningstiderna för medicinska åldersbedömningar i brottmål räknas från det datum en skriftlig begäran inkommit, vanligtvis från Polismyndigheten, till dess att Rättsmedicinalverket expedierat utlåtandet. I genomsnitt tar det 44 dagar, vilket nästan är dubbelt så lång tid som 2024 (Tabell 24). Tiderna varierar i stor utsträckning från ärende till ärende, där komplexiteten och antalet undersökningar som krävs i ett enskilt ärende är av stor betydelse för handläggningstiden. Även tiden från begäran till att Polismyndigheten tillser att undersökningen genomförs, och Rättsmedicinalverket får underlaget för bedömning, är avgörande och en förklaring till den längre handläggningstiden 2025.

Tabell 24. Handläggningstid för medicinska åldersbedömningar i asylärenden respektive i brottmål

	Genomsnitt, dagar			Median, dagar		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Asylärenden						
Inkommen begäran till skickat utlåtande	69	71	57	63	67	52
Inkomna analyser och bilder till skickat utlåtande	2	2	4	1	1	3
Brottmål						
Inkommen begäran till skickat utlåtande	29	23	44	27	25	41

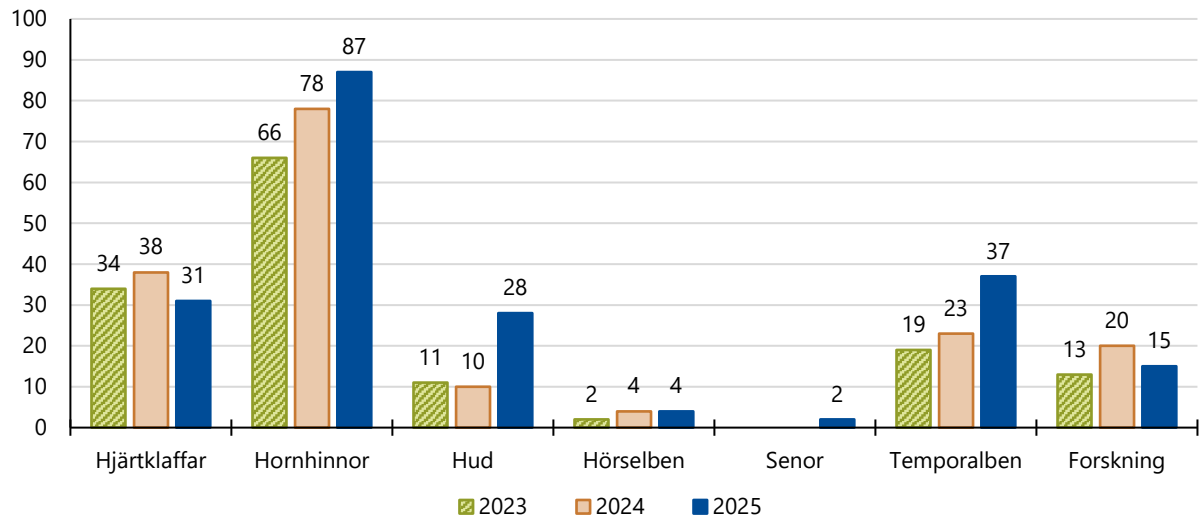
3.3.5 Vävnadsdonationer

Rättsmedicinalverket tillvaratar i vissa fall vävnad från avlidna för donationsändamål. Verksamheten möjliggörs genom ett avtal med Sveriges kommuner och regioner (SKR). Genom avtalet ersätts Rättsmedicinalverket ekonomiskt för vissa kostnader kopplade till donationsarbetet, såsom utbildning och övergripande samordning. Utöver myndighetens avtal med SKR har Rättsmedicinalverket ingått avtal med vävnadsinrättningar om ersättning per levererad vävnad.

Under 2025 identifierades 97 donatorer. Motsvarande antal 2024 och 2023 var 96 respektive 73. Antalet tillvaratagna vävnader har under 2025 ökat med cirka 18 procent jämfört med 2024 (Figur 5). Ökningen bedöms bero

på ett fortsatt donationsfrämjande arbete vid samtliga rättsmedicinska enheter.

Figur 5. Antal tillvaratagna vävnader

3.3.6 Kostnad per ärende

Kostnaden per ärende inom det rättsmedicinska området har under 2025 ökat för samtliga ärendetyper som redovisas här.

För rättsmedicinska obduktioner har de indirekta kostnaderna ökat samtidigt som de fasta kostnaderna för lokaler och utrustning fördelas på färre obduktioner. Sammantaget gör detta att kostnaden per ärende ökat med 8 100 kronor.

För rättsintyg baserade på kroppsundersökningar respektive handlingar beror ökningen på att kostnadsnivån för löner, lokaler och driftkostnader ökat, samtidigt som antalet ärenden varit relativt oförändrat i förhållande till föregående år.

För medicinska åldersbedömningar har kostnaden per ärende ökat från 77 900 kronor per ärende till 94 900 kronor. Antalet ärenden har mer än halverats jämfört med föregående år samtidigt som kostnader för till exempel hantering av metodfrågor, kvalitetssäkring och utbildning av läkare inte gått att minska.

Tabell 25. Kostnad per ärende i kronor, avrundat till närmaste hundratal

Ärendetyp	2023	2024	2025
Rättsmedicinska obduktioner ¹	38 700	40 200	48 300
Rättsintyg			
Undersökningar	7 900	8 600	9 500
Handlingar	6 600	7 200	7 700
Medicinska åldersbedömningar ²	40 600	77 900	94 900

¹ Rättsmedicinska obduktioner inkluderar även likbesiktningar och skelettundersökningar.

² Medicinska åldersbedömningar i asylärenden, ej brottmål.

3.3.7 Forskning

Rättsmedicinalverket ska bedriva forskning av betydelse för myndighetens uppdrag. Det innebär bland annat att genom ny kunskap stärka det vetenskapliga underlaget för verksamheten. Under 2025 har den rättsmedicinska verksamheten fortsatt arbetet med att skapa strukturer som stödjer forskning i enlighet med uppdraget.

Rättsmedicinalverkets vetenskapliga råd har under året utvärderat myndighetens forskningsverksamhet för perioden 2021–2024. Rådet har bland annat undersökt förutsättningarna för att bedriva forskning, dess relevans i förhållande till myndighetens uppdrag samt omhändertagande i verksamheten. En slutsats för den rättsmedicinska forskningsverksamheten är att dess publikationer överträffar nationella riktmärken vad gäller kvalitet och genomslag. Internationella samarbeten identifieras som ett område för utveckling.

Den rättsmedicinska verksamheten har under året haft 9 medarbetare som genomgått del av forskarutbildning och de flesta av dem handleds av disputerade medarbetare vid myndigheten. En doktorand har genomfört sin halvtidskontroll med godkänt resultat och en medarbetare har antagits som docent vid Karolinska Institutet. Under året har 17 medarbetare deltagit i forskning som genererat 20 publikationer i vetenskapliga tidskrifter. Nya forskningsprojekt har beretts och godkänts för genomförande. Ett av projekten undersöker om anhörigas tolkning av den avlidnes förmodade önskan att donera vävnad påverkas av dödssätt, kön och ålder.

Inom den rättsmedicinska verksamheten sammanställs kunskapsöversikter om olika rättsmedicinska frågor med tillhörande riktlinjer enligt en standardiserad metod. Underlagen tillämpas i verksamheten och ska bidra till att lika ärenden bedöms lika och att bedömningarna vilar på aktuellt kunskapsläge. Under 2025 genomfördes både en kunskapsöversikt och en studie om strypvåld som publicerats i en vetenskaplig tidskrift. Båda artiklarna togs fram inom ramen för regeringsuppdraget om att förstärka kunskapen om strypvåld (Ju2024/00606) som redovisas i avsnittet 3.5.2 Regeringsuppdrag.

Ny studie om risken för dödlig utgång vid ingripanden

För att öka förståelsen för plötsliga dödsfall som sker vid ingripande av en företrädare från det offentliga, exempelvis polis, har en forskningsstudie genomförts. Studien baseras på rättsmedicinska undersökningar av avlidna. Gemensamt för dessa ärenden är att personen är agiterad, uppträder våldsamt och ofta är påverkad av substanser. Studien bidrar till att öka kunskapen om vad som orsakar dödsfallen och publicerades i vetenskaplig tidskrift i november 2025. Kunskapen har förmedlats till Polismyndigheten i syfte att minska risken för dödlig utgång vid ingripanden. Kontakt har även etablerats med Sveriges kommuner och regioner för nå ut med kunskapen till hälso- och sjukvården.

Under 2025 deltog medarbetare och presenterade forskningsresultat vid flera vetenskapliga konferenser inom olika rättsmedicinska områden, bland annat vid International Society of Forensic Radiology & Imaging, Japan och vid National Society for Histotechnology, USA.

3.4 Rättsspsykiatri

Inom den rättsspsykiatriska utredningsverksamheten genomförs § 7-undersökningar, rättsspsykiatriska undersökningar samt riskutredningar gällande personer som ansökt om att få fängelse på livstid omvandlat till ett tidsbestämt straff.

Rättsmedicinalverket ger underlag till domstol inför beslut om påföljd. Om personen döms till rättsspsykiatrisk vård ansvarar regionerna för denna vård.

I maj 2025 beslutade regeringen att ge Rättsmedicinalverket i uppdrag att förbereda verksamheten inför en ny tidsobestämd frihetsberövande påföljd (säkerhetsförvaring). Den nya lagen förväntas träda i kraft den 15 april 2026. På uppdrag av domstol ska myndigheten genomföra så kallade särskilda riskutredningar. Förberedelserna har bedrivits skyndsamt i dialog med flera andra myndigheter. Uppdraget ska slutredovisas senast den 18 februari 2026.

Från den 1 januari 2026 ska Rättsmedicinalverket även utföra riskutredningar på uppdrag av Kriminalvården inför beslut om att skjuta upp villkorlig frigivning. Arbetet med förberedelser inför det nya uppdraget har bedrivits intensivt under hösten 2025.

Nya lokaler förbättrar arbetsmiljön och stärker säkerheten

I december 2025 flyttade den rättspsykiatriska undersökningsenheten i Göteborg till nya lokaler (Salix). Med moderna lokaler stärks såväl säkerheten som arbetsmiljön. Platskapaciteten ökar dessutom genom två ytterligare vistelseplatser för häktade personer.

3.4.1 Sammanfattande bedömning

Rättsmedicinalverket bedömer att resultatet för området rättspsykiatri har varit tillfredsställande. Resultatutvecklingen bedöms vara oförändrad jämfört med föregående år.

Följande resultatindikatorer har använts för att bedöma resultatet och dess utveckling.

- Antal expedierade rättspsykiatriska ärenden samt riskutredningar vid omvandling av livstidsstraff.
- Genomsnittliga handläggningstider (median).
- Handläggningstid i relation till lagstadgade tidsgränser.
- Antal försenade överföringar enligt 8 § lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning.

I bedömningen av resultatet har särskild vikt lagts vid handläggningstider.

3.4.2 Paragraf 7-undersökningar

En domstol, och i vissa fall en åklagare, får enligt 7 § lagen (1991:2041) om särskild personutredning i brottmål, m.m. förordna en läkare att avge ett läkarintyg gällande en misstänkt person, en så kallad § 7-undersökning. Efter ett sådant beslut är den misstänkte skyldig att genomgå undersökningen. Personer som genomgår undersökningen kan vara häktade eller på fri fot.

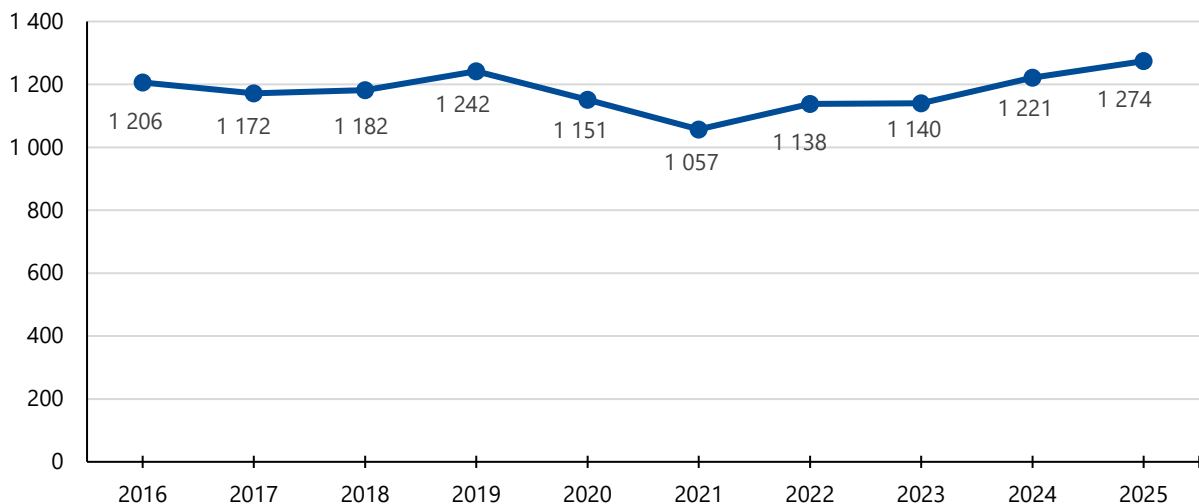
En § 7-undersökning genomförs tidigt i rättsprocessen och finns i två former, ordinär § 7-undersökning och § 7-vårdundersökning. Det huvudsakliga syftet med en ordinär § 7-undersökning är att ta ställning till om det finns skäl att genomföra en mer omfattande rättspsykiatrisk undersökning. Vid en § 7-vårdundersökning tar läkaren även ställning till förutsättningarna för att döma den misstänkte till rättspsykiatrisk vård utan särskild utskrivningsprövning.

Vid denna typ av undersökning är den misstänktes psykiatriska tillstånd i regel väldokumenterat, brottsligheten av lindrigare art och återfallsrisken låg. I det fall påföljden blir rättspsykiatrisk vård utan särskild utskrivningsprövning är det chefsöverläkaren vid vårdinrättningen som beslutar om lättnader i vården och när den kan avslutas.

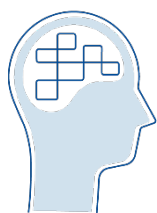
Ärendeutveckling

Under de senaste fyra åren har antalet § 7-undersökningar ökat efter en temporär nedgång under 2020 och 2021 (Figur 6). Under 2025 uppgick antalet expedierade utlåtanden till 1 274 vilket var det högsta antalet under de senaste tio åren. Antalet ökade för fjärde året i rad. Någon enskild faktor som påverkar upp- och nedgångar i inflödet har inte kunnat identifieras, men straffskärpningar kan antas bidra till att fler personer kommer ifråga för § 7-undersökning.

Figur 6. Antal expedierade utlåtanden efter § 7-undersökningar

Jämfört med föregående år ökade antalet § 7-undersökningar avseende såväl häktade personer som personer på fri fot (Tabell 26). Sett till undersökningsform var det § 7-vårdundersökningar som ökade under 2025, medan nivån för ordinära § 7-undersökningar minskade något. Även om § 7-vårdundersökningar är mer resurskrävande har Rättsmedicinalverket kunnat hantera det ökade inflödet inom ramen för befintliga resurser. Varför just antalet § 7-vårdundersökningar ökat har inte analyserats, men myndigheten följer utvecklingen.

§ 7-vårdundersökningar har ökat med 19 procent

Under de senaste åren har andelen kvinnor som genomgår § 7-undersökning ökat (Tabell 26). Någon orsak till utvecklingen har inte identifierats. Att andelen kvinnor ökar innebär inga konsekvenser för undersökningsverksamheten.

Tabell 26. Antal expedierade § 7-undersökningar, uppdelat på häktade och personer på fri fot, ordinära § 7-undersökningar och § 7-vårdundersökningar samt kvinnor och män

	2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
§ 7-undersökningar samtliga	1 140	1 221	1 274	4,3
Häktade personer	766	796	817	2,6
Personer på fri fot	374	425	457	7,5
Ordinära § 7-undersökningar	807	882	871	-1,2
§ 7-vårdundersökningar	333	339	403	18,9
Kvinnor	187	212	247	16,5
Män	953	1 009	1 027	1,8

För Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län utför Region Västerbotten § 7-undersökningar enligt avtal med Rättsmedicinalverket. I och med långa geografiska avstånd är avtalet av stor betydelse. Sex procent av det totala antalet § 7-undersökningar utfördes av regionen under 2025, vilket innebär en minskning med knappt 16 procent jämfört med föregående år. Andelen för 2024 var åtta procent och nio procent för 2023. Orsaken till varför § 7-undersökningar utförda av regionen minskar är inte klarlagd, men svårigheter att rekrytera läkare är en bidragande faktor.

Handläggningstider

Det finns ingen lagstadgad handläggningstid för § 7-undersökningar men de ska handläggas så fort som möjligt. Rättsmedicinalverket har satt upp interna mål för handläggningstiderna. För häktade personer är målet 14 dagar (median) och för personer på fri fot är målet 42 dagar (median). Det är främst vid § 7-undersökningar av personer på fri fot som handläggningstiden är förhållandevis lång. Orsaken är att personer på fri fot kan uppges

förhinder, vara svåra att nå med kallelser eller vägra inställa sig för undersökning.

För häktade personer ökade handläggningstiden med en dag (median) under 2025 jämfört med föregående år (Tabell 27). Det innebär att verksamheten överskred målet med en dag. Ökningen är liten och flera faktorer kan bidra, däribland en brist på undersökningsläkare inom Region Västerbotten.

För personer på fri fot ökade handläggningstiden med tre dagar (median) vilket innebär att målet överskreds med tre dagar. Ökningen bedöms i första hand förklaras av att personer meddelat förhinder eller uteblivit från undersökningen i högre utsträckning än tidigare år. Under vissa förutsättningar kan undersökningar av häktade personer prioriteras framför undersökningar av personer på fri fot, vilket också kan bidra till att handläggningstiden blir längre i de fallen.

Handläggningstiden för § 7-undersökningar avseende kvinnor på fri fot var något längre än för män under 2025 jämfört med föregående år (Tabell 27). Någon enskild orsak har inte identifierats. Skillnaden bedöms bero på slumpmässig variation.

Tabell 27. Handläggningstid § 7-undersökningar, uppdelat på häktade personer och personer på fri fot, respektive kvinnor och män

	Genomsnitt dagar			Median dagar		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Häktade personer	18	18	17	16	14	15
Kvinnor	17	19	18	15	15	15
Män	19	17	17	16	14	14
Personer på fri fot	68	58	65	45	42	45
Kvinnor	79	54	73	48	42	49
Män	65	59	63	45	42	45

Utfall av bedömningar

Då undersökningsläkaren bedömer att frågan om allvarlig psykisk störning förutsätter en fördjupad utredning eller att särskild utskrivningsprövning behövs utredas inför val av påföljd rekommenderas rättspsykiatrisk undersökning. Vid ordinära § 7-undersökningar rekommenderades rättspsykiatrisk undersökning i drygt 58 procent av fallen under 2025, vilket var en minskning med drygt 4 procentenheter jämfört med föregående år (Tabell 28). Andelen § 7-vårdundersökningar med sådan rekommendation var drygt 34 procent, vilket var en minskning med knappt 6 procentenheter under 2025. Andelen § 7-vårdundersökningar som resulterade i ett förslag om rättspsykiatrisk vård utan särskild utskrivningsprövning var drygt 27 procent under 2025, vilket innebär en ökning med knappt 4 procentenheter (Tabell 28).

Förändringarna bedöms huvudsakligen vara resultatet av ett kvalitetsstärkande utvecklingsarbete. Utvecklingsarbetet har syftat till att förtydliga bedömningsgrunderna för de rekommendationer som ges, vilket säkerställer att myndighetens bedömningar görs mer likvärdigt.

Tabell 28. Rekommendation om rättspsykiatrisk undersökning (RPU) i ordinär § 7-undersökning respektive § 7-vårdundersökning¹

		2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024	
Ordinär § 7-undersökning	Antal	807	882	871	-1,2	
	rekommendation om RPU	Antal	489	555	509	-8,3
		Andel (%)	60,6	62,9	58,4	-
§ 7-vårdundersökning	Antal	333	339	403	18,9	
	rekommendation om RPU	Antal	137	135	138	2,2
		Andel (%)	41,1	39,8	34,2	-
rekommendation om LRV utan SUP	Antal	74	80	110	37,5	
		Andel (%)	22,2	23,6	27,3	-

¹ Rättspsykiatrisk undersökning (RPU), lagen om rättspsykiatrisk vård (LRV), särskild utskrivningsprövning (SUP).

3.4.3 Rättspsykiatriska undersökningar

En domstol kan med stöd av 1 § lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning besluta om att en misstänkt person i brottmål ska genomgå en rättspsykiatrisk undersökning. En förutsättning för ett sådant beslut är att den som är misstänkt har erkänt gärningen eller att övertygande bevisning föreligger samt att påföljden inte bedöms kunna stanna vid böter.

En rättspsykiatrisk undersökning genomförs av ett team bestående av en rättspsykiatriker (undersökningsläkare), en forensisk socialutredare och en psykolog. Om den undersökte är intagen vid någon av myndighetens undersökningsenheter ingår även omvårdnadspersonal. De frågor som domstolen ställer besvaras av undersökningsläkaren i ett utlåtande.

Begreppet allvarlig psykisk störning är centralt inom rättspsykiatrisk verksamhet. Det är ett juridiskt begrepp och inte ett medicinskt tillstånd eller en psykiatrisk diagnos. Exempel på tillstånd som utgör en allvarlig psykisk störning är psykotiska tillstånd med vanföreställningar, tanke-störningar och hallucinationer.

Vid rättspsykiatriska undersökningar föreligger i regel misstanke om ett allvarligt brott. I ett och samma ärende kan det dessutom förekomma flera brottsmisstankar. Vid tiden för den rättspsykiatriska undersökningen förelåg misstanke om brott mot liv och hälsa (exempelvis mord och misshandel) i ungefär hälften av undersökningarna. I något färre än hälften av ärendena förelåg misstanke om brott mot frihet och frid (såsom olaga hot eller hemfridsbrott). I drygt en femtedel av ärendena fanns misstanke om brott

mot allmän verksamhet m.m. (exempelvis hot eller våld mot tjänsteman). Sådan brottsmisstanke beror ofta på att den undersökte gjort motstånd i samband med gripandet.

Vid en rättspsykiatrisk undersökning har Rättsmedicinalverket i princip alltid uppdraget att ta ställning till om den person som undersöks begick gärningen under påverkan av en allvarlig psykisk störning samt om det finns medicinska förutsättningar att överlämna personen till rättspsykiatrisk vård enligt 31 kap. 3 § brottsbalken.

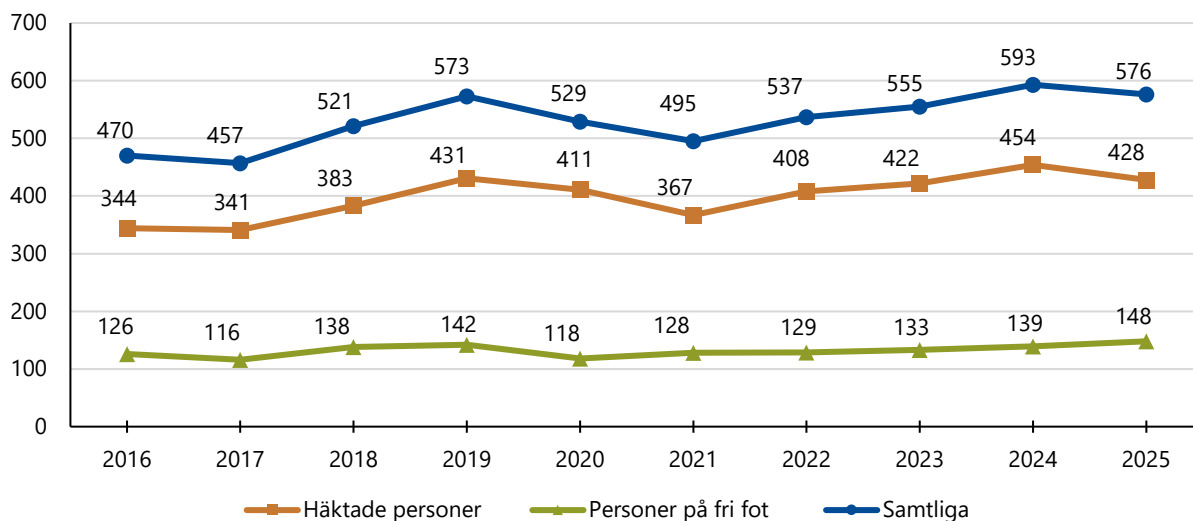
Domstolen kan även begära att Rättsmedicinalverket bedömer om personen till följd av störningen saknat förmåga att inse gärningens innebörd eller saknat förmåga att anpassa sina handlingar till sådan insikt. Om så är fallet får domstolen i normalfallet inte döma personen till fängelse. I de flesta sådana fall blir påföljden i stället rättspsykiatrisk vård. Har personen där-
emot genom rus eller på annat sätt själv orsakat störningen föreligger inget hinder för domstolen att utdöma en fängelsepåföljd.

Med syftet att ta tillvara samhällsskyddsintresset kan domstolen även begära att Rättsmedicinalverket tar ställning till om den rättspsykiatriska vården ska förenas med särskild utskrivningsprövning. Det är aktuellt i de fall då det till följd av den allvarliga psykiska störningen finns en förhöjd återfallsrisk i allvarlig brottslighet. Vid särskild utskrivningsprövning är det förvaltningsrätten, efter anmälan av vårdinrättningens chefsöverläkare, som beslutar om såväl lätnader i vården som när den kan avslutas. I annat fall är det vårdinrättningens chefsöverläkare som fattar beslutet.

Ärendeutveckling

Ett beslut om rättspsykiatrisk undersökning har i regel föregåtts av en § 7-undersökning där läkaren rekommenderat en sådan undersökning. Efter att ha ökat under de tre föregående åren, minskade det totala antalet rättspsykiatriska undersökningar under 2025 (Figur 7). Antalet undersökningar avseende personer på fri fot ökade däremot något. Även om nivån är stabil har antalet inte varit högre under den senaste tioårsperioden.

Figur 7. Antal expedierade utlåtanden efter rättspsykiatriska undersökningar, uppdelat på häktade personer respektive personer på fri fot

Antalet rättspsykiatriska undersökningar av häktade personer minskade med sex procent under 2025 (Tabell 29). Utvecklingen förklaras sannolikt främst av att rekommendation om rättspsykiatrisk undersökning vid § 7-undersökningar minskade under året. Rättspsykiatriska undersökningar av personer på fri fot ökade med drygt 6 procent jämfört med föregående år.

Under 2025 minskade antalet häktade kvinnor som genomgick en rättspsykiatrisk undersökning med 15 procent, jämfört med 2024 då antalet var förhållandevis högt (Tabell 29). Orsaken till att andelen kvinnor varierar är inte känd, men då antalet kvinnor som genomgår rättspsykiatrisk undersökning är förhållandevis litet kan slumpmässiga orsaker ha betydelse. Variationen i sig innebär inte några konsekvenser för undersökningsverksamheten.

Tabell 29. Antal expedierade utlåtanden efter rättspsykiatriska undersökningar, uppdelat på häktade och personer på fri fot, samt kvinnor och män

	2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
RPU Samtliga	555	593	576	-2,9
Häktade personer	422	454	428	-5,7
Kvinnor	53	81	69	-14,8
Män	369	373	359	-3,8
Personer på fri fot	133	139	148	6,5
Kvinnor	19	31	32	3,2
Män	114	108	116	7,4

Handläggningstider

Om den som genomgår en rättspsykiatrisk undersökning är häktad ska Rättsmedicinalverket enligt 6 § lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning avge ett utlåtande inom fyra veckor (28 dagar) från det att ärendet inkom till myndigheten. Vid undersökningar av personer på fri fot är motsvarande tidsgräns sex veckor (42 dagar). Om det föreligger särskilda skäl kan domstolen bevilja anstånd efter att Rättsmedicinalverket ansökt om det. I samband med ett sådant beslut meddelas även ett nytt datum då Rättsmedicinalverket ska expediera utredningen. Nedan redovisas det som överskridande av (ursprunglig) tidsgräns.

Omkring 75 procent av dem som genomgår en rättspsykiatrisk undersökning är häktade och tas in vid någon av myndighetens undersökningsenheter. Under 2025 var den genomsnittliga handläggningstiden 30 dagar. Det var två dagar över tidsgränsen på 28 dagar, vilket är lika många dagar som föregående år (Tabell 30). Många undersökningar vid samma tidpunkt och behov av förlängd observationstid vid svårbedömda ärenden är de faktorer som främst kan bidra till att handläggningstiden blir längre.

Omkring 25 procent av dem som undersöks genomgår rättspsykiatrisk undersökning på fri fot. De kallas då till någon av undersökningsenheterna för ett eller flera besök. Faktorer som i första hand påverkar handläggningstiden för undersökningar av personer på fri fot är svårigheter att komma i kontakt med personen eller att personen inte infinner sig till undersökning. Tidsgränsen på 42 dagar överskreds med i genomsnitt 6 dagar under 2025, vilket var en minskning med 3 dagar jämfört med 2024 (Tabell 30).

Handläggningstiden var i median 28 dagar för häktade personer och 42 dagar för personer på fri fot, vilket innebär att de lagstadgade tidsgränserna efterlevs för majoriteten av alla ärenden.

Tabell 30. Handläggningstid för rättspsykiatriska undersökningar, uppdelat på häktade och personer på fri fot, samt kvinnor och män

	Genomsnitt dagar			Median dagar		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
Häktade personer	29	30	30	28	28	28
Kvinnor	29	29	30	28	28	28
Män	29	30	30	28	28	28
Personer på fri fot	51	51	48	42	42	42
Kvinnor	48	44	46	42	42	42
Män	52	53	48	42	42	42

När det föreligger synnerliga skäl har Rättsmedicinalverket möjlighet att begära anstånd vid den domstol som förordnat om undersökningen. Under 2025 begärdes anstånd för 82 rättspsykiatriska undersökningar (14 procent) (Tabell 31). Det var anstånd i rättspsykiatriska undersökningar av häktade

personer som ökade något. Orsaken kan kopplas till perioder med arbets-anhopning. Andelen anstånd vid undersökningar av personer på fri fot minskade något.

Tabell 31. Antal och andel (%) rättspsykiatriska undersökningar där anstånd har begärts¹

		2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
Totalt	Antal	83	79	82	3,8
	Andel (%)	15,0	13,3	14,2	-
Häktade personer	Antal	46	49	52	6,1
	Andel (%)	10,9	10,8	12,1	-
Personer på fri fot	Antal	37	30	30	0,0
	Andel (%)	27,8	21,6	20,3	-
Kvinnor	Antal	8	17	14	-17,6
	Andel (%)	11,1	15,2	13,9	-
Män	Antal	75	62	68	9,7
	Andel (%)	15,5	12,9	14,3	-

¹ I ett ärende om en rättspsykiatrisk undersökning kan anstånd både begäras och beviljas flera gånger. I tabellen visas antalet ärenden där anstånd begärts, inte antalet anstånd.

Oftast beviljar domstolen anstånd när Rättsmedicinalverket begär det. Under 2025 beviljades 89 procent av myndighetens ansökningar, vilket var en högre andel än 2024 (83 procent) men lägre än 2023 (92 procent). En viss variation mellan åren bedöms vara normal. Det kan förekomma att anstånd begärs och beviljas fler än en gång per ärende.

Utfall av bedömningar

Undersökta personer som bedömdes ha en allvarlig psykisk störning vid gärningen minskade något under 2025 (Tabell 32). En variation mellan åren är naturlig då utfallet bestäms av många olika faktorer.

Andelen personer som vid undersökningen bedömdes ha en allvarlig psykisk störning var oförändrad under 2025 jämfört med föregående år (Tabell 32). Att andelen undersökta personer som bedöms ha en allvarlig psykisk störning vid undersökningen är något lägre än motsvarande andel vid gärningen, förklaras av att vissa sjukdomstillstånd som utgör en allvarlig psykisk störning är övergående (exempelvis drogutlösta psykoser).

Tabell 32. Antal och andel (%) rättspsykiatriska undersökningar med bedömning av en allvarlig psykisk störning i expedierade utlåtanden

		2023		2024		2025	
		Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Antal RPU	Totalt	555	100,0	593	100	576	100
Allvarlig psykisk störning vid gärningen	Totalt	312	56,2	366	61,7	344	59,7
	Kvinnor	38	52,8	64	57,1	66	65,3
	Män	274	56,7	302	62,8	278	58,5
Allvarlig psykisk störning vid undersökningen	Totalt	277	49,9	322	54,3	312	54,2
	Kvinnor	34	47,2	55	49,1	60	59,4
	Män	243	50,3	267	55,5	252	53,1

I drygt hälften av förordnandena om rättspsykiatrisk undersökning ställer domstolarna frågan om den misstänkte själv vållat den allvarliga psykiska störningen vid gärningen. Av dem som bedömdes ha en allvarlig psykisk störning vid gärningen bedömdes den vara självförvållad i 27 ärenden, vilket var färre än under 2024 (40 ärenden) och i nivå med 2023 (26 ärenden).

I omkring 90 procent av undersökningarna ställer domstolarna frågan om den undersökta personen saknat förmåga att inse gärningens innebörd eller att anpassa sina handlingar efter sådan insikt. I de ärenden där den undersökta personen bedömdes ha en allvarlig psykisk störning vid gärningen bedömdes någon av dessa förmågor ha saknats i 71 ärenden. Det var färre än 2024 (83 ärenden) och fler än 2023 (53 ärenden).

I drygt 90 procent av förordnandena om rättspsykiatrisk undersökning anger domstolen att Rättsmedicinalverket även ska ta ställning till särskild utskrivningsprövning i det fall förslag om rättspsykiatrisk vård lämnas. Under 2025 rekommenderade Rättsmedicinalverket sådan påföljd i 261 ärenden vilket var färre än 2024 (274 ärenden) och 2023 (240 ärenden).

I en liten andel av alla rättspsykiatriska undersökningar (8 procent) gäller domstolens fråga förutsättningarna för rättspsykiatrisk vård utan särskild utskrivningsprövning. Under 2025 rekommenderade Rättsmedicinalverket sådan vård i 19 ärenden vilket var färre än 2024 (26 ärenden) men något fler än 2023 (16 ärenden).

Beläggning vid undersökningsenheterna

Under normala förhållanden har Rättsmedicinalverket kapacitet att hålla totalt 28 vistelseplatser öppna. Under en begränsad period kan antalet utökas till som mest 32 platser, något som dock förutsätter utökad bemanning. En utökning kan endast göras vid enheten Stockholm. Under slutet av 2025 tillkom ytterligare två platser i och med flytten till nya lokaler i Göteborg (Salix).

För att säkerställa en god vårdmiljö, men även hög säkerhet för både intagna och personal, är arbetet personalintensivt. Effektiv planering och samordning är viktigt för undersökningsverksamheten och för att upprätthålla fungerande ärendeflöden. Häktade personer som Kriminalvården har bedömt tillhör högsta säkerhetsklass undersöks endast vid enheten i Stockholm.

En häktad person ska överföras till en undersökningsenhet inom sju dagar från det att Rättsmedicinalverket mottagit domstolens beslut om undersökning enligt 8 § lagen (1991:1137) om rättspsykiatrisk undersökning. Någon möjlighet att begära anstånd finns inte. Under 2025 överskreds tidsfristen i 28 ärenden (7 procent) vilket innebär en minskning med 4 procentenheter jämfört med föregående år (Tabell 33). Tidsgränsen överskreds i genomsnitt med knappt 4 dagar, vilket är i nivå med 2024 men lägre än 2023.

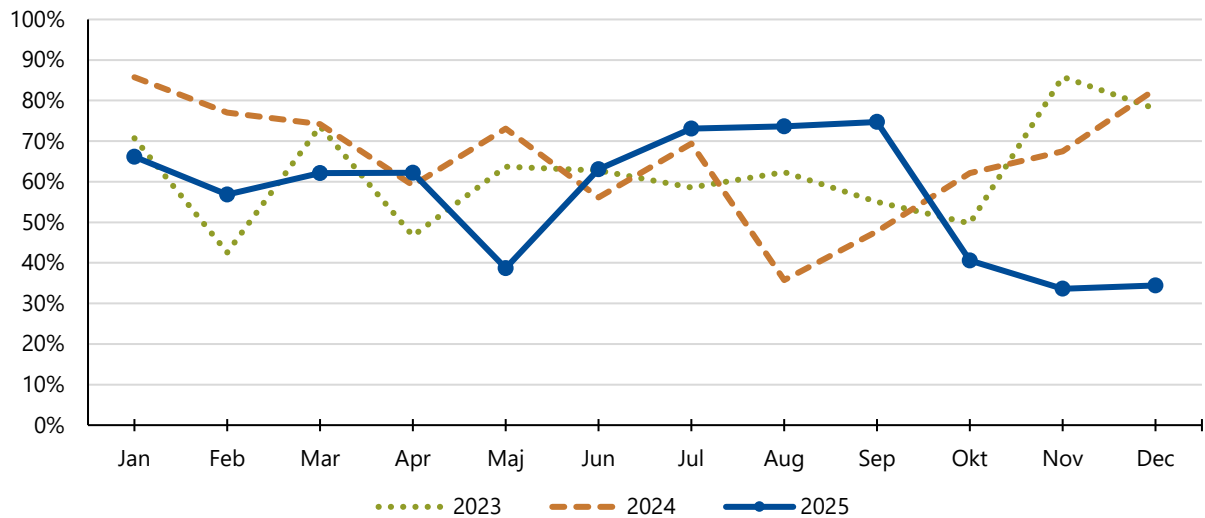
Tabell 33. Antal och andel (%) rättspsykiatriska undersökningar där lagstadgad tidsgräns för överföring till undersökningsenhet har överskridits samt medelvärde för antalet dagar som tidsgränsen har överskridits

Ärenden för häktade där väntetiden överskred 7 dagar	2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
Antal	37	48	28	-41,7
Andel (%)	8,8	10,6	6,5	-
Medelvärde, överskridna dagar ¹	4,3	3,6	3,6	0,5

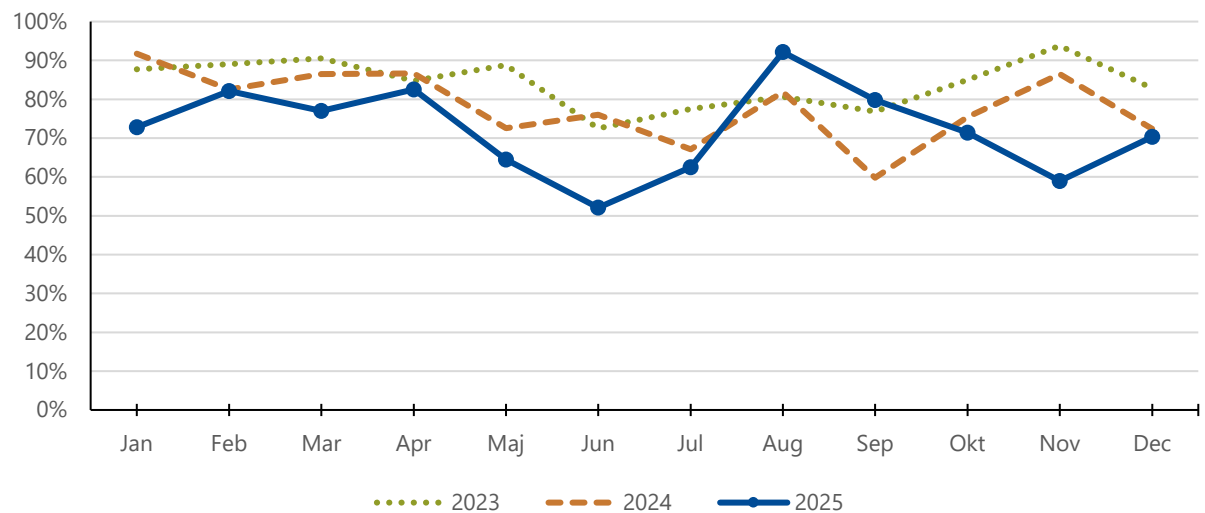
¹ Ett ärende 2024 och ett ärende 2025 har exkluderats vid beräkning av medelvärde på grund av extraordinära omständigheter i de enskilda fallen.

Den huvudsakliga orsaken till att intag inte görs inom föreskriven tid är platsbrist. Brist på platser uppstår framför allt vid längre perioder med högt inflöde. Tillräcklig lokalmässig kapacitet behöver alltid finnas för att vid behov kunna avskilja intagna som uppvisar utagerande beteenden eller annan misskötsamhet. Optimal beläggning är därför omkring 75–80 procent av maximal kapacitet. När beläggningen övergår denna nivå påverkas möjligheten att göra nya intag och därmed förutsättningarna att hålla lagstadgade tidsfrister. För att frigöra platser i perioder med högt inflöde förkortas vistelsetiden i undersökningar där det är möjligt, utan att förutsättningarna att besvara domstolens frågor försämras. För att balansera ojämma inflöden finns även en möjlighet att överföra undersökningar mellan enheterna.

Vid undersökningsenheten i Göteborg var den genomsnittliga belägningsgraden 57 procent under 2025 vilket var lägre än 2024 (66 procent) och 2023 (63 procent). Belägningsgraden var låg framför allt under årets avslutande månader (Figur 8). För enskilda månader var beläggningen som högst 75 procent och som lägst 34 procent. Under 2025 var beläggningen 100 procent under 6 dagar. Motsvarande antal 2024 och 2023 var 28 respektive 9 dagar.

Figur 8. Genomsnittlig beläggningsgrad per månad (%) vid undersökningsenheten i Göteborg

Beläggningsgraden vid undersökningsenheten i Stockholm var i genomsnitt 72 procent. Det var lägre än både 2024 och 2023 då beläggningsgraden var 78 respektive 84 procent. Beläggningen var lägre framför allt under sommarperioden men även under årets sista månader (Figur 9). Den genomsnittliga beläggningen var som högst 92 procent för en enskild månad och 52 procent som lägst. Beläggningen var 100 procent eller högre under 24 dagar. Motsvarande antal 2024 och 2023 var 49 respektive 65 dagar.

Figur 9. Genomsnittlig beläggningsgrad per månad (%) vid undersökningsenheten i Stockholm

Säkerhet, avskiljningar och andra tvångsåtgärder

Säkerhetsarbetet är centralt i den rättspsykiatriska undersökningsverksamheten. Under perioder med hög beläggning ökar risken för konflikter. Bland de intagna förekommer emellanåt individer med starkt utagerande beteende. För att hantera detta genomförs utbildning av personal, risk-

bedömningar samt rapportering och uppföljning av hot- och våldssituationer kontinuerligt. Antalet rapporter om hot- och våldsinccidenter var under 2025 i nivå med 2024 (Tabell 34). Sett till det totala antalet vistelsedagar, det vill säga summan av samtliga vistelsedagar för alla intagna under året, innebär det en ökning med drygt en incident per tusen vistelsedagar. I tabellen redovisas inte könsfördelningen eftersom det är förhållandevis få kvinnor som orsakar hot- och våldsinccidenter.

Tabell 34. Antal rapporter om hot- och våldsinccidenter vid de rättspsykiatriska undersökningsenheterna

	2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
Hot och våld totalt	69	76	75	-1,3
Göteborg	28	33	30	-9,1
Stockholm	41	43	45	4,7
Totalt antal per 1 000 vistelsedagar	9,0	10,2	11,2	10,4

Med stöd av häkteslagen (2010:611) kan Rättsmedicinalverket besluta att avskilja intagna personer som stör ordningen och säkerheten. Den som avskiljs kan begära att beslutet omprövas och det prövas då av myndighetens verksjurister. Omprövningsbeslutet kan överklagas. Under 2025 beslutades om totalt 116 avskiljningar enligt denna lag, vilket var färre än 2024 då det beslutades om 129 avskiljningar men fler än 2023 då antalet var 93 (Tabell 35).

Tabell 35. Antal avskiljningar vid de rättspsykiatriska undersökningsenheterna

	2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
Avskiljningar	93	129	116	-10,1
Göteborg	34	38	38	0,0
Stockholm	59	91	78	-14,3
Totalt antal per 1 000 vistelsedagar	12,1	17,2	17,3	0,6

I vissa fall behöver häktade personer psykiatrisk vård under tiden de vistas vid Rättsmedicinalverket. Ofta medverkar de frivilligt i vården, men det händer att personen motsätter sig nödvändig psykiatrisk vård. Om personen inte kan förmås att medverka frivilligt kan vården ges under tvång med stöd av lagen (1991:1129) om rättspsykiatrisk vård (LRV). Under 2025 vårdades 21 personer, varav 3 kvinnor, enligt LRV. Det var färre än 2024 då 28 personer, varav 6 kvinnor, vårdades enligt denna lag. Under 2023 var motsvarande antal 41 personer, varav 8 kvinnor.

Enligt LRV får en patient hållas avskild från andra patienter, men endast om det är nödvändigt på grund av att patienten genom aggressivt eller störande beteende allvarligt försvårar vården av andra. Om det föreligger synnerliga skäl kan en vuxen person vara avskild längre än åtta timmar. När det sker

underrättas Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om beslutet. Under 2025 fattades sådana beslut avseende 15 personer, varav 3 kvinnor. Motsvarande antal för 2024 och 2023 var 15 personer, varav 2 kvinnor respektive 25 personer, varav 4 kvinnor.

Beslut om tvångsvård och andra tvångsåtgärder enligt LRV redovisas årligen i en patientsäkerhetsberättelse som myndigheten sammanställer enligt 3 kap. 10 § patientsäkerhetslagen (2010:659). IVO utövar tillsyn av de delar av Rättsmedicinalverkets verksamhet som omfattas av Socialstyrelsens föreskrifter (SOSFS 2006:9) om säkerhet vid sjukvårdsinrättningar som ger psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård samt vid enheter för rättspsykiatrisk undersökning. Under 2025 har IVO inte meddelat beslut i något tillsynsärende.

3.4.4 Riskutredningar vid omvandling av livstidsstraff

Antalet personer som döms till livstids fängelse har ökat under senare år. Under 2025 avtjänade 260 personer livstidsstraff i Sverige. Fram till och med 2025 kunde en livstidsdömd person efter tio års verkställighet ansöka om att få sitt straff tidsbestämt. Från och med 1 januari 2026 får en ansökan göras när den dömde har avtjänat minst tolv år av livstidsstraffet. Ansökningarna prövas av Örebro tingsrätt enligt lagen (2006:45) om omvandling av fängelse på livstid. En ny ansökan kan prövas först 12 månader efter att ett negativt beslut vunnit laga kraft.

En av faktorerna som domstolen har att ta hänsyn till vid prövningen är risken för att den dömda återfaller i allvarlig brottslighet. För ställningstagandet kan tingsrätten förordna om att Rättsmedicinalverket genomför en utredning med utlåtande om risken för att den dömda återfaller i brottslighet. En riskutredning utförs av ett team bestående av två till tre riskutredare.

Ärendeutveckling och handläggningstider

Riskutredningar av livstidsdömda personer omfattar relativt få ärenden per år. Handläggningstiden för dessa utredningar är inte lagstadgad, men Örebro tingsrätt anger som regel sex veckors handläggningstid (42 dagar). Eftersom få kvinnor döms till livstidsstraff är antalet kvinnor som genomgår riskbedömningar också litet. Statistiken delas därför inte upp utifrån kön.

Under 2025 var antalet riskutredningar färre än 2024 men i nivå med 2023 (Tabell 36). Handläggningstiden (median) var sju dagar längre än den tid som beviljas enligt praxis, men var kortare än under 2024 och 2023. Den främsta orsaken till längre handläggningstider är perioder med ett stort antal rättspsykiatriska undersökningar. Under sådana omständigheter begär Rättsmedicinalverket ofta anstånd i riskutredningarna eftersom hand-

läggningen av rättspsykiatriska undersökningar avseende framför allt häktade personer prioriteras.

Tabell 36. Antal expedierade riskutredningar och handläggningstider

	2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
Antal riskutredningar	22	30	21	-30,0
Handläggningstid (genomsnitt)	59	61	58	-4,9
Handläggningstid (median)	64	54	49	-9,3

Utfall av bedömningar

I Rättsmedicinalverkets utlåtande anges risken för återfall i allvarlig brottslighet på en tregradig skala (låg, medelhög eller hög risk). Under 2025 bedömdes återfallsrisken vara låg respektive hög i färre ärenden än under 2024 och 2023 medan fler undersökningar resulterade i medelhög risk (Tabell 37). Antalet riskutredningar vid omvandling av livstidsstraff är förhållandevis få vilket i sig kan bidra till variation i utfall mellan åren.

Tabell 37. Utfall i riskutredningar

	2023	2024	2025
Antal riskutredningar	22	30	21
Låg	3	5	1
Medelhög	11	11	15
Hög	8	14	5

3.4.5 Kostnad per ärende

Kostnaden per ärende för ärendetypen § 7-undersökningar har minskat med 1 800 kr jämfört med föregående år. Det beror att kostnaderna har minskat och att ärendevolymerna ökat marginellt.

För rättspsykiatriska undersökningar av häktade personer har kostnaden ökat med 66 900 kr jämfört med föregående år. I kostnaden ingår en relativt stor andel fasta kostnader för lokaler och säkerhetsanläggningar. Under 2025 har antalet ärenden varit lägre än föregående år vilket gjort att kostnaderna fördelats på färre ärenden. Detta förklarar ungefär halva kostnadsökningen. Resterande kostnadsökning beror delvis på generella kostnadsökningar för löner och lokaler, men också på uppförandet av en ny byggnad för undersökningsenheten i Göteborg.

Kostnaden per ärende för rättspsykiatriska undersökningar av personer på fri fot, inklusive riskutredningar, har ökat något jämfört med föregående år. Detta beror på att kostnaden som kan hänföras till ärendetypen har ökat av samma anledningar som beskrivits ovan, medan ärendevolymer varit oförändrad.

Tabell 38. Kostnad per ärende i kronor, avrundat till närmaste hundratal

Ärendetyp	2023	2024	2025
§ 7-undersökningar ¹	16 400	16 000	14 200
RPU – häktade personer ²	568 100	556 000	622 900
RPU – personer på fri fot ³	181 500	166 300	170 700

¹ § 7-undersökningar innefattar såväl ordinär- som vårdundersökning.

² Rättspsykiatrisk undersökning (RPU).

³ RPU – personer på fri fot inkluderar även riskutredningar.

3.4.6 Forskning och utveckling

Rättsmedicinalverket ska bedriva forskning av betydelse för myndighetens uppdrag. Det innebär bland annat att genom ny kunskap stärka det vetenskapliga underlaget för verksamheten.

Under 2025 bedrevs 20 forskningsprojekt inom den rättspsykiatriska verksamheten. Ett av de större projekten (RPU 2.0), syftar till att öka kunskapen om hur våldskriminalitet uppkommer till följd av hur olika personbundna och situationsspecifika faktorer samverkar. Datainsamlingen avslutades i juni 2025 och en databas med information kring häktade personer med misstänkt allvarlig psykisk störning är under uppbyggnad.

Rättsmedicinalverkets vetenskapliga råd har under året utvärderat myndighetens forskningsverksamhet för perioden 2021–2024. Rådet har bland annat undersökt förutsättningarna för att bedriva forskning, dess relevans i förhållande till myndighetens uppdrag samt omhändertagande i verksamheten. Utvärderingen visar bland annat att forskningen är tydligt kopplad till identifierade kunskapsluckor och att verksamheten är väl representerad internationellt med flera viktiga forskningsrapporter.

Under året var 21 medarbetare forskningsverksamma. Av dessa var 1 professor, 3 docenter, 10 disputerade och 7 doktorander. Av doktoranderna har 2 genomgått halvtidskontroll. Forskningen bedrivs i nära samarbete med Göteborgs universitet och Karolinska Institutet i Stockholm. Samarbetet är en förutsättning för att medarbetare ska kunna genomgå forskarutbildning inom ramen för sin anställning inom myndigheten. Rättsmedicinalverket finansierar även en fakultetsprofessur i rättspsykiatri vid Göteborgs universitet.

Verksamhetens medarbetare har under året drivit eller medverkat i forskning som genererat 8 publikationer i vetenskapliga tidskrifter.

Forskarna samverkar även med andra myndigheter. En forskare, verksam i projektet Vårdnadskonflikt och våld i samband med separation, medverkar i ett regeringsuppdrag som syftar till att stärka socialtjänstens arbete med riskbedömningar samt i frågor om vårdnad, boende och umgängen. Uppdraget samordnas av Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd och genomförs i samarbete med Socialstyrelsen.

Forskarna arbetar även med att sprida kunskap om sin forskning. I maj anordnade forskargruppen Forensisk beteende- och neurovetenskap det andra rättspsykiatriska symposiet på Karolinska Institutet. Temat var våldsutövande i nära relationer. I augusti arrangerades också den andra Nationella rättspsykiatriska konferensen inom ramen för forskningsprogrammet FORevidence, där en forskare var medarrangör. Temat var evidensbaserade rättspsykiatriska vårdprocesser. Flera forskare medverkade även med presentationer vid svenska psykiatrikongressen i Göteborg.

Under året har medarbetare medverkat med ett symposium på en internationell vetenskaplig konferens, European Conference on Domestic Violence 2025 i Barcelona.

3.5 Övrig återrapportering

3.5.1 Kompetensförsörjning

Rättsmedicinalverkets arbete med kompetensförsörjning syftar till att attrahera, rekrytera och behålla rätt kompetens på kort och lång sikt för att genomföra verksamhetens uppdrag.

Sammanfattande bedömning

Rättsmedicinalverket bedömer att resultatet för området kompetensförsörjning har varit tillfredsställande. Resultatutvecklingen bedöms vara positiv jämfört med föregående år.

Följande resultatindikatorer har använts för att bedöma resultatet och dess utveckling.

- Personalomsättning.
- Sjukfrånvaro.

I bedömningen av resultatet har även myndighetens arbete med ledarskapsutveckling vägts in.

Kompetensanalys

För att identifiera såväl styrkor som utvecklingsområden i Rättsmedicinalverkets kompetensförsörjning har myndigheten genomfört ett arbete med att se över kompetensförsörjningsbehovet. Arbetet bestod av verksamhets-specifika analyser samt en myndighetsövergripande dialog om gemensamma behov. Åtgärder har vidtagits för att även fortsättningsvis attrahera, rekrytera, utveckla och behålla kompetens.

Anställning och avslut

Rättsmedicinalverket hade vid utgången av 2025 totalt 553 anställda, varav 64 procent kvinnor och 36 procent män, vilket är i nivå med både 2024 och

2023 (Tabell 39). Av myndighetens 53 chefer med personalansvar var 57 procent kvinnor och 43 procent män. Av myndighetens ledningsgrupp, som består av elva chefer, var 64 procent kvinnor och 36 procent män.

För att göra ett strukturerat och objektivt urval, med fokus på förtjänst och skicklighet i rekryteringar, tillämpas en etablerad metod för kompetensbaserad rekrytering. Metoden syftar bland annat till att minska risken för att osakliga grunder påverkar beslut i rekryteringar.

Tabell 39. Redovisning av antalet anställda

	2023		2024		2025	
	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)	Antal	Andel (%)
Totalt antal anställda	560	-	549	-	553	-
Kvinnor	358	64	354	64	352	64
Män	202	36	195	36	201	36
Totalt antal personalansvariga chefer	48	-	50	-	53	-
Kvinnor	27	56	28	56	30	57
Män	21	44	22	44	23	43
Totalt antal i myndighetens ledningsgrupp	10	-	10	-	11	-
Kvinnor	5	50	6	60	7	64
Män	5	50	4	40	4	36

Under 2025 har Rättsmedicinalverket anställt 96 personer, varav 55 procent (53 personer) med tidsbegränsade anställningar. Merparten av de tidsbegränsade anställningarna utgörs av korta vikariat under sommarens semesterperiod. Flertalet av dessa har anställts vid den rättspsykiatriska avdelningen vars verksamhet ställer särskilda krav på bemanningen. Av samma anledning har den rättspsykiatriska avdelningen även ett behov av att med kort varsel kunna bemanna med timavlönad personal. Vid utgången av 2025 hade Rättsmedicinalverket 157 timavlönade personer, varav 71 procent (112 personer) var knutna till den rättspsykiatriska avdelningen.

För att stärka Rättsmedicinalverkets förmåga att attrahera och rekrytera nya medarbetare arbetar myndigheten med att utveckla sin profil som arbetsgivare. Arbetsgivarprofileringen i Rättsmedicinalverkets annonser för lediga jobb har setts över i syfte att ännu bättre fånga relevant kompetens. Myndighetens arbetsgivarerbjudande har därför förtydligats i annonserna och myndigheten bedömer att det kommer bidra till ett bättre kandidatunderlag.

Inom vissa områden har Rättsmedicinalverket haft svårigheter att rekrytera medarbetare med rätt kompetens. Det rör exempelvis områdena säkerhetskädd och it samt yrkesgruppen sjuksköterskor. Situationen är inte unik för Rättsmedicinalverket. Arbetsgivarverkets kompetensbarometer från våren 2025 visar en stor brist på it-kompetens inom staten men också brist på medicinsk kompetens. Arbetsförmedlingens yrkesbarometer för svensk

arbetsmarknad från september 2025 visar också att konkurrensen om bland annat it-personal och sjuksköterskor är stor.

Under 2025 valde 41 personer att avsluta sin anställning vid Rättsmedicinalverket, varav 9 med anledning av pension. I samband med att en medarbetare avslutar sin anställning erbjuds avslutningssamtal i syfte att ta emot förslag till utveckling av verksamheten. Samtalen är värdefulla ur ett lärandeperspektiv eftersom synpunkter som förs fram ökar kunskapen om hur myndigheten kan bli bättre på att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla medarbetare.

Personalomsättningen bland tillsvidareanställd personal och provanställd personal uppgick till 7,5 procent under 2025. Det är en minskning jämfört med både 2024 och 2023 då personalomsättningen var 8,8 respektive 10,3 procent. Minskningen från 2024 till 2025 beror till stor del på att antalet avslutade anställningar har minskat förhållandevis mycket medan antalet nyanställningar ökat marginellt.

Personalomsättningen har minskat

Inom Rättsmedicinalverket ligger personalomsättningen på en något högre nivå än inom staten som helhet. Personalomsättningen bland tillsvidareanställda i staten var 6,3 procent 2025. I det måttet ingår dock inte provanställd personal. Rättsmedicinalverket väljer att inkludera provanställda i beräkningen av personalomsättningen för tillsvidareanställd personal, eftersom provanställd personal anställs med syftet att bli tillsvidareanställd. Om provanställd personal skulle exkluderas skulle personalomsättningen vara lägre.

Utbildning och forskning

För att introducera och vidareutveckla medarbetare genomför Rättsmedicinalverket intern kompetensutveckling, bland annat inom ramen för myndighetens olika interna nätverk för fortbildning och erfarenhetsutbyte. Inom verksamheterna rättsmedicin och rättspsykiatri utbildar Rättsmedicinalverket specialistläkare. Vidare genomförs, inom de rättsgenetiska och rättskemiska verksamheterna, intern utbildning i de specifika metoder, kontroller och utrustning som används.

Det rättspsykiatriska arbetet kräver läkare med specialistkompetens i rättspsykiatri. I Sverige är antalet rättspsykiatriker förhållandevis litet. Under

perioden 2016 till 2025 utfärdade Socialstyrelsen i genomsnitt 4,4 specialistbevis årligen. För att säkerställa kompetensförsörjningen anordnar Rättsmedicinalverket sedan 2013 specialistkurser för blivande specialistläkare i rättspsykiatri i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2021:8) om läkarnas specialiseringstjänstgöring (ST).

Det rättsmedicinska arbetet kräver läkare med specialistkompetens i rättsmedicin som är en liten specialitet. Rättsmedicinalverket är ensam aktör med förutsättningar att utbilda rättsläkare och trygga denna, för myndigheten, nödvändiga kompetens. Utbildningen bedrivs utifrån Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2021:8) om läkarnas specialiseringstjänstgöring (ST) och tar cirka fem år att genomföra och sker integrerat med verksamheten. På vissa rättsmedicinska enheter utgör läkarbemanningen en påtaglig sårbarhet och verksamheten har därför intensifierat rekryteringen av läkare att utbilda till rättsläkare under året för att ta höjd för personalomsättning, inklusive pensionsavgångar.

En stor andel av specialistläkarna kombinerar det kliniska arbetet med forskning eller utvecklingsuppdrag, men forskning bedrivs också av många andra kompetenser inom myndigheten. Att verka inom Rättsmedicinalverkets forskningsuppdrag är en utvecklingsmöjlighet som bedöms bidra till att medarbetare väljer att stanna kvar inom myndigheten. Under 2025 har myndigheten anordnat forskardagar, då aktiva forskare givits möjlighet att presentera sina forskningsprojekt och utbyta erfarenheter med andra forskare, samt ta del av nya forskningsrön. Myndigheten har också ett internt nätverk för forskare i karriären. Syftet med nätverket är att stärka forskarnas förutsättningar för fortsatt akademisk meritering. Under året har en nätverksträff genomförts, med fokus på meritportfölj för meritering till docent.

I syfte att stärka organisationens säkerhetskultur samt medarbetares säkerhetsmedvetenhet och kunskaper i informationssäkerhet har korta, digitala utbildningar (så kallade nano-utbildningar) löpande genomförts. En självskattning visar att de anställda uppfattar sina kunskaper och förmågor i ämnet högre efter genomförda utbildningar.

Ledarskap

För att utveckla ledarskapet inom Rättsmedicinalverket har myndigheten påbörjat arbetet med en ledarskapspolicy och bedrivit ledarskapsutveckling.

Ledarskapspolicyen ska utgöra en del av Rättsmedicinalverkets arbetsgivarpolitik och syftar till att förtydliga och konkretisera det ledarskap som förväntas av chefer vid Rättsmedicinalverket. Myndigheten bedömer att policyen kommer att ge såväl chefer som medarbetare en tydligare förväntansbild samt skapa en gemensam grund för ledarskapet.

Ledarskapsutbildningar som syftar till att ge insikter, verktyg och metoder för att stärka ledarskapet har under året erbjudits chefer i myndigheten. Merparten av myndighetens ledningsgrupp har sedan tidigare genomgått offentliga sektorns managementprogram som anordnas av Handelshögskolan och vänder sig till högre chefer. Under 2025 har ytterligare en chef i ledningsgruppen genomfört utbildningen. Därutöver har fyra chefer påbörjat Handelshögskolans program för mellanchefer. Även en utvecklingsinsats för gruppchefer, Ledarskap i praktiken, har påbörjats under året.

För att utveckla ledarskapsförmågan bland medarbetare som inte innehar en formell chefsbefattning har Rättsmedicinalverket anordnat utbildningen Att leda utan att vara chef. Utbildningen riktade sig till personer som har arbetsledande roller eller uppgifter. Utbildningen var mycket uppskattad av deltagarna och myndigheten bedömer att deras ledarskapsförmågor har stärkts.

Hållbart arbetsliv

Förläggningen av arbetstid vid Rättsmedicinalverket ska bland annat ske på ett sätt som främjar en god arbetsmiljö och motverkar ohälsa. Vissa yrkeskategorier inom Rättsmedicinalverket har beredskap för att vid behov träda i arbete utanför ordinarie arbetstid. Under året har myndigheten tecknat nya lokala kollektivavtal om beredskap med ikraftträdande i februari 2026. De ersätter avtal som tecknats för närmare tio år sedan och kommer på ett bättre sätt tillgodose verksamhetens nuvarande behov och har anpassats till nuvarande regelverk.

Rättsmedicinalverket har ett lokalt kollektivavtal om lokala omställningsmedel. Stöd från omställningsmedlen kan till exempel lämnas för att genomföra kompetenshöjande åtgärder som ökar eller bibehåller medarbetarens anställningsbarhet eller i övrigt ökar förutsättningarna till ett längre arbetsliv. Medlen har bland annat använts för utvecklingsinsatser som syftar till ett attraktivt och hållbart arbetsliv, kompetensutveckling i form av studiebesök hos motsvarande verksamheter i andra länder, karriärväxlingsinsatser och andra insatser för att säkra myndighetens framtida kompetensförsörjning. Rättsmedicinalverket bedömer att insatserna har ökat anställningsbarheten för de berörda medarbetarna och bidragit till kunskaper som gynnar myndighetens och individers utveckling. År 2025 utbetalades drygt 910 tkr i beviljade omställningsmedel, vilket är en minskning med cirka 400 tkr jämfört med 2024 och med cirka 300 tkr jämfört med 2023. Nyttjandet har varit lägre än föregående år med anledning av att möjligheten att ansöka om medel pausades från och med juli 2025. Pausen infördes då myndigheten påbörjade ett arbete med att revidera det lokala kollektivavtalet för lokala omställningsmedel. Syftet med revideringen är att avtalet ska ges ett tydligare fokus på omställning och långsiktigt hållbart arbetsliv.

Som en del i att främja hälsa och ett hållbart arbetsliv erbjuder Rättsmedicinalverket sina anställda friskvårdsbidrag om upp till 2 500 kr per kalenderår. Under 2025 var det 62 procent av de anställda som nyttjade friskvårdsbidraget. Det är en ökning jämfört med 2023 och 2024 då 56 procent nyttjade friskvårdsbidraget respektive år. Under 2025 har myndigheten beslutat att höja friskvårdsbidraget till 4 000 kr per kalenderår från 2026 i syfte att fler ska nyttja bidraget, men också för att öka Rättsmedicinalverkets attraktivitet som arbetsgivare.

Den totala sjukfrånvaron 2025 var 4 procent av den sammanlagda ordinarie arbetstiden, vilket är en minskning jämfört med både 2023 och 2024 (Tabell 40). Minskningen har skett i alla kategorier. Störst minskning i procentenheter finns i sjukfrånvaron bland män. Dessutom har långtidssjukfrånvaron minskat.

Tabell 40. Redovisning av anställdas sjukfrånvaro i procent

	2023	2024	2025
Total sjukfrånvaro	5,3	4,9	4,3
Kvinnor	5,2	5,1	4,9
Män	5,6	4,4	3,1
Anställda yngre än 30 år	4,6	4,2	3,7
Anställda 30–49 år	4,9	4,8	4,5
Anställda 50 år och äldre	6,0	5,0	4,0
Andel långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer) i förhållande till total sjukfrånvaro	58,0	55,3	51,8

3.5.2 Regeringsuppdrag

I detta avsnitt redovisas de återrapporteringskrav och uppdrag som regeringen gett Rättsmedicinalverket genom regleringsbrevet. Andra uppdrag från regeringen, som rapporterats genom särskild redovisning, återges kortfattat. Sist i avsnittet listas pågående uppdrag som ska redovisas vid en senare tidpunkt.

Informations- och cybersäkerhet

Rättsmedicinalverket fick i regleringsbrevet för 2025 (Ju2024/01554; Ju2024/02573 (delvis)) som återrapporteringskrav att redogöra för hur myndigheten har utvärderat det egna informations- och cybersäkerhetsarbetet genom användning av verktyg som Cybersäkerhetskollen eller motsvarande, samt huruvida åtgärder vidtagits med anledning av resultatet.

Sedan 2021 använder Rättsmedicinalverket Cybersäkerhetskollen för att utvärdera informations- och cybersäkerhetsarbetet. Rättsmedicinalverket har valt att använda komponenterna Infosäkkollen och It-säkkollen, som ingår i Cybersäkerhetskollen. Infosäkkollen mäter i vilken utsträckning en organisation har ett systematiskt informationssäkerhetsarbete, medan It-

säkkollen fokuserar på organisationens arbete med it-säkerhetsåtgärder på såväl översiktlig som mer detaljerad nivå.

Med utgångspunkt i myndighetens resultat i Cybersäkerhetskollen har Rättsmedicinalverket vidtagit åtgärder för att stärka säkerhetsarbetet. Här kan särskilt utbildningsinsatser för att öka medarbetarnas medvetenhet och kompetens om informations- och it-säkerhet nämnas. Rättsmedicinalverket har också kontinuerligt utvärderat behovet av att tillföra myndigheten ytterligare kompetens och resurser för att stärka informations- och it-säkerheten.

Därutöver har Rättsmedicinalverket vidareutvecklat interna processer för informationsklassning, riskbedömning och kravställning, vilket har lett till en positiv utveckling av myndighetens systematiska informations- och it-säkerhetsarbete. Med de åtgärder som har genomförts lever Rättsmedicinalverket upp till de krav som ställs i Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter (MSBFS 2020:6) om informationssäkerhet för statliga myndigheter.

Tillämpning av försöksverksamhet med rutinmässiga ögonundersökningar i trafiken

Rättsmedicinalverket har genom regleringsbrevet haft ett uppdrag om försöksverksamhet med rutinmässiga ögonundersökningar i trafiken. Försöksverksamhetens syfte är att stärka möjligheten att upptäcka narkotikapåverkade förare i trafiken. Uppdraget till Rättsmedicinalverket har avsett att bistå Polismyndigheten med underlag så att den återkommande kan redovisa i vilken omfattning försöksverksamheten har använts.

För att genomföra uppdraget har avstämningar skett med Polismyndigheten om utformningen av det aktuella underlaget. Myndigheterna har överenskommit att Polismyndigheten ska kontakta Rättsmedicinalverket vid de tillfällen då statistik önskas. Under 2025 har Polismyndigheten begärt underlag vid ett tillfälle. Det avsåg en sammanställning av statistik över antal expedierade positiva drograttfylleriärenden för åren 2022–2025.

Förbereda anslutning till Säker digital kommunikation (SDK)

Rättsmedicinalverket har genom regleringsbrevet haft i uppdrag att under 2025 förbereda anslutning av relevanta informationsflöden till den infrastruktur för säker digital kommunikation inom offentlig sektor som Myndigheten för digital förvaltning (Digg) tillhandahåller. I uppdraget har också ingått att löpande hålla Myndigheten för digital förvaltning informerad om arbetet.

Genom en behovsinventering och en riskanalys har Rättsmedicinalverket identifierat de informationsflöden som är relevanta att ansluta till SDK. Myndigheten har också genomfört ett arbete med kravbearbetning för att

kunna införskaffa en lämplig leverantör av aktuella tjänster, liksom förberett verksamheten för att genomföra en upphandling alternativt ett avrop.

I enlighet med uppdraget har Rättsmedicinalverket löpande hållit Myndigheten för digital förvaltning informerad om genomförandet. Det har bland annat skett genom deltagande vid gemensamma myndighetsträffar samt genom att projektgruppen haft enskilda möten med Myndigheten för digital förvaltning.

Utveckla arbetet med rättsintyg

I maj 2023 gav regeringen Rättsmedicinalverket i uppdrag att utveckla arbetet med rättsintyg (Ju2023/01163). Uppdraget skulle redovisas senast den 5 april 2024. I december 2023 beslutade regeringen att förlänga uppdragstiden med slutredovisning senast den 17 januari 2025 (Ju2023/02778).

Uppdraget har gett bättre förutsättningar för kunskapsuppbyggnad

Rättsmedicinalverket redovisade uppdraget skriftligt till Regeringskansliet (Justitiedepartementet med kopia till Arbetsmarknadsdepartementet) den 17 januari 2025. Inom ramen för uppdraget har myndigheten testat och utvärderat metoder som skulle kunna öka den geografiska tillgängligheten till ändamålsenlig skadedokumentation, till exempel ett digitalt hjälpmedel för fotografering av skador. Myndigheten har även anskaffat två e-tjänster till stöd för arbetet med rättsintyg samt utvecklat informationen om rättsintyg på sin webbplats. Detta har förbättrat förutsättningarna för den interna kunskapsuppbyggnaden kring rättsintyg och spridning av den samma. I enlighet med uppdraget har Rättsmedicinalverket inhämtat synpunkter från Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten.

Förstärka kunskapen om strypvåld

I mars 2024 gav regeringen Rättsmedicinalverket i uppdrag att förstärka kunskapen om strypvåld (Ju2024/00606). Uppdraget skulle redovisas senast den 3 mars 2025. I februari 2025 beslutade regeringen att förlänga uppdragstiden med slutredovisning senast den 30 september 2025 (Ju2025/00359).

Rättsmedicinalverket redovisade uppdraget till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet med kopia till Justitiedepartementet) den 30

september 2025. Myndigheten har inom ramen för uppdraget genomfört en kunskapsöversikt, en studie samt anordnat en konferens om strypvåld. Genom aktiviteterna har Rättsmedicinalverket förbättrat myndighetens och rättsväsendets kunskap om strypvåld. I genomförandet har Rättsmedicinalverket inhämtat synpunkter från Polismyndigheten och Åklagarmyndigheten.

Fortsatt försöksverksamhet med ett snabbförfarande i brottmål för lagöverträdare under 18 år

På regeringens uppdrag pågår sedan 2019 en försöksverksamhet med ett snabbförfarande i brottmål för lagöverträdare under 18 år, det så kallade ungdomsspåret (Ju2019/00513/DOM (delvis)). Regeringen beslutade i maj 2024 att ge Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten, Rättsmedicinalverket, Kriminalvården och Domstolsverket i uppdrag att fortsätta försöksverksamheten och successivt bygga ut verksamheten till att omfatta samtliga polisregioner (Ju2022/00421, Ju2023/00846, Ju2024/00345, Ju2024/00592).

Rättsmedicinalverket och Polismyndigheten har sedan 2007 en överenskommelse om att ärenden som rör ungdomar under 18 år alltid ska hanteras skyndsamt. Myndigheterna har bedömt att överenskommelsen motsvarar de skyndsamhetskrav som följer av försöksverksamheten. Regeringsuppdraget har därmed inte inneburit någon förändrad hantering av dessa ärenden. Rättsmedicinalverket har dock successivt ökat den rättskemiska analyskapaciteten och effektiviserat arbetsprocesserna för att kunna behålla korta handläggningstider trots ett ökat ärendeflöde. Uppdraget återrappoterades till Regeringskansliet (Justitiedepartementet) den 31 mars 2025 genom Polismyndigheten, som varit samordnande.

Pågående regeringsuppdrag

- Medverkan i arbetet med att samordna, stödja och följa upp genomförandet av den nationella strategin inom området psykisk hälsa och suicidprevention. Uppdraget ska slutredovisas senast den 19 december 2028 (S2025/00016 (delvis)).
- Fortsatt försöksverksamhet med ett snabbförfarande i brottmål för lagöverträdare under 18 år. Uppdraget ska slutredovisas senast 31 mars 2026 (Ju2022/00421, Ju2023/00846, Ju2024/00345, Ju2024/00592).
- Förbereda verksamheten inför en ny tidsobestämd frihetsberövande påföljd. Uppdraget ska redovisas senast den 18 februari 2026 (Ju2025/01198).
- Stärkt samverkan när det finns misstanke om att barn utsatts för våldsbrott. Uppdraget ska redovisas senast den 15 februari 2027 (S2025/01365).

- Ta fram en myndighetsgemensam nationell plan för en bättre beroendevård och ett stärkt förebyggande arbete. Uppdraget ska redovisas senast den 1 juni 2026 (S2025/01284 (delvis)).
- Tillämpning av försöksverksamhet med rutinmässiga ögonundersökningar i trafiken. Rättsmedicinalverket och Polismyndigheten ska i samband med årsredovisningarna för 2025–2028 lämna en gemensam redovisning av uppdraget (Ju2024/01554, Ju2024/02573 (delvis)).
- Förstärka säkerhetsarbetet inom myndigheten. Uppdraget ska redovisas senast den 1 juni 2026 (Ju2025/02555).

3.5.3 Internationellt samarbete

Rättsmedicinalverket har, enligt 2 § 8 förordningen (2007:976) med instruktion för Rättsmedicinalverket, i uppdrag att ansvara för internationellt samarbete inom sitt ansvarsområde.

Myndigheten har inte några formella samarbeten med utländska organisationer. Medarbetare från myndigheten deltar dock i olika internationella expert- och arbetsgrupper samt har kontakter inom forskningsområdet.

Fortsatt utbyte med åklagarmyndigheten i Japan

Under 2025 har den rättsmedicinska verksamheten haft fortsatt utbyte med åklagarmyndigheten i Japan. Rättsmedicinalverket har bland annat bistått den japanska åklagarmyndigheten i förberedelserna inför att sända ut en åklagare till Sverige som ska studera Barnhusverksamheten. Som en del av detta ingår att besöka Rättsmedicinalverket och andra myndigheter inom rättsväsendet. Syftet med utbytet är att öka åklagarens kompetens och återföra kunskap inom ett relevant område till den japanska åklagarmyndigheten.

I september 2025 deltog en representant från Rättsmedicinalverket i ett rättsmedicinskt symposium, anordnat av universitetet i Chiba, Japan. Rättsmedicinalverket föreläste om det svenska systemet för dödsfallsutredningar och fick ta del av motsvarande information av representanter från andra länder, bland annat Taiwan, Thailand och USA.

Den rättsmedicinska verksamheten har bistått polismyndigheten i Norge i en dödsfallsutredning rörande rättsantropologi. Arbetet har genomförts med stöd av lag (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål.

Under 2025 har Rättsmedicinalverket såväl tagit emot internationella studiebesök som besökt verksamheter inom myndighetens område i andra länder.

Rättsmedicinalverkets internationella samarbeten har motsvarat verksamhetens behov.

3.5.4 Kommunikation

Rättsmedicinalverket ska särskilt ansvara för information inom sitt ansvarsområde till andra myndigheter och enskilda. Det framgår av 2 § 7 förordningen (2007:976) med instruktion för Rättsmedicinalverket.

Merparten av kommunikationen med andra myndigheter, inklusive Rättsmedicinalverkets uppdragsgivare, sker i det löpande arbetet inom respektive verksamhetsområde. Utöver detta bidrar Rättsmedicinalverket till ett kunskapsbaserat offentligt samtal genom kunskapsspridning inom myndighetens expertområden. Genom att använda Rättsmedicinalverkets olika kanaler når myndighetens kommunikation både breda målgrupper och, ibland indirekt, andra aktörer inom rättskedjan. Myndighetens webbplats utgör basen för detta med både beskrivande och fördjupande innehåll från de olika verksamheterna samt vägar in till myndigheten för såväl uppdragsgivare som enskilda.

Utöver detta finns Rättsmedicinalverket på LinkedIn, i första hand för att nå potentiella medarbetare, men även för att sprida kunskap om verksamheten till allmänheten.

Kommunikationsinsatser har genomförts i syfte att stödja myndighetens uppdragsgivare. Ett exempel på detta är arbetet med regeringsuppdraget kring strypvåld. I direkt anslutning till den konferens som utgjorde en del av uppdraget arrangerades en myndighetsgemensam pressträff där representanter för Rättsmedicinalverket, Åklagarmyndigheten och Polismyndigheten deltog. Regeringsuppdraget har rönt stor uppmärksamhet och ett stort antal myndigheter, ungdomsmottagningar, kvinnomottagningar och andra aktörer har beställt den affisch som utarbetats och som beskriver skador och fynd vid strypvåld.

Rättsmedicinalverkets podd, Döden, hjärnan och kemisten, är en viktig kommunikationskanal. Genom podden kan myndigheten på ett pedagogiskt sätt diskutera intressanta frågeställningar och sprida kunskap om verksamheten till en intresserad allmänhet.

En annan viktig kanal för att nå allmänheten är media. Under året har myndigheten för första gången arrangerat presseminarier samt direktsänt

kunskapsseminarier, även dessa med media som primär målgrupp. Bland de ämnen som avhandlats återfinns ny forskning om druckningsolyckor, regeringsuppdraget om strypvåld och hur identifieringen av avlidna går till i samband med händelser med flera avlidna. Det sistnämnda arrangerades tillsammans med Polismyndigheten.

3.6 Kostnader och intäkter per verksamhetsområde

De totala kostnaderna har ökat med 5 procent eller 37,9 miljoner kronor, varav 11,5 miljoner kronor utgörs av myndighetsgemensamma kostnader (Tabell 41). Kostnadsökningen är störst inom verksamhetsområdet rättspsykiatri där kostnaderna har ökat med 18,8 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning på 6 procent jämfört med 2024. För verksamhetsområdet rättsmedicin har kostnaderna ökat med 12,1 miljoner kronor, vilket motsvarar 5 procent. Inom verksamhetsområdet rättsgenetik har kostnaderna ökat med 1,8 miljoner kronor vilket motsvarar en ökning med 5 procent. Inom verksamhetsområdet rättskemi har kostnaderna ökat med 5,2 miljoner kronor, vilket motsvarar 3 procent.

Tabell 41. Redovisning av kostnader (tkr) per verksamhetsområde¹

Verksamhetsområde	2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
Rättsgenetik	31 216	33 760	35 569	5,4
Rättskemi	143 630	151 934	157 094	3,4
Rättsmedicin	266 472	272 170	284 316	4,5
Rättspsykiatri	290 708	304 798	323 606	6,2
Totalt	732 027	762 662	800 585	5,0

¹ Myndighetsgemensamma kostnader, 134 357 tkr för år 2025, har fördelats per verksamhetsområde i relation till personalkostnaderna.

De sammanlagda anslagsintäkterna ökade med 34,2 miljoner kronor (Tabell 42) varav myndighetsgemensamma anslagsintäkter ökade med 10,1 miljoner kronor.

Tabell 42. Redovisning av anslagsintäkter (tkr) per verksamhetsområde¹

Verksamhetsområde	2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
Rättsgenetik	24 948	27 271	28 655	5,1
Rättskemi	55 950	64 321	64 515	0,3
Rättsmedicin	217 977	219 060	232 618	6,2
Rättspsykiatri	286 545	300 003	319 094	6,4
Totalt	585 420	610 656	644 881	5,6

¹ Myndighetsgemensamma anslagsintäkter, 109 139 tkr för år 2025, har fördelats per verksamhetsområde i relation till personalkostnaderna.

Intäkter exklusive anslagsintäkter har ökat med 5,4 miljoner kronor under 2025 jämfört med 2024 (Tabell 43). Inom verksamhetsområdet rättskemi ökade intäkterna med 8,1 miljoner kronor till följd av en ökad tillströmning av ärenden från framför allt Kriminalvården. Inom övriga verksamhetsområden minskade intäkterna jämfört med föregående år. Myndighetsgemensamma intäkter minskade med 0,9 miljoner kronor.

Tabell 43. Redovisning av intäkter (tkr) exklusive anslagsintäkter per verksamhetsområde¹

Verksamhetsområde	2023	2024	2025	Förändring % 2025 jmf 2024
Rättsgenetik	8 200	7 714	6 740	-12,6
Rättskemi	88 823	85 340	93 452	9,5
Rättsmedicin	51 140	51 667	50 165	-2,9
Rättspsykiatri	4 164	4 795	4 513	-5,9
Total	152 326	149 515	154 870	3,6

¹ Myndighetsgemensamma intäkter, 2 524 tkr år 2025, har fördelats per verksamhetsområde i relation till personalkostnaderna.

Under 2025 minskade Rättsmedicinalverkets samlade överskott inom uppdragsverksamheten. Vid utgången av året visade denna verksamhet ett negativt resultat om 0,8 miljoner kronor (Tabell 44).

Tabell 44. Utfall för Rättsmedicinalverkets uppdragsfinansierade resultatområden (tkr)

Verksamhet	Rättsgenetik ²	Rättskemi	Rättsintyg	Medicinsk ålders- bedömning	Totalt
Ack över-/underskott t.o.m. 2023 ¹	-5 212	9 673	689	611	5 761
Över-/underskott 2024	2 725	-2 273	250	-1 693	-991
Budgeterade intäkter 2025 ¹	7 500	80 867	40 470	5 350	134 187
Intäkter 2025	6 408	83 999	41 386	1 799	133 592
Budgeterade kostnader 2025 ¹	5 716	81 901	40 599	5 187	133 403
Kostnader 2025	6 582	83 127	41 871	2 847	134 426
Budgeterat resultat 2025	1 784	-1 034	-129	163	784
Resultat 2025	-173	872	-485	-1 048	-834
Utgående ack över-/underskott 2025	-160	8 272	454	-2 130	6 436

¹ Enligt regleringsbrevet för 2025.

² Enligt villkor i Rättsmedicinalverkets regleringsbrev får Rättsmedicinalverket under åren 2022–2025 använda anslaget för att hantera underskottet i myndighetens avgiftsfinansierade verksamhet avseende rättsgenetiska ärenden. Utgående underskott inom resultatområdet inkluderar reglering mot förvaltningsanslaget om 2 500 tkr. Se Not 22 i den finansiella redovisningen. Föregående år gjordes en reglering mot förvaltningsanslaget om 1 500 tkr som reducerat underskottet 2024. Dessförinnan gjordes en reglering mot förvaltningsanslaget om 3 589 tkr under 2022.

Avgiftsområdet rättsgenetik har sedan några år tillbaka ett stort underskott. I syfte att styra avgiftsområdet i balans höjdes avgiften kraftigt från och med år 2023. Trots höjningen har underskottet inte reducerats i den takt som budgeterats. Vikande ärendeinflöde är den starkast bidragande orsaken till detta. I bokslutet för 2025 har myndigheten täckt en del av underskottet med anslagsmedel (2 500 tkr) enligt villkor i Rättsmedicinalverkets regleringsbrev vilket medförde att det ackumulerade underskottet reducerades till 160 tkr.

Inom avgiftsområdet rättskemi har det ackumulerade överskottet ökat med 872 tkr till följd av en oväntat hög tillströmning av avgiftsfinansierade ärenden från framför allt Kriminalvården. Trots detta är avgiftsområdet fortsatt i balans.

Avgiftsområdet rättsintyg visar vid utgången av året ett negativt resultat om 485 tkr och minskar därmed sitt ackumulerade överskott till 454 tkr.

Under 2025 expedierades färre medicinska åldersbedömningar i asylärenden än tidigare år. Trots att åtgärder har vidtagits under året för att reducera underskottet, har minskade ärendevolymer försämrat resultatet ytterligare. Kostnaderna för bland annat upprätthållande av kompetens, kvalitetssäkring och vidareutveckling av metoden är inte möjliga att minska i motsvarande utsträckning. Det ackumulerade underskottet uppgick till 2 130 tkr vid utgången av året.

4 Finansiell redovisning

I detta kapitel anges alla belopp i tusentals kronor (tkr) om inte annat anges.

4.1 Sammanställning över väsentliga uppgifter

	2025	2024	2023	2022	2021
Låneram hos Riksgäldskontoret					
beviljad i regleringsbrevet	150 000	130 000	130 000	129 000	116 000
utnyttjad	119 053	96 033	88 970	82 282	80 417
Kontokredit hos Riksgäldskontoret					
beviljad i regleringsbrevet	21 000	21 000	21 000	21 000	21 000
maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto hos Riksgäldskontoret					
ränteintäkter	1 876	2 815	2 965	576	0
räntekostnader	2 125	3 194	2 831	0	0
Avgiftsintäkter som disponeras					
budget i regleringsbrevet	134 187	123 803	119 997	110 420	125 600
utfall	146 380	139 603	142 797	111 370	119 755
Anslagskredit					
4:1:8 ap.1 Rättsmedicinalverket					
beviljad i regleringsbrevet	19 940	18 175	17 617	16 579	15 007
utnyttjad kredit	0	0	0	0	0
Anslagssparande					
4:1:8 ap.1 Rättsmedicinalverket	22 393	6 766	14 998	16 539	15 116
Personal under året					
antalet årsarbetskrafter	496	501	491	486	488
medelantalet anställda	544	547	542	540	530
Driftkostnader					
Per årsarbetskraft	1 557	1 472	1 444	1 347	1 260
Kapitalförändring					
balanserad kapitalförändring	7 271	7 262	44	12 199	16 187
årets kapitalförändring	834	2 491	5 718	-12 155	-7 577

4.2 Resultaträkning

	2025	2024
VERKSAMHETENS INTÄKTER		
Intäkter av anslag (Not 1)	644 881	610 656
Intäkter av avgifter och andra ersättningar (Not 2)	146 380	139 603
Intäkter av bidrag (Not 3)	6 510	7 071
Finansiella intäkter (Not 4)	1 980	2 842
Summa	799 751	760 171
VERKSAMHETENS KOSTNADER		
Kostnader för personal (Not 5)	-540 341	-523 668
Kostnader för lokaler	-96 361	-91 054
Övriga driftskostnader (Not 6)	-135 327	-122 545
Finansiella kostnader (Not 7)	-2 166	-3 326
Avskrivningar och nedskrivningar	-26 390	-22 070
Summa	-800 585	-762 662
VERKSAMHETSUTFALL	-834	-2 491
UPPBÖRDSVERKSAMHET (Not 8)		
Andra ersättningar som inte disponeras av myndigheten	1 205	-
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-1 205	-
UPPBÖRDSVERKSAMHET	0	
TRANSFERERINGAR (Not 9)		
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	1 675	1 914
Lämnade bidrag	-1 675	-1 914
TRANSFERERINGAR	0	0
ÅRETS KAPITALFÖRÄNDRING (Not 10)	-834	-2 491

4.3 Balansräkning

	2025-12-31	2024-12-31
TILLGÅNGAR		
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Balanserade utgifter för utveckling (Not 11)	1 961	3 772
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar (0)	7 138	2 843
	9 099	6 615
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR		
Förbättringsutgifter på annans fastighet (Not 13)	42 863	26 015
Maskiner, inventarier, installationer m.m. (Not 14)	67 167	63 950
Pågående nyanläggningar (Not 15)	424	0
	110 455	89 965
KORTFRISTIGA FORDRINGAR		
Kundfordringar	1 356	1 116

	2025-12-31	2024-12-31
Fordringar hos andra myndigheter (Not 16)	28 625	25 051
Övriga kortfristiga fordringar (Not 17)	1 317	195
	31 298	26 362
PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER		
Förutbetalda kostnader (Not 18)	32 951	29 179
Övriga upplupna intäkter (Not 19)	297	-
	33 248	29 179
AVRÄKNING MED STATSVERKET		
Avräkning med statsverket (0)	-23 598	-6 766
	-23 598	-6 766
KASSA OCH BANK		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret (Not 21)	94 098	66 234
Kassa och bank	35	35
	94 133	66 269
SUMMA TILLGÅNGAR	254 636	211 623

KAPITAL OCH SKULDER**MYNDIGHETSKAPITAL (Not 22)**

Statskapital	462	545
Balanserad kapitalförändring (0)	7 271	7 262
Kapitalförändring enligt resultaträkningen (Not 10)	-834	-2 491
	6 899	5 317

AVSÄTTNINGAR (Not 24)

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	-	79
Övriga avsättningar	5 577	5 820
	5 577	5 900

SKULDER M.M.

Lån i Riksgäldskontoret (Not 25)	119 053	96 033
Kortfristiga skulder till andra myndigheter (Not 26)	17 322	16 309
Leverantörsskulder	28 568	16 773
Övriga kortfristiga skulder (Not 27)	7 761	7 997
	172 704	137 113

PERIODAVGRÄNSNINGSPOSTER

Upplupna kostnader (Not 28)	61 453	60 013
Oförbrukade bidrag (Not 29)	8 004	3 280
Övriga förutbetalda intäkter		
	69 457	63 294

SUMMA KAPITAL OCH SKULDER	254 636	211 623
----------------------------------	----------------	----------------

4.4 Anslagsredovisning

Anslag	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enligt regleringsbrev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Utgiftsområde 4 Rättsväsendet 1:8 Rättsmedicinalverket (Ramanslag)					
ap.1 Rättsmedicinalverket	6 766	664 682	671 448	-649 056	22 393

Redovisning mot inkomsttitel	Not	Beräknat belopp	Inkomster
Avräknat mot inkomsttitel			
2811 259 Övriga inkomster	Not 8	-	1 205

4.5 Tilläggsupplysningar

4.5.1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänt

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Rättsmedicinalverkets redovisning följer god redovisningssed såsom den kommer till uttryck i Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till 6 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring. Brytdag för löpande bokföring för räkenskapsåret har varit 2026-01-05.

I den finansiella redovisningen är beloppen avrundade till närmaste hela tusental kronor vilket kan medföra vissa summeringsdifferenser.

Anläggningstillgångar

Med anläggningstillgångar avses en tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav, till exempel tekniska anläggningar, maskiner, inventarier och transportmedel. Tillgångens anskaffningsvärde ska uppgå till ett belopp av 30 tkr och ha en ekonomisk livslängd på minst tre år. För förbättringsutgifter på annans fastighet, rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar ska anskaffningsvärdet uppgå till 100 tkr. För egenutvecklade immateriella anläggningstillgångar ska anskaffningsvärdet uppgå till 300 tkr.

I anskaffningsvärdet ingår kostnader för installation, transporter, tull och motsvarande. Tillämpad princip innebär att ett objekt som understiger det fastställda beloppet, men tillhör en fungerande enhet, läggs ihop med övriga objekt och räknas som en tillgång. För inköp av möbler och inredning ska totalt belopp per inköpstillfälle överstiga 100 tkr, om varje objekt var för sig understiger 30 tkr, för att klassas som tillgång.

De olika tillgångarnas ekonomiska livslängd är enligt följande:

Anläggningsgrupp	Avskrivningstid, år
Immateriella tillgångar	3–5
Förbättringsutgifter på annans fastighet	3–20
Maskiner och andra tekniska anläggningar	3–10
Datorer och kringutrustning	3–5
Transportmedel	3–10
Övriga inventarier	3–20
Konst	Ej avskrivning

Rättsmedicinalverket har undantagit vissa typer av tillgångar från tillgångsredovisning. Det gäller inventarier som utsätts för hårt slitage och bedöms ha en livslängd understigande tre år såsom datorer, mobiltelefoner samt möbler till rättspsykiatrins vistelseavdelningar.

Rättsmedicinalverket tillämpar planenlig linjär avskrivning.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp de förväntas inflyta med. Skulder har värderats till nominellt belopp.

Periodavgränsningsposter

Som periodavgränsningspost bokförs belopp överstigande 100 tkr.

4.5.2 Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron 2025 var 4,3 procent av den sammanlagda ordinarie arbetstiden, vilket är en minskning jämfört med 2024. Minskningen har skett i både kvinnors och mäns sjukfrånvaro och i alla ålderskategorier. Dessutom har även långtidssjukfrånvaron minskat. Störst minskning i procentenheter finns i sjukfrånvaron bland män.

Redovisning av anställdas sjukfrånvaro i procent

	2025	2024	2023
Total sjukfrånvaro	4,3	4,9	5,3
Kvinnor	4,9	5,1	5,2
Män	3,1	4,4	5,6
Anställda yngre än 30 år	3,7	4,2	4,6
Anställda 30–49 år	4,5	4,8	4,9
Anställda 50 år och äldre	4,0	5,0	6,0
Andel långtidssjukfrånvaro (60 dagar eller mer) i förhållande till total sjukfrånvaro	51,8	55,3	58,0

4.5.3 Ersättningar och andra förmåner

Råds- och styrelseuppdrag i andra statliga myndigheter eller aktiebolag.

Ledande befattningshavare	Utbetald ersättning i kronor
Jenny Kvarnholt ¹ , generaldirektör, inga andra uppdrag	1 013 482
Lovisa Strömberg ² , t.f. generaldirektör, inga andra uppdrag	1 151 813

¹ Generaldirektör f.r.o.m. den 1 maj 2025.
² Tillförordnad generaldirektör fr.o.m. den 1 september 2024 t.o.m. 30 april 2025.

Insynsråd	Utbetald ersättning i kronor
Stefan Einhorn ¹ , inga andra uppdrag	1 900
Anna-Carin Gustafsson Åström ² , inga andra uppdrag	3 800
Carina Ödebrink ¹ , inga andra uppdrag	1 900
Mikael Damsgaard ³ , ledamot i Ekobrottsmyndighetens, Kriminalvårdens och Säkerhetspolisens insynsråd	0
Göran Collste ¹ , ledamot i Socialstyrelsens etiska råd	3 800
Cecilia Klerbo ¹ , inga andra uppdrag	3 800
Pär Lundqvist ⁴ , ledamot i styrelsen för Inera AB	3 800
Ludvig Ceimertz ⁵ , inga andra uppdrag	3 800

¹ Förordnades fr.o.m. den 28 mars 2024.
² Förordnades fr.o.m. den 1 juli 2025.
³ Entledigades fr.o.m. den 10 mars 2025.
⁴ Förordnades fr.o.m. den 27 juni 2024.
⁵ Förordnades fr.o.m. den 10 mars 2025.

4.6 Noter

Not 1. Intäkter av anslag

	2025	2024
Intäkter av anslag enligt resultaträkningen	-644 881	610 656
Utgifter enligt anslagsredovisningen	649 056	614 070
Skillnad	4 175	3 414

Skillnaden mellan intäkter av anslag i resultaträkningen och nettoutgifter i anslagsredovisningen förklaras av att medel från statens budget använts för finansiering av lämnade bidrag och att Rättsmedicinalverket enligt villkor i regleringsbrevet har använt anslag för att hantera underskottet i myndighetens avgiftsfinansierade verksamhet avseende rättsgenetiska ärenden. Rättsmedicinalverket har använt 1 675 tkr för finansiering av lämnade bidrag (1 914 tkr år 2024) och täckt underskott inom den avgiftsfinansierade verksamheten med 2 500 tkr (1 500 tkr år 2024).

Not 2. Intäkter av avgifter och andra ersättningar

	2025	2024
Intäkter enligt 4 § Avgiftsförordningen		
Offentlig inköpssamordning	6 803	6 605
Konsulttjänster	2 049	1 601
Utbildning och konferenser	1 151	806
Uthyrning lokaler och utrustning	36	41
	10 038	9 052
Intäkter av uppdragsverksamhet		
Rättskemi	83 999	76 493
Rättsintyg	41 386	39 032
Rättsgenetik	6 408	7 017
Medicinsk åldersbedömning	1 799	3 683
	133 592	126 225
<i>varav tjänsteexport</i>	766	922
Övriga intäkter		
Fakturerade kostnader	2 741	4 113
Reavinst vid försäljning av anläggningstillgångar	-	210
Övriga intäkter	9	3
	2 750	4 326
Summa	146 380	139 603

Not 3. Intäkter av bidrag

	2025	2024
Statliga myndigheter	5 042	5 530
Sveriges kommuner och regioner (SKR)	1 434	1 382
Övriga organisationer	33	158
Summa	6 510	7 071

Av bidrag från statliga myndigheter avser 2 372 tkr medel från Kammarkollegiet för genomförandet av fyra regeringsuppdrag.

Not 4. Finansiella intäkter

	2025	2024
Riksgäldskontoret – ränta på räntekonto	1 876	2 815
Övriga finansiella intäkter	104	26
Summa	1 980	2 842

Not 5. Kostnader för personal

	2025	2024
Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier m.m.	334 373	323 181
varav arvoden till insynsråd och uppdragstagare	128	34
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter	196 204	191 724
Övriga kostnader för personal	9 764	8 763
Summa	540 341	523 668

Skuldförändringen avseende medarbetarnas upparbetade beredskapstid år 2024 avsåg två år. Till följd av den ransomwareattack som i januari 2024 drabbade Statens servicecenters it-leverantör Tietoevry saknades uppgiften i bokslutet 2023.

Not 6. Övriga driftskostnader

	2025	2024
Inköp av tjänster	84 884	83 255
Inköp av varor	43 248	33 412
Resekostnader	6 977	5 676
Övriga driftskostnader	218	202
Summa	135 327	122 545

Not 7. Finansiella kostnader

	2025	2024
Riksgäldskontoret – ränta på lån	2 125	3 194
Övriga finansiella kostnader	41	132
Summa	2 166	3 326

Not 8. Uppbördsverksamhet

	2025	2024
Intäkter av avgifter mm. som inte disponeras	1 205	-
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-1 205	-
Summa	0	

Intäkterna avser två viten som myndigheten erhållit från leverantör med anledning av försenad leverans.

Not 9. Transfereringar

	2025	2024
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	1 675	1 914
Lämnade bidrag till universitet	-1 590	-1 802
Häktesbidrag till personer som genomgår rättspsykiatrisk undersökning	-84	-112
Summa	0	0

Not 10. Årets kapitalförändring

	2025	2024
Årets resultat Rättsgenetik	-173	1 225
Årets resultat Rättskemi	872	-2 273
Årets resultat Rättsintyg	-485	250
Årets resultat Medicinsk åldersbedömning	-1 048	-1 693
Summa	-834	-2 491

Not 11. Immateriella anläggningstillgångar, balanserade utgifter för utveckling

	2025-12-31	2024-12-31
Anskaffning IB	10 166	10 383
Årets anskaffning	-	-
Omklassificering till rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		-217
Anskaffningsvärde UB	10 166	10 166
Avskrivningar IB	-6 394	-4 274
Årets avskrivningar	-1 810	-2 120
Avskrivningar UB	-8 204	-6 394
Bokfört värde	1 961	3 772

Not 12. Immateriella anläggningstillgångar, rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar

	2025-12-31	2024-12-31
Anskaffning IB	11 708	10 544
Årets anskaffning	5 586	2 128
Omklassificering från balanserade utgifter för utveckling	-	217
Utrangering	-2 765	-1 182
Anskaffningsvärde UB	14 529	11 708
Avskrivningar IB	-8 865	-9 728
Årets avskrivningar	-1 291	-319
Utrangering	2 765	1 182
Avskrivningar UB	-7 391	-8 865
Bokfört värde	7 138	2 843

Not 13. Förbättringsutgifter på annans fastighet

	2025-12-31	2024-12-31
Anskaffning IB	77 649	72 596
Årets anskaffning	21 292	5 053
Utrangering	-2 728	-
Anskaffningsvärde UB	96 212	77 649
Avskrivningar IB	-51 634	-47 609
Årets avskrivningar	-4 443	-4 024
Utrangering	2 728	-
Avskrivningar UB	-53 349	-51 634
Bokfört värde	42 863	26 015

Av det bokförda värdet består 196 tkr av anläggningstillgångar under uppförande.

Not 14. Maskiner, inventarier, installationer m.m.

	2025-12-31	2024-12-31
Anskaffning IB	207 137	190 678
Årets anskaffning	22 147	21 917
Årets överföring från pågående nyanläggningar	-	3 065
Överföring till en annan myndighet	-84	-
Utrangering	-16 422	-8 523
Anskaffningsvärde UB	212 778	207 137
Avskrivningar IB	-143 187	-136 103
Årets avskrivningar	-18 845	-15 608
Utrangering	16 422	8 523
Avskrivningar UB	-145 610	-143 187
Bokfört värde	67 168	63 950

Överföring till en annan myndighet avser återlämning av konstverk till Statens konstråd.

Not 15. Pågående nyanläggningar

	2025-12-31	2024-12-31
Anskaffning IB	0	3 065
Årets anskaffning	424	-
Årets överföring	-	-3 065
Anskaffningsvärde UB	424	0
Bokfört värde	424	0

Not 16. Fordringar hos andra myndigheter

	2025-12-31	2024-12-31
Kundfordringar	16 554	20 715
Momsfordringar	12 046	4 320
Övriga statliga fordringar	26	16
Summa	28 625	25 051

Not 17. Övriga kortfristiga fordringar

	2025-12-31	2024-12-31
Uppbördsfordringar	1 205	-
Fordringar hos anställda	112	195
Summa	1 317	195

Not 18. Förutbetalda kostnader

	2025-12-31	2024-12-31
Förutbetalda hyreskostnader	22 517	20 214
Förutbetalda kostnader avseende serviceavtal och licenser	7 506	7 785
Övriga förutbetalda kostnader	2 928	1 180
Summa	32 951	29 179

Not 19. Övriga upplupna intäkter

	2025-12-31	2024-12-31
Övriga upplupna intäkter	297	-
Summa	297	

Not 20. Avräkning med statsverket

	2025-12-31	2024-12-31
UPPBÖRD		
Ingående balans	0	-
Redovisat mot inkomsttitel	-1 205	-
Uppbördsmedel som betalats	-	-
Fordran/skuld avseende anslag i räntebärande flöde	-1 205	
ANSLAG I RÄNTEBÄRANDE FLÖDE		
Ingående balans	-6 766	-14 998
Redovisat mot anslag 04:01:008 Rättsmedicinalverket	649 056	614 070
Anslagsmedel som tillförs räntekonto	-664 682	-605 838
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-22 393	-6 766
Summa	-23 598	-6 766

Not 21. Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret

	2025-12-31	2024-12-31
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	94 098	66 234
Beviljad kredit	21 000	21 000

Krediterna har inte nyttjats under året.

Not 22. Specifikation av myndighetskapitalet

	Statskapital	Balanserad kapitalförändring avgiftsbelagd verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkningen	Summa
Utgående balans 2024	545	7 262	-2 491	5 317
Ingående balans 2025	545	7 262	-2 491	5 317
Statskapital anläggningar	-84			-84
Föregående års kapitalförändring	-	-2 491	2 491	0
Reglering underskott Rättsgenetik mot förvaltningsanslag		2 500		2 500
Årets kapitalförändring	-	-	-834	-834
Summa årets förändring	-84	9	1 657	1 582
Utgående balans 2025	462	7 271	-834	6 899

Not 23. Balanserad kapitalförändring

	2025-12-31	2024-12-31
Ackumulerat resultat t.o.m. föregående räkenskapsår Rättsgenetik	14	-3 711
Ackumulerat resultat t.o.m. föregående räkenskapsår Rättskemi	7 401	9 673
Ackumulerat resultat t.o.m. föregående räkenskapsår Rättsintyg	939	689
Ackumulerat resultat t.o.m. föregående räkenskapsår Medicinsk åldersbedömning	-1 082	611
Summa	7 271	7 262

Det ackumulerade resultatet till och med föregående räkenskapsår, per 2025-12-31, avseende Rättsgenetik har justerats med anledning av att myndigheten i enlighet med villkor i regleringsbrevet täckt ackumulerade underskott med anslagsmedel. Underskottet har täckts med 2 500 tkr. Underskottet har täckts med 1 500 tkr år 2024.

Not 24. Avsättningar

	2025-12-31	2024-12-31
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående balans	79	325
Årets pensionskostnad	-59	-72
Årets pensionsutbetalningar	-21	-173
Utgående balans	0	79
Övriga avsättningar		
<i>Lokalt omställningsarbete</i>		
Ingående balans	5 820	6 475
Avsatt under året	666	645
Utbetalat under året	-910	-1 300
Utgående balans	5 577	5 820
Summa	5 577	5 900

Rättsmedicinalverket bedömer att 1 000 tkr kommer att förbrukas för lokalt omställningsarbete under kommande räkenskapsår.

Not 25. Lån i Riksgäldskontoret

	2025-12-31	2024-12-31
Ingående balans	96 033	88 970
Under året nyupptagna lån	49 407	29 135
Årets amorteringar	-26 387	-22 072
Summa	119 053	96 033
Låneram enligt regleringsbrev	150 000	130 000

Avvikelsen mellan upptagna lån och det bokförda värdet av anläggnings-tillgångar är hänförligt till bokslutstransaktioner och ekonomiska händelser sent under året. Skillnaden justeras vid nästa lånetillfälle.

Not 26. Kortfristiga skulder till andra myndigheter

	2025-12-31	2024-12-31
Skatteverket, arbetsgivaravgifter	8 666	8 498
Leverantörsskulder m.m. till andra myndigheter	7 549	7 131
Skatteverket, momsskuld	1 106	680
Summa	17 322	16 309

Not 27. Övriga kortfristiga skulder

	2025-12-31	2024-12-31
Innehållen skatt för egen personal	7 732	7 968
Övrigt	29	29
Summa	7 761	7 997

Not 28. Upplupna kostnader

	2025-12-31	2024-12-31
Upplupen semesterlöneskuld inkl. sociala avgifter	38 821	38 189
Upplupen löneskuld inkl. sociala avgifter	20 795	19 828
Övrigt	1 837	1 996
Summa	61 453	60 013

Skuldförändringen avseende medarbetarnas upparbetade beredskapstid år 2024 avsåg två år. Till följd av den ransomwareattack som i januari 2024 drabbade Statens servicecenters it-leverantör Tietoevry saknades uppgiften i bokslutet 2023.

Not 29. Oförbrukade bidrag

	2025-12-31	2024-12-31
Inomstatliga	7 294	3 091
Utomstatliga	711	190
Summa	8 004	3 280

De utomstatliga oförbrukade bidragen består av medel från Sveriges kommuner och regioner (SKR) för ett samarbete gällande vävnadsdonation, forskningsmedel från Riksbankens jubileumsfond och Stiftelsen MHF:s fond för trafiksäkerhet.

Specifikation tillhörande Not 29 (belopp i tkr)

Oförbrukade bidrag inomstatliga	2025-12-31	Planerad förbrukning inom:			
		3 mån	3–12 mån	1–3 år	> 3 år
Forskningsbidrag, Vetenskapsrådet	5 722	568	2 189	2 965	
Regeringsuppdrag, Kammarkollegiet	1 328	1 328			
Forskningsbidrag, Linköpings universitet	244		244		
Summa	7 294	1 897	2 433	2 965	

De oförbrukade bidragen från Kammarkollegiet kommer att återbetalas senast den 31 mars 2026.

5 Tabell- och figurförteckningar

5.1 Tabellförteckning

Tabell 1. Antal expedierade rättsgenetiska ärenden per beställare och ärendetyp.....	12
Tabell 2. Måluppfyllelse, andel (%) rättsgenetiska ärenden som expedierats inom överenskommen tidsperiod	13
Tabell 3. Handläggningstid för expedierade rättsgenetiska ärenden	14
Tabell 4. Kostnad per ärende i kronor, avrundat till närmaste hundratal.....	14
Tabell 5. Antal expedierade rättskemiska ärenden per ärendetyp.....	17
Tabell 6. Antal expedierade rättskemiska ärenden per ärendetyp, uppdelat på kvinnor och män.....	19
Tabell 7. Antal utförda rättskemiska analyser för expedierade ärenden, per ärendetyp	20
Tabell 8. Antal utförda rättskemiska analyser för expedierade ärenden per ärendetyp, uppdelat på kvinnor och män	21
Tabell 9. Antal utförda rättskemiska analyser per expedierat ärende, uppdelat på ärendetyper.....	22
Tabell 10. Handläggningstid för expedierade rättskemiska ärenden uppdelat på kvinnor och män samt totalt	23
Tabell 11. Måluppfyllelse, andel (%) rättskemiska ärenden som expedierats inom överenskommen tidsperiod	24
Tabell 12. Kostnad per ärende i kronor, avrundat till närmaste hundratal	25
Tabell 13. Antal expedierade utlåtanden efter rättsmedicinska undersökningar av avlidna.....	30
Tabell 14. Antal expedierade rättsmedicinska obduktioner, likbesiktningar och skelettundersökningar per dödssätt.....	32
Tabell 15. Antal expedierade rättsmedicinska obduktioner, likbesiktningar och skelettundersökningar per dödssätt, uppdelat på kvinnor och män.....	32
Tabell 16. Handläggningstid för expedierade rättsmedicinska obduktioner, uppdelat på kvinnor och män, mord och dråp samt trafikhändelser.....	33
Tabell 17. Måluppfyllelse, andel (%) rättsmedicinska obduktioner som expedierats inom verksamhetens interna mål ¹	33
Tabell 18. Antal expedierade tandidentifieringar.....	34
Tabell 19. Antal expedierade rättsintyg uppdelat på undersökningar respektive handlingar, samt antal kompletteringar i rättsintyg, återkallade rättsintyg och domstolsförhandlingar gällande rättsintyg.....	37
Tabell 20. Antal expedierade rättsintyg uppdelat på undersökningar respektive handlingar, samt uppdelat på kön respektive ålder	38

Tabell 21. Handläggningstid för expedierade rättsintyg som baseras på undersökningar respektive handlingar	39
Tabell 22. Handläggningstid för expedierade rättsintyg som baseras på undersökningar respektive handlingar uppdelat på kvinnor och män	39
Tabell 23. Antal expedierade utlåtanden gällande medicinska åldersbedömningar i asylärenden respektive i brottmål	40
Tabell 24. Handläggningstid för medicinska åldersbedömningar i asylärenden respektive i brottmål.....	41
Tabell 25. Kostnad per ärende i kronor, avrundat till närmaste hundratal	43
Tabell 26. Antal expedierade § 7-undersökningar, uppdelat på häktade och personer på fri fot, ordinära § 7-undersökningar och § 7-vårdundersökningar samt kvinnor och män.....	47
Tabell 27. Handläggningstid § 7-undersökningar, uppdelat på häktade personer och personer på fri fot, respektive kvinnor och män	48
Tabell 28. Rekommendation om rättspsykiatrisk undersökning (RPU) i ordinär § 7-undersökning respektive § 7-vårdundersökning ¹	49
Tabell 29. Antal expedierade utlåtanden efter rättspsykiatriska undersökningar, uppdelat på häktade och personer på fri fot, samt kvinnor och män	51
Tabell 30. Handläggningstid för rättspsykiatriska undersökningar, uppdelat på häktade och personer på fri fot, samt kvinnor och män.....	52
Tabell 31. Antal och andel (%) rättspsykiatriska undersökningar där anstånd har begärts.....	53
Tabell 32. Antal och andel (%) rättspsykiatriska undersökningar med bedömning av en allvarlig psykisk störning i expedierade utlåtanden.....	54
Tabell 33. Antal och andel (%) rättspsykiatriska undersökningar där lagstadgad tidsgräns för överföring till undersökningsenhet har överskridits samt medelvärde för antalet dagar som tidsgränsen har överskridits.....	55
Tabell 34. Antal rapporter om hot- och våldsinidenter vid de rättspsykiatriska undersökningsenheterna	57
Tabell 35. Antal avskiljningar vid de rättspsykiatriska undersökningsenheterna.....	57
Tabell 36. Antal expedierade riskutredningar och handläggningstider	59
Tabell 37. Utfall i riskutredningar.....	59
Tabell 38. Kostnad per ärende i kronor, avrundat till närmaste hundratal	60
Tabell 39. Redovisning av antalet anställda.....	62
Tabell 40. Redovisning av anställdas sjukfrånvaro i procent.....	66
Tabell 41. Redovisning av kostnader (tkr) per verksamhetsområde	72
Tabell 42. Redovisning av anslagsintäkter (tkr) per verksamhetsområde.....	72
Tabell 43. Redovisning av intäkter (tkr) exklusive anslagsintäkter per verksamhetsområde	73

Tabell 44. Utfall för Rättsmedicinalverkets uppdragsfinansierade resultatområden (tkr).....	73
---	----

5.2 Figurförteckning

Figur 1. Antal expedierade rättskemiska ärenden till Polismyndigheten, totalt samt antal ärenden inom snabbare lagföring (ungdomar och vuxna).....	18
Figur 2. Antal utförda rättsmedicinska obduktioner.....	29
Figur 3. Antal expedierade rättsintyg, uppdelat på undersökningar respektive handlingar.....	36
Figur 4. Antal expedierade rättsintyg avseende misstänkta gärningspersoner respektive målsägande, uppdelat på kvinnor och män.....	38
Figur 5. Antal tillvaratagna vävnader.....	42
Figur 6. Antal expedierade utlåtanden efter § 7-undersökningar.....	46
Figur 7. Antal expedierade utlåtanden efter rättspsykiatriska undersökningar, uppdelat på häktade personer respektive personer på fri fot.....	51
Figur 8. Genomsnittlig beläggningsgrad per månad (%) vid undersökningsenheten i Göteborg.....	56
Figur 9. Genomsnittlig beläggningsgrad per månad (%) vid undersökningsenheten i Stockholm.....	56

6 Årsredovisningens undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 20 februari 2026

A handwritten signature in blue ink, reading "Jenny Kvarnholt". The signature is fluid and cursive, with the first name "Jenny" and the last name "Kvarnholt" clearly distinguishable.

Jenny Kvarnholt

GENERALDIREKTÖR